

D. Enric Morell i Isern

morí el dia 15 del corrent
havent rebut els Santa Sagraments i la Benedicció Apostòlica
(A. G. S.)

La seva esposa donya Adalberta Tarré, fills Maria, Maria Lluïsa, Enric i Manuel, fills polítics Ramon Soler i Maria Muste, nets, germans, germanes Salvadora Mare Sant Ignasi superiora provincial de Jesús Maria, Ignàcia, germana política Ignàcia Tarré (absent), germans polítics Joan Anzizu i Josep Monclús (absent), nebots, nebotes polítics, cosins, cosines polítics i parents tots, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà divendres, dia 21 del present, a les deu, en l'església parroquial de Sant Jaume, pel qual favor els quedaran eternament agraïts.

El dol es dona per despendit **No es convida particularment.**
Els Excmos. i Ilms. senyors Bisbes de Barcelona, Sen d'Urgell i Tarragona, shan dignat concedir indulgències en la forma de costum.

Gelatina decarn i de ga-
lina Aliment poderós. E. Martignole.
Flascó de cristall, Escudellers, 10

LLOGARIA
camp de futbol, tancat a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions.
Escriure a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

Participariem
en les despeses d'un camp de futbol, si sens permetés usar-lo en determinades hores.
Ofertes a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALER - MATARO
qualitat superior

Nonell Germans
CANVI - VALORS - CUPONS
Rambla del Centre, 18

nòstic reservat, per haver-lo atropellat al carrer de la Providència un automòbil que va fugir.
Al mateix dispensari van curar a Rafael Guerra Gabriel, de 33 anys, de contusions al pit i probable fractura de la clavícula esquerra, pronòstic reservat, per atropell del camió 5192, que també va fugir. La desgràcia va passar al carrer de Menéndez Pelayo.

VAJILLA FISA
Borrell 91 a 97
Articles d'ocasió i utilitat propis per a casa de camp. **ACCENTUADA ECONOMIA**

Al jardí d'una casa del carrer de Roca i Batlle, un home de 31 anys, Vicens, Baeza Sáez, va caure d'un arbre i va fer-se contusions a l'esquena esquerra i fractura del braç. Va ser curat al dispensari de Sant Gervasi, i després portat a l'Hospital Clínic.

Mentre l'empleat de la Catalana de Gas, Josep Giménez, de 31 anys, estava ahir tarda fent una adob a la porteria de la Rambla dels Caputxins, 19, es va inflamar el gas d'una canonada, i li va causar cremades de primer i segon grau a la cara i mans.
Va ser curat al dispensari del carrer de Barba.

-Vichy Català
Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

Asssegurem que el Ch&mp-Sora, etiqueta verda, és el millor xampany.

La societat Círcol de Sans ha organitzat per al pròxim diumenge, a les sis de la tarda i a les deu de la nit, uns extraordinaris balls, preluji, ja, de la festa major que s'acosta.

Serveis per a gelats.
Grifé & Escoda, Fernando, 36.

-Manicure La millor de les millors es troba en la perruqueria Portabella, Rambla del Centre, 35.

-Vaixelles Grifé & Escoda, Fernando, 36

Va ser curat al dispensari de Sant Andreu el noi Evillat Urbaneja Blanco, de 14 anys, el qual tenia ferides a la cara i contusions als braços i cames, pronòstic reservat, de resultes d'haver caigut d'un pi a la Torre del Baró. Va ingressar a l'Hospital Clínic.

- Orfebreria Grifé & Escoda, Fernando, 36

A les set del matí un municipal detingué al carrer de Sepúlveda un individu que duia a coll un sac que contenia una màquina d'escriure.

Interrogat sobre la procedència, després de molts embolics, confessà que ell i un altre que va fugir l'havien robada d'una fabrica de blau d'ultramar instal·lada al carrer de la Diputació, 26, on van entrar amb fractura de porta.

El detingut, Celestí Santos Pla, de 22 anys, fou portat a la delegació.

-Cristalleries Grifé & Escoda, Fernando, 36

-Coberts Grifé & Escoda, Fernando, 36

- OBJECTES PER A REGAL
GRIFÉ & ESCODA - FERNANDO, 36

En sessió de Junta general ordinària celebrada per la Societat Cooperativa de Cases Barates «La Casa del Menestral», el dia 16 del corrent, resultaren elegits per a la Junta de Govern els senyors don Josep Clavé, president; don Emili Pua, secretari; don Josep Gómez, vice-secretari; don Adol Font, tresorer; don Miquel Biera, comptador, i els senyors don Isidre Lafarga, don Joaquim Isnardo, don Domènec Gueri i don Antoni Fuster, vocals.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**
Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 19 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763.8, 764.0, 764.3.

Termòmetre sec: 20.2, 23.5, 24.0.

Termòmetre humit: 17.6, 19.2, 19.0.

Humitat (centèsimes de saturació): 76, 64, 60.

Direcció del vent: ONO., SSE., S.

Velocitat del vent en metres per segon: 6, 1, 1.

Estat del cel: Tapat, Nuvolós.

Classes de núvols: C.St.K.N., St.K., St.K.C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24.5; mínima, 20.0; mínima prop del sol, 17.9.

Oscil·lació termomètrica: 4.5.

Temperatura mitja: 22.2.

Precipitació acuos, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 1.7 mm.

Recorregut del vent en igual període, 475 km.

Observacions particulars: Tempesta a les 20 hores del dia 18.

El director, E. Alcobé.

Vanos Cardús Portaferriassa, 10

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

VAJILLA FISA
Borrell 91 a 97
Novetats en objectes per a regal

El divendres, dia 21, a les deu del vespre, a l'Ateneu Barcelonès, el conegut pedagog En Delfi Dalmau donarà una conferència sobre «L'Esperanto en la intel·lectualitat de França, a

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

ACTUALMENT
OCASIONS EXCEPCIONALS EN ARTICLES PER A **CAÇADOR.** Barrets, gorres, bruses, pantalons, calçat, Motxilles, polaines, sarrons, ampolles «Thermos», gots, cantimplors, fiambres, cistelles, collars, cadenes, morrions, i cordons per a gossos.

DEL 16 AL 31 JULIOL IMPORTANTÍSSIMS DESCOMPTES sobre les prenes confeccionades en existència
60 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
50 per 100 en models de vestits per a nena.
40 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora i formes per a capells.
25 per 100 en plastrons i corbates per a senyora.
20 per 100 en capells per a nens i davantals per a nena.

SECCIÓ D'ESTAMPATS

Teixit vora verda, assortit en dibuixos, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **1'60**
Percal estampat, dibuixos novetat, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **1'25**
Crespó extens assortit en dibuixos, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **2'25**

SECCIÓ de GASSES I TULS

Crepé «Georgette»
tot seda, ample 100 centímetres; el metre a pesetès. **9'00**

SECCIÓ DE QUEVIURES Acaben d'establir-se nous preus per a la riquíssima LLET CONDENSADA marca **EL SIGLO** (planta baixa)

DR. BREMON Raigs X. Radiografia. Radioterapia. Instal·lació transportable a domicili. **BRUCH, 46.** — De 4 a 6.

Dr. Gil Vernet Cirurgia, Vies urinàries i Hèrnies. — Mallorca, 245, pral. De 3 a 5. — Tel. 1.519 G.

Dr. Busquet Metge-inspector del servei de dementes de la Mani comunitat. Especialista per als trastorns de la voluntat i funció genèsica. Preocupacions, Migranya, Neurastènia, Malenconia, tot trastorn mental. Carrer Aragó, núm. 201. De tres a cinc.

Dr. Camps Puntas Vies urinàries i sa cirurgia. Ronda Universitat, 14. De 3 a 5. Econòmica, de 7 a 8 nit

Al carrer d'Urgell, entre Tamarit i Floridablanca, se celebrarà un ball el dia 22 de juliol, a les deu de la nit, als acords de la banda artística L'Alegria. Es rifaran quatre premis.

L'Assemblea de mestres de centres de cultura de Catalunya s'ha reunit a l'Ateneu Obrer.

Hi han pres part, presents i representats, els mestres de 103 associacions obreres, republicanes, cooperatives i institutives d'aquesta ciutat i la resta de Catalunya.

Amb lleugeres modificacions foren aprovats els temes proposats per la ponència i que constitueixen el programa de les relacions que els mestres de les al·ludides associacions es proposen obtenir.

S'acorda igualment empendre una activa campanya de propaganda per a capacitar l'opinió pública de la justícia de llurs aspiracions, en la qual entra la celebració de mitjans i conferències i la publicació d'un periòdic.

Finalment es nomena la següent Junta Directiva:

President, don Angel Remigio; vice-president, don Esteve Guarro; secretari, Eudald Cubells; vice-secretari, Mateu Sans; tesorero, don Marcell Bringué; comptador, don Francesc Stivi; vocals, donya Aurelia Bonet, donya Carme Altamira, don Josep Torrell, don Isidre Sans i don Antoni Abriu.

La Junta es reunirà tots els diumenges, a les deu del matí, a l'Ateneu Obrer.

Va ser portat al dispensari de Gràcia el noi Francesc Solà Llinas, de dos anys, habitant al carrer de Lluçanet, 29, torre, el qual sofria un començament d'intoxicació per haver begut lletura de lode en un descuit de la seva mare.

A l'estació del Nord es va enverdar un bidó de benzol que dula un carro, determinant un incendi, que va ser ràpidament dominat.

La policia de la Barceloneta ha detingut a A. P. P., acusat d'haver estat a la casa Truniger una màquina d'escriure valuada en 1.500 pessetes.

Advertència interessant

Demà, divendres, posarem a la venda tots els retalls de seda, llana i cotó. Els nostres preus seran com cada any:

Ruïnosos, abandonats

LA FILOSOFIA
10 - Carme - 10

— Canters de majòlica de cristall, gran assortit a preus baratissims, els trobareu en les cristalleries de **Lluís INGLADA** de la Rbla. de les Flors, número 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

Fills de F. Mas Sardà

20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Negociem els cupons del Deute Amortitzable 5 per 100, venciment el 15 d'agost pròxim

Bisbat

—El dia 31 de juliol, festa de Sant Ignasi de Loyola, a les vuit del matí, celebraran llur primera missa a l'església de la Santa Cova de Manresa els PP. Eugeni Tort, Angel Savarino, Vicens Molina, Manuel Carpi, Josep Montfort, Adrià J. Gomes, Salvador Morant, Manuel Armida, Lluís Gonzaga del Ojo, Adolf E. Muhn, Manuel Ocampo, Josep M. Píñol, Francesc Robinson, Ramon Corrigán; i a l'església de Sant Ignasi, de la dita ciutat, els PP. Josep Sánchez Oliva, Ignasi Corrons Bescompte, Francesc Jav. Morell, Tomàs Cologan, Florentí Alcañiz, Ferran Pérez Acosta i Josep Pérez Buñes, de la Companyia de Jesús.

Acabarà l'acte amb el «Te Deum» i besmana.

—El dissabte d'aquesta setmana s'inaugurarà el nou temple del poble de Masquefa.

Hi assistirà, en representació del Prelat, el doctor don Francesc Paura.

—Per als famolencs russos s'han rebut en aquest bisbat 5.000 pessetes de la Mancomunitat de Catalunya i 500 per mitjà d'un P. de l'Oratori de Sant Felip Neri.

—S'ha publicat el número de «El Propagador de la Devoció a Sant Josep» corresponent al dia 15 del present mes de juliol, amb un escollit sumari.

Vida religiosa

Avui, Sant Elies, profeta, i Santa Margarida, verge i màrtir. — Demà, Sant Daniel, profeta, i Santes Pràxedes i Júlia, verges.

Quaranta hores: Demà, a la Capella de la Santa Creu (carrer de Magdalenes). Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona al peu de la Creu, a la Catedral, privilegiada.

La missa de demà: Santa Pràxedes verge, color blanc.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonzaga. — Demà, Torn de Sant Ignasi de Loyola (a la parroquia de Sant Martí de Provençals).

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona del Perpetu Socors, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Verge de la Pietat, a la mateixa capella.

Iniciativa Xavier

Institut Missional per a la Xina, carrer dels Templaris, 12, Barcelona.

Amos i benefactors en Crist Crucificat: Aquesta setmana ha de sortir la primera obra que publica el nostre incipient Institut per a la Xina. Porta per títol «Espanya d'abans», o sigui, col·lecció de notes, xifres i documents que donen una prova palès del deure que tenen els sacerdots no religiosos i també el poble espanyol, de capacitar-se un xic per la sort de les Missions.

El seu preu és de tres pessetes l'exemplar. A Déu gràcies, la vida espiritual de l'Institut és cada dia més florissant. No fa gaire temps vaig tenir l'honor de fer la proposta a l'Excm. Cardenal president del Congrés Internacional de Missions, que s'establís a tots els Seminaris una càtedra referent a Glòria de Missions, i actualment veig amb la més gran satisfacció que una de les conclusions de l'esmentat Congrés ha estat la fundació de cursos de Missions a tots els Seminaris, i donar facilitats als alumnes per a adquirir lectures referents a aquest gran apostolat; tot això prova que la idea missional va obrint-se pas per tota la Cristiandat.

Al nostre Institut hi vénen reverents sacerdots candidats, per a informar-se de quina faïsa es van omplint les beques de la «Iniciativa». Jo no sé dir-ho sobre el particular altra cosa que aquestes paraules: La caritat del nostre poble té la paraula. Amb l'esperança, doncs, que aquest parlarà aviat i amb veu clara i ferma, el seu afectuós S. S.

M. S. Caralt, missioner apostòlic.

Iniciativa Xavier, o 12 beques per a dotze apòstols de la Xina:

Dels obrers, 1.00130 pessetes; de les Congregacions Marianes, 10230; de l'Apostolat de l'Oració, 5630; dels reverents sacerdots, 10930; de l'Exercit i l'Armada, 5660; dels mestres i advocats, 11270; dels comerciants i in-

3600; dels Orfeons i artistes, 4830; dels Religiosos Terçarls, 12580; de les senyores devotes de la Verge, 10760; dels nens i nenes, 15505; de les ànimes del purgatori, 1140; per a l'obra en general, 7.04725.

Es reben almoines a les llibreries catòliques o directament a l'Institut Missional (Templaris, 12, segon).

Obituari

FUNERALS

En Josep Ballà i Bosch. Mort el 27 de juny. Funerals demà, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

Don Enric Morrell i Isern. Mort el 15 del corrent. Funerals demà, a les deu, a l'església de Sant Jaume.

En Rosend Gaude Alfeiran, vidu de donya Teresa Carme. Mort el 4 del corrent als 96 anys. Funerals demà, a les deu, a l'església de Santa Maria del Mar.

Donya Teresa Coll i Bages, vidua en primeres noces de don Francesc Bages i en segones de don Joaquim Blanca. Mort el dia 11 del corrent. Funerals el dissabte, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

Donya Concepció Figueras Socas. Mort el 5 del corrent, als 32 anys. Misses demà, de deu a dotze, a l'altar del Santíssim Sagriment de l'església de Sant Francesc de Paula.

ANIVERSARIS

Don Eusebi Fortuny i Galano. Mort el 20 de juny de 1920. Misses demà, divendres, de deu a dotze, a l'església de Nostra Senyora de Pompeia (Diagonal).

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Josep Soldevila i Codina. Enterrat avui al Cementiri Vell.

En Narcís Badia i Catarineu. Ha mort als 14 anys. Enterrat avui al Cementiri Nou.

L'ESTIU EIG

EL ROSSELLO

L'Office Français du Tourisme, organitzà una visita de metges i periodistes als balnearis que estan enclavats en el Pirineu català del costat de França. Doctors distingits i representants de la premsa barcelonina hi anaren. El doctor Solà i Pla hi portava les seves dues gentilíssimes filles.

A Cerbère s'esmorzà en companyia del compatriota i ex-ministre francès senyor Brousse, de l'alcalde de la localitat senyor Ducreix i de l'alt personal de la companyia del Midi. Tot seguit, i anant a 100 quilòmetres per hora, arribarem a la capital del Rosselló.

Com es va afirmant la personalitat de la Gran Catalunya corrent per aquestes terres, tan catalanes com el Pla de la Boqueria. El tren s'atura a Elina, i la imatge de l'antic bisbat projecta tot un seguit de records històrics.

Sortim de Perpinyà i els noms de Sant Felip d'Avall i d'Amunt indiquen com són iguals les denominacions de tants pobles de la costa i de l'interior. La línia de les Corbères assenyalava l'antiga frontera que dividia l'istme del Richelieu.

Ara els noms dels pobles que vénen van recordant el poema de Mossèn Cinto, el seu Canigó, que veiem ple de boira. El nom d'un poble ha fet extreure la nostra sang: Rià.

Rià està enfilat en un puig de certa ferresa. Rià és el poble de Jofre el Pilós. Rià ve a ésser la Covadonga de la Ibèria oriental. Una emoció corona la tarda.

El paisatge i el cultiu és igual que el de l'Empordà. El posat de la gent proclama la unitat de la raça. El tren elèctric que ens porta, el posat endregat dels camins i més detalls assenyalen la mà d'un Estat dels que els catalans d'Espanya demanem i que serà en el futur l'acció tutelar de la Mancomunitat.

I així anem caminant cent quilòmetres endins en una marxa paral·lela a la frontera.

Joan de CANYAMAS

Vilafranca del Conflent, 17 de juliol.

Anuncis oficials

EXPOSICIO DE BARCELONA

Pel termini de vint dies hàbils, a comptat des del següent al de la inserció d'aquest anunci al Butlletí Oficial de la província, s'obre concurs per adjudicar les obres d'urbanització de la finca Pubill i Teatre, aya-

Diada d'afirmació nacionalista a Montblanch

El diumenge a la nit tingué lloc a Montblanch una festa d'afirmació nacionalista, en commemoració de la data històrica en què foren enderrocades les muralles i torres de la vila durant la guerra dels Segadors.

L'acte s'efectuà a l'estatge social de l'exemplar Joventut Nacionalista, una de les arides de la nostra terra, essent presidit pel que ho és d'aquella entitat, En Macià Escuté, al qual acompanyaven l'historiador mossèn Pat. Queralt, el doctor Benach, el president del Sindicat de Vinyaters de la comarca En Ferran Chaparro, el tinent d'alcalde Jaume Foguet, el director de l'Orfeó Montblanch Josep Vendrell i altres elements importants de la població, juntament amb els membres de la Directiva de la Joventut Nacionalista de la Lliga Regionalista de Barcelona Josep Codola i En Joan Vidal Salvó.

Es va començar l'acte amb la lectura d'un documentadíssim treball de l'erudit investigador de les passades glòries montblanquines, mossèn Pau Queralt, sobre la data, la commemoració de la qual se celebrava, la qual lectura fou premiada amb una forta ovació per la nombrosa concurrència que hi havia.

Seguidament digué també unes paraules abraçades i exultants, al·ludives a la festa, l'infadigable lluitador i fort escriptor vilatà Josep Maria Poblet, i immediatament es va concedir la paraula a En Josep Codola, el qual fou acollit amb forts aplaudiments.

Començà la seva substancial discurs eludant, en nom de la Joventut Nacionalista de Barcelona, a tots els qui concorrien a aquell acte patriòtic, i amb ells a tota la població de Montblanch.

Al·ludí a la data històrica que se solennitzava i la relació amb l'època dels regnats de Felip IV i Felip V, fent una comparació d'aquell període amb el renouement actual, en que Catalunya, segura dels seus destins, camina decidida cap a la seva alliberació.

Constatà que el nostre plet, degut a una nuvolada produïda per esdeviniments polítics, de vass coneguts, vivia en un aparent endormiscament, donant-se lloc a un injustificat desengany, que ha produït un defalliment de la voluntat nacionalista, originant una separació dolorosíssima de determinats elements de la Joventut de la Lliga.

Afeix que quan a un poble hi apareixen defalliments, la Joventut té la missió sagrada i patriòtica d'actuar intensament, per tal de restablir un estat de fe en la col·lectivitat, però no comportar-se en forma que pugui donar lloc a una divisió entre els catalans.

En nom de la Joventut de la Lliga anuncia — la qual cosa provoca un viu entusiasme — que es prepara a actuar com mai per a la catalanització integral de la nostra terra i per el restabliment de la fe i dels destins de la mateixa. Perquè, les accions de la Joventut, per a tenir eficàcia, han de fonamentar-se en la realitat, i aquesta ens diu, en els moments presents, que no s'ha de provar, ni es té dret a demanar als dirigents de l'organització nacionalista determinades actituds que no han d'ésser filles d'altra cosa que dels graus de nacionalisme de la col·lectivitat i no del resultat dels graus de catalanisme que tingui una minoria.

La campanya vinenta a empendre — continua dient — encomanada a les Joventuts, ha de consistir en aug-

mentar el nombre de nacionalistes conscients, desfer la nosa que fins ara entrebancava les actuacions, que són els homes de la U. M. N., dels quals es pot dir que, així com nosaltres, els catalans de cor, lluitem per la nostra bandera, els catalans, forasters dintre la seva terra, de la U. M. N., batallen en tot moment per a traccionar la nostra causa. (Ovació.)

S'aixeca després a parlar En Joan Vidal Salvó, el qual es saludat amb copiosos picaments de mans.

Inicia el seu discurs ablatat, dient que sent una gran satisfacció d'adreçar-se als montblanquins, no sols per ésser germans en pàtria, sinó també per ésser fills de la mateixa contria en que ell veié la llum, terra dels vinyars opulents i les oliveres virginals, indret on les fersors nacionalistes i els sincers abraçaments patriòtics són la penya més autèntica del camí que fa, Catalunya endins, la nostra ideologia.

S'estén en amples consideracions sobre les transformacions econòmiques i sociològiques de la postguerra, que el bé per la desorientació produïda per doctrines novelles i radicals, semblaren esmorir el nostre plet, aquest, que durant aquest breu període de passivitat forçada, havia covat impaciències i neguits, ara s'ha manifestat amb més vigoria que mai i amb un desig conscient indetenible d'aconseguir la victòria.

Parla, en paràgrafs càlids, de la tasca d'absoluta catalanització que cal fer, portant la llavor de la nostra doctrina als més allunyats indrets de la pàtria, maldant per assolir la catalanització de tots els matissos de l'esperit i per això s'ha de respectar igualment la tasca de l'historiador que escorcolla el passat de la terra, la del poeta que dona ductilitat i enriqueix la llengua, la del jurista que cura que no es trunqui la tradició del dret racial i així la de tots els que feinegen en qualsevol dels matissos de la nostra ànima.

Afeix que per a ésser nacionalista no n'hi ha prou amb posar-se una etiqueta política, sinó que cal tenir una forta fe patriòtica i un esperit d'actuar que salvi dels cops de l'egoisme. Tot nacionalista cal que es torni un apòstol de l'ideal, predicant amb l'exemple, car així, almenys, preparem el terreny per a les vinents generacions.

Continua parlant, en eloqüents mots, de la feina que es proposa fer la Joventut de la Lliga, abraçant, amb una campanya intensa, de cap a cap de la nostra terra. Explica la forma que s'ha de seguir per a assolir amb eficàcia l'expansió del nacionalisme.

I finalitzà evocant la data històrica que es commemorava, la qual va acreditar als montblanquins d'homes lleials a la causa de Catalunya. Lleialtat que, perdurant través dels temps, és un símbol immarcescible, que presenta la Joventut ardida de la Conca en la història de les nostres reivindicacions, perquè serveixi de guiatge als que encara són al marge del moviment ascensional nacionalista del nostre poble. (Grans aplaudiments.)

S'acaba l'acte en mig d'un gran entusiasme, parlant-se després amb els dirigents del nacionalisme montblanch de la tasca a fer aquest estiu, de la qual la festa del diumenge en fou un tast esperanzador. Així mateix es traçaren les línies d'un acte que prepara la Joventut de la Lliga per a molt aviat, que serà una fita memorable en el catàleg de la seva actuació.

cant compliment dels requisits que s'indiquen a l'expressat plec.

Barcelona 20 de juliol de 1922 — F. Sans i Buigas.

EXPOSICIO DE BARCELONA

Pel termini de vint dies hàbils, a comptat des del següent al de la inserció d'aquest anunci al Butlletí Oficial de la província, s'obre concurs per adjudicar les obres d'urbanització de la Zona de Miramar, acabant la presentació de propostions a les set de la tarda de l'últim dia.

El plec de condicions i plànols es facilitaran als concursants mitjançant compliment dels requisits que s'indiquen a l'expressat plec.

Barcelona 20 de juliol de 1922 — F. Sans i Buigas.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 20, 12:30 matí

El despatx de Guerra d'aquesta nit

diu així:

El general encarregat del despatx

comunica a aquest ministeri lo que

segueix:

Sense novetat en territori de Ceuta

i Tetuán.

Al de Larraix fou abandonada

ahir, per un contingent d'infanteria

de Marina, la posició de Besba.

Ahir tarda fou agredit el blocus de

Sidi-Musa, resultant mort el soldat

Llorenç Casanà, i ferits Antoni Falot,

al ventre, greu; Felix Carolina, al nas,

lleu, i Daniel Sánchez, al pit, lleu;

tots del batalló de Ballén.

En esclatar una barrinada per a

destruir una pedra, prop de Timidi,

hi estat ferit lleument el soldat del

batalló de Catalunya, Joan Lopez

Faja.

En territori de Melilla, sense nove-

tat.

Segons comunica el comandant ge-

neral, estan confirmades i detallades

les topades sostingudes a Marniza en-

tre les gents d'Amar-Amido i Abd-el-

Krim, havent tingut els benhurri-

guels 25 morts i 56 ferits, perdent dos

canons, tres ametralladores i bastants

matxos amb municions.

La lluita comença al Jemis de Mar-

niza, retirant-se successivament Abd-

el-Krim per Branes-Buch fins al Jemis

de Ban-Amar.

El kaid Ben-Kich de Guesnaia acudí

amb les seves gents en defensa de

Marniza.

Els askaris francesos han detingut

als de Guesnaia que marxaren a llur

zona per articles per a la harca, i per

altre part Amar-Amido va agafar un

combol de 40 matxos que venia de la

zona francesa per a Abd-el-Krim.

La situació d'Abd-el-Krim, és con-

siderada com a molt crítica en els

moments actuals, segon apreciació del

comandant general.

Al Penyal de Vélez va rompre el

foc l'enemic des dels emplaçaments

que disposa, fent vuit i deu dispar-

La placa contestà des dels primers

moments fins a abatre el foc enemic,

sense haver-hi novetat en el personal

i material.

Segons comunica el comandant ge-

neral de Melilla, els ferits de regulars

a Alensite i poblat d'Arreser a que

em vaig referir en el meu telegrama

d'ahir, són tots indígenes.

L'ALT COMISSARI AL MARROC

En l'express d'Andalusia ha sortit

aquesta nit cap a Algeciras, on s'em-

barrarà cap a Ceuta i Tetuán, el nou

Alt Comissari d'Espanya al Marroc,

general don Ricard Burguete.

Poc temps abans de sortir ha cele-

brat una nova conferència amb el

president del Consell i ministre de la

Guerra, quedant d'acord sobre alguns

punts.

Per a acomiadar l'Alt Comissari han

baixat a l'estació el cap del Govern,

diversos ministres, entre ells el d'Es-

tat, el sots-secretari del ministeri de

la Guerra, general Barrera, altres

sots-secretaris, directors generals,

moltos generals i caps, senadors, dipu-

tats i altres persones.

En marxar el tren s'han sentit

aplaudiments.

ELS REGIONALISTES I LES RESPON-

SABILITATS

Pels regionalistes, formarà part de

la Comissió que ha d'estudiar l'expedient

general Barrera, però no valgu posar

l'aditament de que les aprontaria.

Jo, per al futur, no puc fer cap

mena d'ofertiments.

Ditien alguns diaris que aquest Go-

vern està mancat d'aquella autoritat

que es requereix per a concertar tracta-

ments comercials.

Respecto l'apreciació, però sense ar-

ribar a comparacions amb anteriors

Governos, els puc dir que el Govern

que ting l'honor de presidir ha con-

certat els tractats de comerç, amb

França, Suïssa i Bèlgica, i avançant

favorablement les negociacions per a

arribar a convenis de reciprocitat amb

Anglaterra i Alemanya.

LA SITUACIÓ POLITICA

En la part política de la conferèn-

cia que ahir van tenir els senyors

Sánchez Guerra i Cierva, el cap del

Govern declara que no es proposava

modificar l'actual Govern, un cop tan-

cades les Corts.

Allà cap a la tardor, quan es re-

prenguin les sessions de Corts per a

envisar problemes importants, com

l'examen de l'expedient Picasso, s'ar-

ribada l'hora de procurar que vin-

guin a reforçar el Govern elements

de totes les branques conservadores.

DE GUERRA

El sots-secretari del ministeri de la

Guerra, general Barrera, ha rebut

aquesta tarda als periodistes.

En indicar-li un d'aquests que aviat

canviaria de despatx, en el ministeri,

al·ludint el rumor de que seria no-

menat ministre el general Barrera,

ha contestat en to humorístic que ell

no es mouria d'aquell despatx.

També ha negat que s'hagués re-

but cap dimissió dels comandants ge-

nerals de la nostra zona del Marroc,

com tampoc d'altres caps, si bé no

posava en dubte el sots-secretari que

estigués malalt el coronel Lasqueti.

En preguntar-li si al general Oa-

guier s'el·lomenaria per a un alt càr-

rec, el sots-secretari ha manifestat que

aprofitant la circumstància que pel

sempre passa a la reserva el gene-

ral Ampudia, capità general de Sar-

agossa, podria ésser que aquest fos el

lloc que ocupés l'ex-ministre de la

Guerra.

Tampoc sabia el general Barrera

quan es faria el nomenament de go-

vernador militar de Madrid, vacant

pel nou destí del general Burguete.

VISITA AL PRESIDENT

El senyor Sánchez Guerra ha rebut

al seu despatx oficial del ministeri de

la Guerra les visites de l'ex-Soldat

Muley-Hatid, del Nunci de Sa Santetat,

de l'arquebisbe de Tarragona i del

cardenal-arquebisbe de Tolosa.

L'EXPEDIENT PICASSO

A primera hora de la nit s'ha rebut

al Congrés l'expedient inatrit pel ge-

neral Picasso.

Es un extracte de l'expedient, o

per millor dir un apuntament. El seu

volum és poc considerable, puix té

aproximadament el tamany d'un mi-

sal.

Per ordre del senyor Bugallí ha

estat tancat a la Caixa de cabals del

Congrés fins que quedí nomenada la

comissió parlamentària que ha d'exa-

minar-lo.

EL GENERAL AGUILERA I ELS IN-

TEL-LECTUALS

El general Aguilera ha contestat

amb la següent carta al document que

li dirigien abans d'ahir els intel-

lectuals:

«Senyors Miquel d'Unamuno, Juli

Camba, August Vivero i altres fir-

mants.

Volguis amics: El seu document del

15 del corrent mes, que dirigeixen al

Consell Suprem de Guerra i Marina i

en representació al seu president, és

en poder meu.

Es per a aquest Consell i per a mi,

una veritable satisfacció, agraït-ho

molt de veres, perquè el prestigi de

les firmes que el sotscriuen i que

integren part de la intel·lectualitat

d'aquesta Nació, que ha d'ésser gran,

avaloren l'esmentat document, que bé

pot succeir que sigui històric.

Aquest Consell Suprem, format de

generals amb cabells blancs i molts

anys de servei, farà sempre justícia,

desitjant enfortir en sos veredictes per

a bé de l'Exèrcit i satisfacció d'Es-

panya.

Aprofita aquesta ocasió d'obligada

cortesia per a reiterar-se de vostres

afin. amic, a s. q. e. s. m. Francesc

Aguilera»

L'ORDENACIÓ FERROVIARIA

El ministre de Foment ha negat que

ell faci qüestió de Gabinet el proje-

cte d'Ordenació ferroviària i que esti-

gui disgustat en la seva cartera, puix

si ho estigués ja hauria dimittit.

LA CLAUSURA DE LES CORTS

Es tenia com a cosa descomptada,

aquesta tarda, al Congrés, que el dis-

cutat vinent es llegiria el Decret sus-

penent les sessions de Corts.

D'aquesta imfessió també se par-

ticipava el Govern.

OBLIGACIONS DEL TRESOR

La «Gaceta» publica el següent reial

de cret de Finances:

«Article primer. — L'emissió d'Obliga-

cions del Tresor al portador de 500

i 5.000 pessetes cada una, al termini

de dos anys, realitzada per la Di-

recció General del Tresor públic, amb

data 4 de febrer propassat, s'amplia

en la quantitat necessària a canviar

a la par les Obligacions del Tresor

que es presentin amb el dit objecte

de les emeses per virtut del R. D. de

18 d'octubre de 1921 que venen el

4 d'agost vinent.

Les obligacions que es creen per

aquest Decret donaran l'interès anual

a raó de 5 per 100 pagat, per trimes-

tres vençuts, el 4 de febrer, 4 de maig,

4 d'agost i 4 de novembre, totes in-

stant els títols, gaudint les expressa-

des obligacions d'una prima d'amort-

ització a l'1 per 100, satisfeta a llur

vençiment, o sigui el 4 de febrer de

1924.

Les referides obligacions tindran

numeraçó correlativa a les actual-

ment emeses.

El primer cupó a satisfer a les ma-

teixes serà el de 4 de novembre de

1922.

Els dits valors estaran exempts de

tot impost i contribució, tindran la

consideració d'efectes públics; i en el

cas de realitzar-se alguna conversió

de deute abans del vençiment dels

esmentats valors, seran admesos com

a efectiu, sense subjecció a propor-

teig, per llur capital i interessos ven-

çuts i la prima d'amortització del 1

per 100.

Article segon. — Les obligacions a

tres mesos, data que venen en el

dit dia 4 d'agost i que a la data del

vençiment no s'hagin presentat o pre-

sentin a canvi per a obligacions al

termini de dos anys, emeses en vir-

tut del que determina l'article primer

del present R. D., o al reembors, es

prorrogaran per altres tres mesos, o

LES TERRES CATALANES

SABADELL

L'empedrament de la carretera Barcelona-Sabadell

A l'Alcaldia, i convocada pel batlle senyor Domènec Saló, s'ha celebrat una reunió molt interessant, amb l'objecte de parlar definitivament i definitivament de l'afar de l'empedrament de la carretera Barcelona-Sabadell d'uns dies d'un breu termini.

A aquest fi foren, doncs, convocades les entitats econòmiques de la ciutat i les agències de transports, davant les representacions de les quals exposà el senyor alcalde la necessitat d'anar definitivament a aquella millora, que cada dia es fa més imprescindible de la vida de la ciutat.

Feu història de com ha estat tractada aquesta qüestió, i manifestà que gràcies a gestions anteriors, avui es pot fer d'aquest projecte una realitat amb un petit esforç per part de Sabadell, car la quantitat que caldria, subvenir no és pas una utopia dintre les possibilitats econòmiques nostres. L'Estat està disposat a empendre aquesta obra, per la qual atorgarà el 80 per 100 de les despeses generals, quedant a càrrec de la ciutat solament el restant 20 per 100, que ve a ésser la quantitat aproximada de cent mil duros.

Els reunits canviaren impressions sobre el plantejat assumpte, i es mostraren tots amplement optimistes, que estudià definitivament l'afar i el dugué a la pràctica més immediata, recalcant els nomenaments, com a president en el senyor alcalde, i vocals, el Gremi de Fabricants; el senyor B. Brutau, pels cotoners, i per les agències, l'agència Llobet i l'agència Casat.

Augurem a aquesta ponència un felix reeiximent en la seva comassa.

Cal donar exemple

Tots sabem com senten la causa nacionalista tots els digníssims regidors actuals del nostre Municipi, i tots sabem també com s'esforcen tota hora per expansió i servir els seus anhels de catalanitat.

Es per això, doncs, que volem indicar un fet que, tractant-se de la matèria que es tracta, creiem hauria d'interessar a tots els que dintre de la Casa de la Ciutat hi tenen una relativa influència, més o menys directa.

I és que s'ha esdevingut tristament tradicional que tots els impresos, avisos o circulars que surten de la Casa de la Ciutat, malgrat ésser escrits en català, ho són en un català del que ara no es parla ni s'ha d'usar mai.

No hi ha bàndol, ni avís al públic, ni papereta que dugui el nom de l'alcalde, imprès, que no surti a la llum pública amb un entall i faltes lamentables. I així també qualsevol oficial, comunicació, o convocatori, en totes les quals hom hi descobreix immediatament diversos atemptats a la llengua nacional.

I això, nosaltres, no ho podem pas comprendre, sabent els sentiments pregonos de catalanitat que tenen el nostre batlle nacionalista i els seus companys, els regidors de majoria, i, encara, sabent com hi ha dintre les oficines un gran nombre de funcionaris, tots ells cultes, i alguns dominants la nostra llengua.

Caldrà, potser, que els nostres regidors fessin una visita a les oficines de la Casa de la Ciutat i sabessin qui són els que realment estan capacitats per a escriure en català, i que els que no ho estan no podessin llançar a la llum pública cap document sense passar prèviament pels ulls d'algun funcionari o no, entès en gramàtica catalana. Que es fes una nena de departament de correcció de proves i que exercissin aquest servei els que es trobessin capacitats per exercir-lo.

I perquè no es pugui dubtar un sol instant dels nostres mots, no volem sinó esmentar les fulles repartides, amb profusió, ara recentment, de la Junta de Sanitat, recomanant als mitjans més eficaços per a prevenir de l'actual epidèmia tifòidea. Aquestes fulles demostraven a qui les llegí, la raó que tenim d'insistir en aquest afar, i si això no fos prou, caldria llegir uns quants oficials o comunicats luitant a reunions de la Comissió de Festes de la Vintena.

LLEYDA

(Conferència de les 945 de la nit)
Els acords de l'Assemblea contra la llagosta

Avui s'han complimentat els acords de l'Assemblea celebrada diumenge, contra la llagosta. S'ha oficialitzat a les Diputacions, Consells de Foment i Cambres Agrícoles, perquè nomenin un membre per a formar part del Comitè que tindrà cura de complimentar els acords i fer els treballs.

— Els alcaldes de Torre de Capdella i Viu de Llevats, han oficialitzat al president de la Diputació, senyor Sol, comunicant-li que una forta pedregada ha destruït les collites dels esmentats termes.

— Al dispensari, han assistit a Manuel Labrador, operari de les obres que es fan en un edifici de Joan Miranau, el qual tingué la desgràcia de caure i fer-se mal a la cama esquerra.

— Diumenge hi haurà un festival de natació a la piscina del Camp d'Esports, prenent-hi part dos clubs de Barcelona i el local.

— Es troba a Lleyda, el boxador txecoslovac, Frank Rollan, el qual dona la volta a peu a l'Europa Central i Meridional, per a guanyar un premi de 10.000 pessetes.

— Porta recorregudes Alemanya, Bèlgica, Holanda, França i Espanya. Li falten recórrer Catalunya, Itàlia i Suïssa.

— Va sortir de Praga el primer de maig. L'excursió no pot passar de vuit mesos.

Vallès

SANT CUGAT DEL VALLES. — Ens assabentem amb joia que aviat estarà entre nosaltres, a la seva torre d'estiu, la distingida senyora d'eny Maria Solà, esposa del nostre ben-volgut amic don Joan Mercader, propietari i restaurador de la seva masia. No cal dir com ens n'alegreix moltíssim.

festa major, que servirien com a definitiva comprovació del que venim dient.

Sabadell es mereix tenir aquest servei de vigilància per pròpia dignitat i ésser conseqüent a la seva manera de pensar i a la dels seus fills, els quals tenen dret a que se'ls atengui.

Aquells tres arbres del carrer de la Indústria

Cridem l'atenció de qui correspongui perquè es procuri que en els nostres passeigs o carrers on hi hagi arbres es tingui cura a conservar-los bé i canviar els que són ja morts, a fi que no passi com ara, que hem vist al carrer de la Indústria, prop del de Sant Joan, que fa més d'un any hi ha tres platans completament dissecats.

Quan un arbre fa el «nyec», o bé se l'arrenca i se'l canvia per un altre, o se l'arrenca i no se'n hi posa cap més. Però, no hi ha raó de deixar als quatre vents uns tros de llenya que enlletgeix extraordinàriament la visió de les nostres avingudes.

Silenci comentat

Durant aquests dies, que ha estat tema general de conversa a Sabadell l'esdeveniment de certs abusos en els jocs prohibits en determinada entitat, ha estranyat fortament a l'opinió el silenci que respecte d'aquesta qüestió tan denigrant han observat a «Diari de Sabadell» i «La Revista de Sabadell», els dos únics diaris que compra la nostra ciutat, i per la qual hom ha cregut sempre que havien de vetllar.

Això, naturalment, ha donat lloc a molts diversos comentaris. Però si que veuríem amb gust que es manifestessin clarament sobre el particular, posant-se en el lloc que els correspon.

Les obres de l'església de Sant Feliu

Ahí varen començar a obrir-se els finestres de l'església de Sant Feliu d'aquesta ciutat, que donen al carrer de Sant Quirze, i que fins ara eren atordats amb maons.

Avant seran col·locades en aquests finestres les magnífiques vidrieres que fan de contribuir força a l'embelliment del temple.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El nostre volgut company, el regidor d'aquesta ciutat, En Joaquim Camps i Arboix, passa per la pena d'haver-se-li mort la seva mare, la distingida senyora Na Maria Arboix. L'enterrament es farà demà al migdia. El nostre més sincer condol.

— El professor d'Idiomes, En Bonaventura Casadevall, ha donat una conferència a l'Ateneu Pi i Margall, de La Bisbal, tractant d'«Ideal i missió de la democràcia catalana», essent molt aplaudit.

— Dissabte, feren una reunió els patrons i obrers de l'art del carbó vegetal, per a tractar d'empendre una campanya de defensa de llurs interessos, que creuen lesionats per la firma dels Tractats de Comerç amb Itàlia i França.

— El periòdic d'Olot «El Deber», ha regalat a la Biblioteca Popular de la dita població, les obres completes de l'eminent historiador olotí En Francesc Montsalvatge i Fossas.

— Ha arribat en ús de llicència, el tinent coronel don Marí Maroto, cap del batall d'expedicionari a l'Àfrica del regiment d'Àsia.

— Ha Figueres s'ha constituït una Unió Gremial, presidida per don Feliu Jaume i Gelart.

— Les colònies escolars que ha organitzat el nostre Ajuntament, sortiran: el dia 24 les de nois cap a Roses i Sant Pere Pescador, i les de noies, el dimecres següent cap a Sant Feliu de Guíxols.

MATARO

Com ja varem anunciar, el diumenge, dia 30 d'aquest mes, últim dia de les festes de les Santes, a les deu del matí, i amb assistència de les autoritats, tindrà lloc la carrera en costa, sobre carretera local de Mataró a Llaveneres, per a motos, motos amb sidecars, vauvrettes, ciclécars i cotxes.

Sovintegen les reunions de la Penya Sport Mataroní, que presideix el senyor Fradera i Pujo, i de la qual formen part molts sportsmen matoronins, a fi d'organitzar satisfactoriament la carrera.

Al present es compta amb l'oferta d'alguns premis i d'algunes copes, i amb l'ajuda de la Mancomunitat, de la Diputació i de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, com també del Reial Automòbil Club de Catalunya i altres entitats automobilístiques.

S'ha circular ja el corresponent reglament.

— Per a les properes festes de les Santes, la societat Il·lus organitza una exposició del repertari al·legòric i pictòric matoroní. En Rafael Estany.

— En una reunió darrerament celebrada per l'Agrupació Científico-Excursionista d'aquesta ciutat, fou elegida la següent Junta per a regir la marxa de l'entitat.

Director, reverend Feliu Castella; president, Manuel Clavell; vice-president, Josep Castella; secretari, Francesc Majó; vice-secretari, August Ribas; tesorero, Manuel Cuadrada; comptador, Lluís Andreu; vocal primer, reverend doctor Josep de Planol; vocal segon, Agustí Vil·la.

— El vinent diumenge, la novella Federació Nacionalista de la Costa de Llevant, adherida a la Unió Catalana, inaugurarà les seves tasques celebrant un acte d'afirmació nacionalista, en el qual, ultra alguns representants de la Unió Catalana, hi pendran part alguns membres de l'Associació.

— En el teatre Clavé Palacé, el passat diumenge, la companyia de Sardana que dirigeix En Frederic Caballé posà en escena les operetes «La Alsaciana» i «Los cadetes de la Reina» i la sarsuela «Poca pega», aconseguint nombrosos aplaudiments.

— Durant la passada setmana ingressaren a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat d'aquesta ciutat 102.366,15 pessetes, procedents de 259 impositacions, fetorant-se 34.446,99 pessetes, a preu de 66 interessats.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 20 juliol.

El nou canonge de Mallorca

Ha estat nomenat canonge de la nostra Santa Església Catedral Basílica el Rnd. don Francesc Esteve i Blanes, en l'actualitat Fiscal Eclesiàstic.

El senyor Esteve nasqué a Artà en 1878. Estudià el Batxillerat en l'Institut Balear i un any de llatí en aquest Seminari Conciliar; marxà a Roma, on, alumne interi al Col·legi Espanyol, estudià a la Universitat Gregoriana la Filosofia, Teologia i Canons, obtenint els títols de doctor en Filosofia i Teologia, i de Llicenciat en Canons, des del 1895 fins al 1904. Rebé l'Ordre del Presbíterat en 1902.

En 1904 fou nomenat professor de música del Seminari i membre de la Comissió diocesana de música religiosa, d'aquesta Santa Església Catedral.

De 1905 fins a 1908 explicà Teologia dogmàtica al Seminari.

En 1908 fou nomenat secretari de Cambra i Govern del bisbe de Segorb pel Rnd. don Antoni M. Massanet i Verd, càrrec que exercí fins a la mort del dit senyor bisbe en 1911.

En 1911 fou nomenat per don Pere J. Campins, Fiscal Eclesiàstic d'aquesta diòcesi, càrrec que actualment segueix exercint.

Durant tot aquest temps ha exercit i exercirà altres diferents càrrecs, com confessor d'algunes comunitats de religioses, jutge de tribunal de diferents oposicions, examinador professional, director de l'Associació titulada Obreres de Sant Josep, secretari de la Junta Diocesana per al centenari del Beat Ramon Lull, secretari de la Junta de Patronat del Museu Diocesà, censor en algunes publicacions, etc.

Assemblea d'entitats productores

Ahí al matí se celebrà al Cine Modern, per ser insuficient el local del Consell Provincial de Foment, l'Assemblea a què foren convocades les entitats agrícoles, industrials i mercantils.

La concurrència fou bastant nombrosa, notant-se la presència d'importants industrials, comerciants i ramaders.

Ocupà la presidència el comte de Perelada, president del Consell de Foment.

A la seva dreta seien el president de la Cambra de Comerç don Miquel Salom i el representant de la Junta provincial de Ramaders senyor Barcelo; i a la seva esquerra el president de la Federació Patronal senyor Carbonell, el membre del Consell de Foment senyor Vaquer, i el representant de la Federació Agrària senyor Truyols.

Començà l'acte amb la lectura de la convocatorià circular, i a continuació es va donar compte de les adhesions rebudes.

Entre aquestes figures les dels Ajuntaments de Lluçmajor, Fornalutx, Campanet, Santa Margarida i Binissalem; nombrosos Sindicats Agrícoles i Cases Rurals, diverses Cambres de Comerç, el comte de Torre Saura i altres.

El comte de Perelada, En Miquel Salom, En Gabriel Carbonell, En Montserrat Truyols, N'Antoni Barcelo, En Bartomeu Vaquer i altres oradors feren ús de la paraula, essent aprovats les conclusions següents:

1.ª L'Assemblea, recollint l'anhel generalment sentit pels elements aquí representats, reivindicant i motivadament expressat en ocasions diverses per la Cambra de Comerç que l'ha orientat en diversos problemes, acorda estudiar els mitjans i realitzar les gestions precises, revertint-les de la major eficàcia per aconseguir en tots aquells serveis i funcions que per llur naturalesa ho permetin, el rescortiment de la perssonalitat Balear en el sentit de conferir a la província aquells serveis i funcions, allunyant d'aquesta manera, en la mesura racional possible, el pes d'una exagerada centralització en aquells ordres, que no és precisament l'agilitat que baix un sol lema a tots ens aluxupia, confiant a l'anormal i ràpid desenvolupament de tot progrés.

2.ª Davant del procedir de la Di-

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

El dia 21 es farà la cursa del campionat ciclista de les comarques tarragonines, organitzat pel Club Reus Deportiu. Sortiran de Reus a dos quarts de vuit, i durant sis hores han de recórrer 90 quilòmetres.

— La companyia de vers d'En Josep Romeu, que resulta excel·lent, posarà aquesta nit: «El Mistic», però en castella.

— A Tortosa es faran a primers de setembre unes converses pedagògiques com les fetes suares a Tarragona. El president dels Mestres del Partit hi ha invitat el president de la Diputació i el governador civil.

— Està ja feta la instal·lació elèctrica a Salou. Probablement s'inaugurarà diumenge.

— S'ha possessionat el nou inspector d'Ensenyament primari don Salvador Grau.

— El senyor Jutge metropolità i dignitat d'aquesta Catedral, doctor Goma, ha marxat a La Riba, on passarà l'estiu.

— Ha ingressat a l'Asil de Sant Josep el nen, fugitiu de casa seva, Adol·f Martínez Gil, natural de Murcia.

putació provincial que allunya del compliment dels preceptes de la seva llei orgànica i invadint l'esfera mercantil manté l'arbitri sobre l'exportació, traba única en la seva classe que constitueix a Balears en una condició d'inferioritat respecte les altres províncies espanyoles no subjectes a règim especial, acorda l'Assemblea mantenir ferm i constant oposició a aquest arbitri, fins aconseguir la seva desaparició.

3.ª Accepta l'Assemblea les orientacions de la Federació Patronal de Mallorca en el referent al problema tributari i acorda gestionar les reformes conseqüents en el Reglament de tributació.

4.ª Lamenta l'Assemblea el desempar en que han vist últimament els seus elements per part de les representants a Corts, amb motiu de l'aprovació del pressupost provincial i acorda audir als mitjans conduents a l'evitació en el futur la tal desampar fins aconseguir ésser atesos en llurs justes pretensions, acordant als d'altres regions si precis fos.

5.ª Es nomena una comissió, que quedara integrada per dos vocals, designats per cada una de les entitats que han convocat aquest acte, per a acordar tot el referent al compliment de les anteriors conclusions.

Jocs Florals de Masnou

Estan molt avançats els treballs per a la celebració d'aquesta Xampà festa, en la riberola vila llevantina.

Pel bon èxit dels esmentats Jocs Florals, es compta ja amb la entusiasta cooperació de distingides personalitats, que han ofert artístics i valuosos premis. Tot fa esperar que serà aquesta festa de Pàtria, digna pariona de la celebrada ara fa dos anys, i que tan bons records va deixar a tota la intel·lectualitat catalana.

D'aquí a pocs dies es publicarà el cartell.

La presidència serà honorada pel culte i delicat escriptor En Sarríach Senties, tenint com a companys de Jorat, En Jacint Laporta, En Claudi Planas i Font, En Ribera i Rovira, i En Josep Pujadas i Troch.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha tingut la satisfacció de rebre la visita del consoci de la Comissió delegada d'Alícuque (Xile) En Joan Bonhehi Casamitjana, el qual ha donat compte de l'entusiasme que senten els catalans residents en aquella República per l'obra de la «Protectora».

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

DE LA ITALIA

La política mediterrània

Roma, juliol.

LA POSICIO DE FRANÇA

La discontinuïtat de la política anglesa al pròxim orient és més aparent que real — deïem en la nostra nota anterior. En la política de França hi veïem una real discontinuïtat. Mentre Venizelos fou l'home de Grècia, França estigué amb els grecs i s'adherí a la política hellenofíla de Londres. El tractat de Sevres, és l'obra d'aquest moment. Quan Venizelos fou escombrat pel rei «boche», França trai Londres i comença la seva política turquesca a ultrança, la rosuscit, millor dit. El Conveni de París, del mes de març, és el fruit d'aquest diferent desplegament de forces. Sembla un fet establert que París fou el joc de Grècia i de Venizelos i, per tant, d'Anglaterra, per aconseguir l'adhesió de Lloyd George a la política antigermànica del Rik. Quan aquesta adhesió es reputà impossible i Constantí tornà a governar Grècia, França, rompent la intangibilitat dels tractats — això tan repetidament al·legat per París — es desentengué de Sevres i repregué la seva política turquesca.

Inicià França aquesta política en el moment que Anglaterra, especulant sobre l'hellenofília, s'anava a fer àrbitre del Levant. Llavors França inicià el seu moviment cap al Vaticà i cap als turcs, la simpatia dels quals havia perdut. Volgué tornar a ésser la nació protectora dels interessos cristians d'Orient i de Turquia en la política europea. França no té la simpatia dels turcs, però té tres punts d'apoi formidables sobre Turquia: el deute públic otomà, en el qual l'interès francès prevalet sobre tot altre interès, la Banca Imperial Ottomana, el director de la qual és el senyor Steeg, ex-ministre de l'Interior i avui governador d'Algèria, i la «Regie» cointeressa des tabacs de l'Empire ottomà. Amb aquests tres elements França té una grapa de ferro sobre Turquia.

La primera cosa que feu França per iniciar aquesta política fou demostrar a Anglaterra que es desentengué de la política hellenofíla de l'Entente, trametent als turcs de Kemal municions per a lluitar contra els grecs. De manera, que Kemal, que és un germanó de tota la vida, rep, en un moment determinat, armes dels bolxevistes i dels francesos. No crec pas que la cosa pugui ésser més curiosa i que doni més idea d'un llavant apertament tèrbol. I al mateix temps que França pactava amb Kemal i aquesta és la segona paraula sobre aquesta posició. La conferència de París, interessant, principalment perquè Italia, que fins avui ha tingut una política oriental incerta i flotant, es presentà a Londres amb un programa original i sistemàtic. No s'ha d'oblidar que l'expansió d'Itàlia a llevant es basa sobre un fet molt més fort que l'expansió francesa. L'imperialisme francès a Orient és un fet purament burocràtic. L'imperialisme italià sorgeix del fet viu de l'emigració i de la cada dia més creixent força demogràfica.

Aquesta força, en mans d'un diplomàtic de la finor de Schanzer pot donar grans resultats.

JOSEF PLA.

La independència del Montenegro

Els diaris estrangers i les agències telegràfiques ens parlen periòdicament, i en termes absolutament lacònics, de sublevacions dels montenegrins o d'acions dels emigrats d'aquest país a l'Àustria. Vagament ens fou donada a l'hora oportuna la notícia de la demanda formulada pel Govern emigrat de Montenegro a la Societat de les Nacions en el sentit que la seva Assemblea s'ocupés de la situació d'aquest poble i el mateix ha estat sentint ara en repetit el montenegrin la demanda aprofitant la celebració de la Conferència de Ginebra.

Tenim a les nostres mans els documents dirigits pel Govern emigrat de Montenegro a la Societat de les Nacions el primer de setembre de 1921 i al president de la Conferència de Ginebra el 8 d'abril de 1922. El judici que tenim format de la desaparició del reialme del Montenegro, en virtut de la seva anexió a Sud-estàlia, era que aquesta anexió s'havia fet atenent la voluntat de la gran majoria del poble. Així ho havíem llegit en dos llibres: l'un d'un professor serbi a Ginebra, i l'altre d'un escriptor francès. Aquests llibres foren una relació bastant minuciosa del que succeí a Montenegro fins arribar a la decisió de l'illa de Corfú en virtut de la qual Sud-estàlia, d'acord amb representants montenegrins, declaraven l'anexió del Montenegro al reialme dels serbis, croates i eslovens.

En canvi, llegint els documents del Govern emigrat del Montenegro hem constatat l'afirmació d'aquest que el pacte aquell de l'illa de Corfú no fou altra cosa que un acte preparat pels serbis contra l'unitat de la gran majoria del poble montenegrí. No tenim prou elements de judici per a decidir-nos per un dels al·legats dels dos bàndols, i per això, accedint a la demanda de publicar els arguments del Govern emigrat del Montenegro, en pro de la restauració de la independència d'aquest país, fem també un resum dels llibres abans al·ludits i que sostenen la tesi favorable a l'anexió.

Comença dient la memòria del Govern emigrat del Montenegro, que aquest reialme entrà voluntàriament al camp dels aliats en la guerra el dia 7 d'agost de 1914. Ha perdut, en morts, la meitat del seu exèrcit de 30.000 homes i el terç de la seva població.

En diverses declaracions i compromisos, durant les hostilitats, les potències garantiren no solament la restauració del Montenegro, sinó reparacions en son favor com per a Bèlgica i Sèrbia.

Després de l'armistici, el Govern de la República francesa privà al rei Nicolau i al Govern de Montenegro, que es trobaven aleshores refugiats a París, que tornessin al Montenegro per a realitzar la restauració d'aquest país. Abans, el Govern de la República francesa, per lletres del ministre de Negocis estrangers, M. Pichon, i del president de la República, M. Poincaré, havia pres el compromís, en nom de totes les grans potències, de que els exèrcits aliats destinats a ocupar el Montenegro respectarien la seva sobirania i la llibertat del poble montenegrí.

No obstant, l'exèrcit serbi, que estava sota el comandament del general francès Venel, pel novembre de 1918, intentà transformar l'ocupació militar del Montenegro en un estat legal, proclamant per la força l'anexió del Montenegro a Sèrbia.

Per a induir a l'error l'opinió pública i la Conferència de la Pau, el Govern de Sèrbia reüní alguns dels seus agents, els quals denegaren l'aprovació a l'anexió, donant a aquesta reunió el nom de «Gran Assemblea (Skoupstina) Nacional», malgrat aquesta institució no existís en la Constitució de l'Estat montenegrí com un factor legislatiu.

Gràcies a la resistència armada

DE L'ORIENT

Bulgària. — Els comitadjs i robatoris. — La cultura.

Entre els molts greus afers que actualment absorbeixen l'atenció del govern de Bulgària cal registrar aquí els conflictes en què a tothora es troba amb Iugoslàvia, Grècia i Romania. Aquestes tres nacions, en raó a les freqüents incursions de comitadjs búlgars en llurs terres, després de protestar moltes vegades prop del govern de Sofia, resolgueren el mes passat actuar mancomunadament, i feren saber a Bulgària que si les esmentades incursions continuaven no responien del que s'esdevindria.

Però aquest afer, ara com ara, no té cura. A part dels mitjans insuficients amb què Bulgària compta per a sostenir l'ordre en el país, de la qual cosa parlarem més endavant, els comitadjs que despleguen llur activitat en els terminals de Bulgària, obceken a dues orientacions ben diverses.

En primer lloc hom ha de considerar que Romania, Iugoslàvia i Grècia detenen en llur poder i legalment, però no pas naturalment, grans extensions de terra poblades per una majoria búlgara, així és, la Dobruja, punt inicial de dominació per part dels búlgars llavors que aquestos entraren a la península balcànica; i la Macedònia fogar gloriosíssim de la civilització eslavobúlgara i eslava en general. Aquelles tres nacions no tan sols no s'han preocupat de posar en pràctica els lleis relatives a les minories en aquelles contrades, sinó que al contrari persegüeixen ben sovint, d'una manera inhumana totes llurs manifestacions ètniques i culturals eslavobúlgares, i tota tendència a condensar-se en concrecions polítiques dins l'unitat de l'Estat a què actualment pertanyen. Així ha produït persecucions i exilis voluntaris en quantitat extraordinària.

Veu's aquí una de les concrecions més plàstiques de la follia humana. Iugoslàvia, Grècia i Romania s'han passat segles i segles lluitant d'una manera cruenta pel reconeixement legal dels drets ètnics de llurs respectives races. Sembla, doncs, que per a ells hauria d'ésser com de sentit comú el principi de les nacionalitats. I llavors que tenen l'obligació — que han contrat — d'aplicar-lo en quant a un mínim, desentenen procediments imperialistes, i menyspreant la personalitat humana, fan tots els possibles per a anihilar els diversos grups ètnics que tenen dins llurs terres. I aquesta tasca demana encara una major follia el hom para compte en altres dos aspectes que ella presenta.

En primer lloc, serbis, grecs i romanesos tenen l'experiència secular de què aquesta tàctica, a part d'ésser odiosa davant el món, és perfectament vana.

Després, eaben també que el perfecte governant té com a màxim deure i orientació l'harmonia dels ciutadans. Promoure doncs, discòrdies cada dia és cosa perillosíssima, i en definitiva servir d'una manera ben viva, o sia en constant reacció, l'activitat i la consciència de la raça perseguida.

Per això, si havem de parlar amb sinceritat, creiem que l'origen de l'actuació dels comitadjs búlgars a la Macedònia i a la Dobruja, rau en la manera talmunt inhumana com a Bucarest, i a Belgrad i a Atenes tracten les contrades búlgares que s'han anexionat.

Però en aquest afer cal veure-hi de més a més, una de tantes manifestacions

de la desmoralització actual del món. En efecte: per totes les contrades de Bulgària, sobre tot les més extremes o desèrtics, discorren unes cinquanta companyies de lladres amb tota llibertat, robant i matant gairebé impunement. El govern de Bulgària — veritable model de seny i de paciència — s'ha preocupat d'aquest afer i ha redactat un projecte d'extrema rigor que serà presentat a la Cambra de Diputats el dia vint i quatre del mes corrent. En aquest projecte hom estableix d'una manera ben remarcable que si la policia, la gendarmeria i l'exèrcit no són suficients per a reprimir les malfetes d'aquelles companyies, els subprefectes quedaran autoritzats per a organitzar destacaments especials, que perseguixin els malfactors, i tots els pobles que hom fixi seran obligats de fornir almenys deu homes per a cada cent cases. Premis en metall són promesos als qui agafaran o mataren algun lladre. Demés, si algun dels individus dels susdits destacaments és «collit», la seva família rebra la indemnització de vintanta mil leva i una pensió. Finalment es estatuida la pena de mort per als lladres, llurs còmplices i llurs encobridors.

Quant a aquest projecte de llei l'«Eco de Bulgària» fa els següents comentaris: «Es prematur dir si aquestes mesures obtindran un resultat satisfactori. Si no n'hi arriba caldrà pensar aleshores amb una resolució radical i de fer el consentiment de les potències, car es tracta de constituir un exèrcit disciplinat que ungui la sensació del deure, com abans del desarmament de Bulgària i l'aplicació de les disposicions relatives al reclutament dels voluntaris. Tal és l'opinió dels homes competents davant la perspectiva del mal resultat obtingut per la constitució d'un exèrcit de voluntaris. En efecte, malgrat dels sacrificis en utilitzar-los ultimament encara en favor dels voluntaris, no han arribat aquests a onze mil. Ens trobem, doncs, ben lluny dels trenta tres mil autoritzats pel tractat de Neuilly». Veu's aquí una de les altres conseqüències de l'actuació inhumana dels pobles que voltan Bulgària, aquesta ho pot dir d'una manera eficaç assegurant la pau interior.

Però l'ànima búlgara continua la seva ascensió allí on no arriben els entrebancs de la política exterior. Citem alguns exemples. La Societat dels artistes de Bulgària i la Societat d'Art Modern han organitzat una exposició de pintura que fou inaugurada el dia dos d'aquest mes per Gosp. Omartovsky, ministre d'Instrucció pública el qual pronuncià un discurs remarcant el progrés realitzat des de l'exposició de l'any passat.

Ben aviat serà fundada una Escola d'Altes Estudis Comercials a Stara Zagora, sostinguda per la Cambra de Comerç i d'Indústria de Bèlgica; a Sadovo, a la vora de Plovdiv, ha estat obert un curs d'agricultura; mentre el Congrés de piscicultura ha anat reunint-se en la Banca Agrícola havent-se arribat a importants conclusions sobre l'organització dels pescadors.

De l'embranchida cultural de Bulgària n'és un símptoma ben expressiu, que actualment els analfabets constitueixen en ella el sis per cent dels seus habitants.

Pere M. BORDOY-TORRENTS

Consells societaris

Un diari nord-americà ha descobert les regles veritables per a la bona marxa d'una associació. Heu's aquí els consells que dona als membres de totes les associacions.

Primer. No assistiu mai a les reunions.

Segon. Si determineu assistir-hi, feu tots els possibles per arribar-hi tard.

Tercer. Censureu implacablement la tasca dels membres de la Directiva.

Quart. No accepteu mai cap càrrec a la Directiva o a les comissions, perquè és molt més fàcil criticar que fer feina positiva.

Quint. Si per cas sou elegit membre d'alguna comissió, feu el resseny i no assistiu mai a les reunions.

Sisè. Si en alguna junta general us demanen la vostra opinió, digueu que no teniu res que manifestar. Terminada la reunió, parieu mal del que s'hagi acordat i digueu que vos ho hauríeu fet molt millor.

Setè. No feu més que el que hi ha obligació de fer, però si hi ha persones competents que tenen alguna iniciativa en pro de l'associació, critiqueu-que els acords presos són arbitraris i que l'associació està regida per despotisme i autoritaris.

No sabem el que deu passar al Nord-Amèrica, però val convenir que, pel que toca al nostre país, són bastants els que practiquen aquest consells.

INFORMACIO PARLAMENTARIA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

CONGRES

Madrid, 19, 9 15 nit.

El senyor SABORIT invita al ministre del Treball que abans d'accedir al desig de les companyies, tingui en compte totes les circumstàncies que concorren en l'afar, i fa avinent que ara que es tanca a rebre els seus, no és just que s'augmentin les tarifes.

No creu que hi hagi obrers que vagin a la vaga per això, però si esdevingués, pot estar segur el ministre que serà una vaga preparada i pagada per les Companyies.

Protesta contra el projecte del Consell Superior Ferroviari de proposar l'elevació de les tarifes, i pregunta al ministre de Foment si, cas que no s'aprovi el projecte d'ordenació ferroviària, va a consentir que segueixi funcionant aquest Consell Superior sense la representació dels obrers i dels consumidors.

En aquells Consells manifestassen les Companyies, perquè no hi està representada la classe obrera.

Recorda que el senyor Bergamín ha promès aconsellar que s'atorgui aquesta representació, i no creu que el senyor Argüelles tampoc s'hi oposi, de la qual cosa en dedueix que si no s'implanta és per la pressió de les Companyies.

Formula altres precs d'interès local per a diversos pobles d'Astúries.

Romp una altra llança en pro dels ferroviaris acomiadats per la vaga del 1917, del Nord, i dels vaguistes de la darrera, esdevinguda a la línia de Salamanca a Portugal, i diu que per haver prescindit les companyies de personal apte, amb motiu de les vagues, s'han registrat moltes catàstrofes ferroviàries.

El ministre de FOMENT li contesta i diu que hi ha la proposta d'elevació de les tarifes ferroviàries, i que la té en estudi, però que no pot avançar res fins que la porti al Consell de ministres.

Afegeix que el funcionament del Consell Superior ferroviari és molt distint del que es creu el senyor Saborit, i, per consegüent, no troba justificada la representació obrera, la qual classe, en concepte de consumidora, ja està representada pels representants del Comerç, la Indústria i l'Agricultura.

El ministre del TREBALL manifesta que com l'expedient relatiu a la petició d'augment de tarifes de fluid elèctric no ha arribat encara al ministeri, res pot avançar. L'expedient passarà a informe tècnic i resoldrà en justícia.

Rectifiquen els tres senyors esmentats.

El PRESIDENT dona compte a la Cambra d'haver arribat l'expedient Picasso, i proposa, a tenor de ço que va indicar-se l'altra dia, que es nomeni una comissió especial per a examinar-lo.

El senyor SERRADELL pregunta si hi ha ponència de govern o si va nomenar a la comissió per a informar. En el primer cas, està bé la comissió, però en el segon, no és procedent, i ha de quedar damunt la taula perquè l'examinin els diputats que ho desitgin.

Formula aquestes observacions en nom de la minoria de la Unió Monàrquica, i demana, al Govern que modifiqui bé, perquè pel camí que s'inicia es va al desprestigi del règim parlamentari.

El PRESIDENT fa avinent que la seva proposta no és espontània i que l'ha feta recollint manifestacions formulades per alguns diputats.

El senyor NOUGUES diu que cal saber si ve l'expedient autèntic o sols un apuntament.

Pregunta que farà la comissió, puix cal encarregar-li una comesa.

El CAP DEL GOVERN diu que ha perdut tota esperança de poder mai cloure al senyor Serradell, puix demana amb insistència l'expedient i després es plany que l'hagin portat.

A l'expedient hi ha un acte de Govern, que fou el de manar instruir-lo, i un altre, que és el de passar-lo al Consell Suprem de Guerra i Marina. Amb el primer, no hi té res que veure aquest Govern, però sí amb el segon. L'expedient és aquí complet fora

algunes fórmules curulesques que l'allarguen.

La comissió es nomena perquè formuli un dictamen i el porti a la Cambra. En quin sentit? Això no pot dir-ho el Govern.

El senyor SERRADELL rectifica i diu que el Govern, en lloc de procedir directament, trameta l'expedient al Consell Suprem de Guerra i Marina, perquè allí va a creure que anava a dormir el son dels justos, però una activitat inusitada ho ha impedit, i ara el porta a la Cambra.

Ha trobat el Govern més responsabilitats? N'hi ha algunes d'ordre polític? Esta disposat el Govern a portar tota la documentació complementària? Si el Govern creu que hi ha alguna responsabilitat política, ha de venir a dir-ho al Parlament.

El Govern vol cobrir-se en aquest cas, i per al dia que se'l vulgui inculpar per no haver-se castigat als grans culpables, poder dir que ha sotmès l'assumpte al Parlament.

El senyor Prieto demana la paraula, i alguns diputats de distintes indrets l'interrompen, discrepant del seu criteri.)

Insisteix que cal venir una ponència de Govern i pregunta si va a ajornar-se la solució per a passar l'estiu, o si es resoldrà abans amb la discussió que és deguda.

El CAP DEL GOVERN manifesta que ell no pot entrar a contestar tots els punts plantejats pel senyor Serradell sobre la manera com ha de funcionar el Parlament.

El Govern no pot portar una ponència, perquè no vol donar caràcter polític a la qüestió, i deixa lliure al Parlament perquè decideixi.

El senyor BASTOS. — La comissió ha de dictaminar lliurement.

Algunes veus. — Això és el natural. El senyor SARRADELL. — Però el Govern, en principi, pot assenyalar culpables.

VEUS. — Això la Comissió.

El senyor NOUGUES agraeix les manifestacions del cap del Govern.

El senyor PRIETO diu que d'acord que és diputat l'acte de més gran respecte al Parlament que ha vist és aquest de trametre l'expedient Picasso a la Cambra.

Creu que la Comissió ha de procedir lliurement, i només en aquest concepte hi acudiran els socialistes.

El senyor VILLANUEVA s'expressa en semblants termes.

El senyor SARRADELL torna a rectificar, tractant de justificar les seves anteriors manifestacions.

El senyor BASTOS manifesta que la minoria que representa està disposada a intervenir en la Comissió que es nomeni i hi acudirà amb un alt esperit d'imparcialitat i justícia per a examinar lliurement l'expedient, i no solament el que s'hi consignava, sinó tot el que hi tingui relació, i les responsabilitats, tant si són moltes com si són poques, s'acabaràn.

S'aprova la proposta de la Presidència.

Ordre del dia.

Continua discutint-se el projecte d'Ordenació ferroviària.

El senyor NOUGUES defensa un vot particular a la totalitat del dictamen. Comença per manifestar que aquest projecte de llei que es discuteix és molt pitjor que el del senyor Clavera, perquè en aquest hi cabien algunes modificacions, amb les quals podien acceptar-se'n molts extrems; però en el projecte d'ara no passa el mateix, puix no és susceptible de modificació.

Creu que hi ha una gran confusió en tot el que afecta a les tarifes i hi ha un paràgraf de números on hi hauria d'haver una gran senzillesa. Per això pogué molt ben dir el senyor Gasset que caldrà un enorme nombre de funcionaris.

Proposa que en un termini màxim de dos anys el Consell Superior Ferroviari proposi al Congrés un projecte de llei que resolgui el problema en tots els seus aspectes. Aquest mateix Consell determinaria les obres i adquisicions de material que hagin de portar-se a terme en les línies, mentre aquell estudi es realitza, a fi de normalitzar en el termini més curt possible els serveis.

El diner necessari per a això el donaria l'Estat i cobriria els interès-

sos i quotes d'amortització corresponents als cabals invertits, calculats aquells al tipus legal, i aquesta en un termini mínim de 75 anys.

Fins que s'estableixi el règim definitiu, es mantindran els recursos actuals.

L'orador se sent lleugerament indisposat i sol·licita una mica de descans.

El PRESIDENT hi accedeix i suspèn la sessió per deu minuts.

Represa, continua el senyor NOUGUES dient que totes les fraccions de la Cambra s'han manifestat, en una o altra forma, en contra del projecte actual.

Per a demostrar-ho al·ludeix els vots particulars defensats pels senyors Montañés i Gasset i a unes declaracions del vescomte d'Eza, que recomana a la majoria perquè les tingui en compte.

Exposa les condicions en què les companyies podran acollir-se als beneficis d'aquesta llei i diu que això hauria de tenir caràcter voluntari.

Creu que el problema no és avui tan greu com ho era en 1918 i fins l'any passat.

Fa avinent al ministre de Foment i a la Comissió que el que sigui tan unànime l'aversió al projecte ha de fer-los veure que no serà tan bo com ells creuen.

Termina dient que s'accepti el seu vot particular.

El senyor IRADIER li contesta en nom de la Comissió.

Creu absurd el relegar la solució definitiva del problema fins d'aquí a dos anys.

Assigura que el problema ferroviari és avui tan greu com ho era fa dos anys.

Diu que la Comissió està animada d'un esperit de transigència, i, per tant, acceptarà aquelles modificacions que evidentment millorin el dictamen.

El senyor NOUGUES rectifica.

El senyor BARGIA intervé i diu que és partidari d'una gran part del projecte.

Creu que l'únic camí de fer alguna cosa en matèria ferroviària és el que assenyalava aquest projecte.

Manifesta que l'Estat ha d'aparèixer per ésser l'encarregat d'organitzar els serveis ferroviaris; el que el senyor Cambó anomenava l'estructuració; però l'Estat no es pot encarregar de l'exploitació dels serveis, perquè això seria la calamitat més gran que podria succeir.

Creu que el projecte que es discuteix té grans defectes, però subsanables.

Les bases fonamentals del projecte són plausibles, i en aquesta opinió creu que no està sol a la Cambra. Diu que hi ha una gran companyia ferroviària que és enemiga del projecte.

Comprèn que amb algunes s'han comès iniquitats, i sobre totes hi ha la qüestió de la concessió a perpetuitat.

Fa avinent que en aquest projecte per a res s'aten el problema obrer, i tot això cal subsanar-ho al Parlament.

Es pronuncia contra l'interès fix perquè equival a l'estrangulament.

Formula algunes observacions a la base octava (El senyor Alvarado demana la paraula.)

Diu que aquest projecte no és sincer i conté en la primera base una veritable falacia.

Examina la base segona, que es refereix a la mancomunitat ferroviària, i es refereix a altres extrems del projecte, expressant el seu conveniment que degudament modificats es poden aprovar.

El ministre de FOMENT pronuncia breus frases per a agrair les que ha tingut d'èlogi per a una part del projecte i diu que ell no té un criteri hermètic i està disposat a acceptar les modificacions que siguin raonables.

Se suspèn aquest debat.

S'aprova un dictamen de comissió mixta sobre el projecte de llei que determina el règim jurídic de la propietat dels terrenys de l'Estat a Ceuta i a Melilla, i un altre sobre concessió de crèdits extraordinaris.

El senyor CORUJO defensa un vot particular al dictamen sobre el projecte de llei que modifica l'article 53

de la Llei addicional a l'organica del poder judicial, referent a les oposicions a places de vice-secretaris de les Audiències provincials.

Després de contestar-li la Comissió el senyor Corujo retira el vot particular.

S'accepta una esmena del senyor Alvarado Valdes i s'aprova el projecte.

S'acorda reunir-se demà en seccions.

Es procedeix al sorteig de les seccions i termina aquesta operació s'aixeca la sessió a les nou de la nit.

SENAT

Madrid, 19, 9 15 nit.

El senyor GONZALEZ ECHAVARRI. — Però existeix el Concordat.

El senyor POSADA. — Aquest Concordat està modificat per l'article 11 de la Constitució de 1876, que és la que ens regeix.

Es, doncs, necessari, que es respecti la consciència del mestre i la consciència del deixeble. Al mestre no se li exigeix, per a ser-ho, que sigui catòlic, i no se'l pot obligar a que, en l'exercici de les seves funcions, expliqui doctrines que repugnen la seva consciència.

El senyor PALOMO. — Però és que volem anar a la lluita religiosa?

El PRESIDENT. — Prego al senyor Posada que es cenyeixi a l'objecte de l'esmena.

El senyor POSADA, obediènt amb la indicació de la presidència, dona per acabada la seva intervenció.

Queda retirada l'esmena.

També es retira una altra esmena del senyor Gil Casares, i s'aprova el capítol sisè.

Al setè s'admet un vot particular del senyor Daurella, demanant que es restableixin les següents residències: la del personal dels Instituts de Madrid (49.500 pessetes), i la del personal de l'Institut de Barcelona (32.500 pessetes).

El senyor UBIERNA demana que es faci constar que només pugui percebre una residència, tant els catedràtics com els altres funcionaris.

La Comissió hi accedeix.

Es retiren diverses esmenes, i el senyor GIL CASARES combat la totalitat per a dir que es dona el cas que l'Estat d'Arts i Oficis de Santiago no té mestre de talla.

El marquès d'ALHUCEMAS s'hi adhereix, i la Comissió accedeix a la petició.

S'aprova el capítol després d'intervenir el senyor GARCIA VAQUERO.

També s'aprova el capítol novè, després de rebutjar-se una esmena del senyor Palomo i combatre la totalitat del capítol els senyors MALDONADO, GIL CASARES i ORTEGA MOREJON, i contestar-los per la Comissió el senyor DAURELLA.

Senes discussió s'aprova el capítol desè.

Al capítol 11 defensa una esmena el senyor ROYO VILLANOVA, que no accepta la Comissió succeint el mateix amb una altra del marquès de Corbera.

S'aprova el capítol.

També s'aproven sense discussió, els dos següents capítols.

Al capítol 14 s'accepta una esmena del senyor Romero, assignant a la Delegació Regia del Teatre Reial, 10 mil pessetes per a totes les seves despeses.

Senes discussió s'aproven fins al capítol 21.

Al 21 s'accepta un vot particular del marquès de MORTARA pel qual es crea un nou Institut a Madrid.

El senyor CHAPAPRIETA pregunta si aquest Institut porta aparellada la creació de l'Institut-escola.

El ministre d'INSTRUCCIO contesta que aquest Institut pot ésser l'Institut-escola.

El duc de l'INFANTADO protesta que un diari dignes que el grup d'aristòcrates havi votat en contra de les pensions, quan el que feu fou votar una esmena per la qual aquestes pensions són distribuïdes equitativament entre tots els centres docents.

S'aprova el capítol 24.

El senyor FERRER VIDAL parla sobre l'article 25 per a protestar de la reducció de 50.000 pessetes que ha tingut en el pressupost la consignació de 100.000 pessetes que venia percebant l'Escola Industrial de Barcelona.

Nega que aquesta reducció la fés en el seu projecte el senyor Silh.

Enumera la importància que té l'Escola Industrial de Barcelona, on es donen ensenyaments tan diversos com intensos, que les reben prop de 2.000 alumnes.

El pressupost de despeses d'aquesta Universitat Industrial puja prop de dos milions de pessetes. El que percep per subvencions i matricules apenas el arriba a 285 mil. El déficit, de més d'un milió de pessetes, el paga la Mancomunitat de Catalunya.

Es una enormitat que es disminueixin aquestes 50 mil pessetes, a aquesta escola que fa tan intensa la tasca cultural. La dita escola, que és model en la seva classe, afirma que és una de les més bones d'Europa.

Creu que això ha d'haver obert a un error material, perquè no pot suposar que hagi estat altre, i prega que es vegi la manera de subsanar-lo.

El senyor DAURELLA, per la comissió, no volia intervenir en aquesta discussió, perquè no volia aparèixer com a jutge i part. Si hi hagués algun mitjà de tornar aquesta subvenció a la xifra de cent mil pessetes, ho veuríem amb molt de gust, perquè tots coneixem la importància de l'Escola Industrial de Barcelona.

Fa present que aquesta rebaxa va proposada pel Govern i fou acceptada per la comissió del Congrés, la qual va pendre l'acord de no introduir cap augment de subvenció, i que ha estat secundat per la comissió del Senat.

El ministre d'INSTRUCCIO, després d'elogiar l'Escola Industrial de Barcelona, fa anàlogues manifestacions.

El senyor FERRER-VIDAL rectifica. Ens trobem aquí davant del cas insolent que ningú ha intervingut en la rebaxa d'aquesta subvenció, i amb tot ha estat rebaxada.

Acusa al senyor Daurella de no haver defensat com esperava l'Escola Industrial de Barcelona.

El fet, en si, ha de semblar-me un preu, en el cas de prevaler, i millor seria que no prevalgués.

Si a nosaltres ens hagués dit que per necessitats del Tresor no es podia atendre a tota la subvenció, segurament, per patriotisme, hi hauríem renunciat del tot.

El ministre d'INSTRUCCIO es mostra desitjós d'atendre la petició, però fa veure que ara no troba ocasió de realitzar-ho.

El senyor FERRER-VIDAL. — Però resta l'articulat del pressupost.

El ministre d'INSTRUCCIO. — Doncs aleshores tindrè molt gust de mirar si es pot complaure a S. S.

El senyor FERRER-VIDAL, considerant que les paraules dels ministres porten aparellada una promesa, es dona per satisfet, puix confia que hi haurà mitjà de subsanar el que ha de considerar-se com un error.

Queda aprovat el pressupost d'instrucció.

Senes discussió s'aprova un dictamen concedint un crèdit extraordinari de 2.181.633 pessetes al ministeri de la Governació.

A les 8 20 s'aixeca la sessió.

Publicacions rebudes

- «Revista Financiera de la Banca Marsans». Número 4.
- «Mercurio». Revista comercial ibero-americana. Número 415.
- «El Iris de Paz». Número 1.307.
- «Las Ciencias Médicas». (Criteri Catòlic). Número 1.
- «Acción Franciscana». i «Boletín Católic». Número 10.
- «El Porvenir de la Mutualidad». Número 161.
- «Blanco y Negro». Revista ilustrada. Número 1.686.
- «Boletín de la Cámara Mercantil». Número 4.
- «Boletín de la Feria de Muestras». Número 31.
- «Boletín de la Cámara Oficial de la Propiedad Urbana de Barcelona». Número 9.
- «Revista de los Tribunales». Número 28.
- «Revista de Economía y Hacienda». Número 27.
- «Revista del Centre de Lectura de Reus». Número 51.
- «L'Esclat». Portaveu del Foment Autonomista Català. Número 1.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Explosió a Hainaut

Brussel·les, 19. — Als alts forns de la metal·lúrgia de Hainaut ha tingut lloc aquest matí una enorme explosió a conseqüència d'haver-se reventat un dels forns.

Un obrer ha quedat horriblement destrossat. Alguns altres han desaparegut barrejats amb el ferro en ebullició i 30 més han resultat ferits.

S'ignora encara el nombre dels desapareguts. Les despulles d'aquells desgraciats han estat traslladades al cementiri. — Hava.

Charleroi, 19. — L'explosió que s'ha produït aquest matí en una fàbrica metal·lúrgica de Hainaut, ha produït dos morts, entre ells un enginyer, i 31 ferits greus, un dels quals ja ha mort i els més estan agonitzant.

A la mateixa fàbrica hi ha hagut aquesta tarda una altra explosió, resultant un obrer ferit de gravetat. — Hava.

Espanyol condemnat a Perpinyà

Perpinyà, 19. — Per l'Audiència dels Pirineus Orientals ha estat condemnat a deu anys de treballs forçats i deu de presó el subdit espanyol Gaspar Marin, de 24 anys, que amb dos individus més que es troben detinguts a Espanya, però que sobre els quals no ha pogut aconseguir-se l'extradició, atacaren a Font-Romeu l'auto ocupat pel prefecte dels Pirineus Orientals, senyor Remion i quatre persones més que l'acompanyaven, desballant-les amb amenaces de mort. — Hava.

La guerra civil a Irlanda

Dublin, 19. — Circula aquí el rumor que els republicans de Cork sembla que han enviat al Quarter general de l'Estat lliure d'Irlanda una Comissió encarregada de negociar la pau.

El dit rumor encara no s'ha confirmat. — Hava.

Dimissió del Govern italià

Roma, 19. — La Cambra de Diputats ha aprovat, per 288 vots contra 103, una ordre del dia de desconfiança al Govern.

Han votat a favor del Govern els nacionalistes, els agraris, els demòcrates i els liberals de la dreta. — Hava.

Roma, 19. — El president del Consell de ministres, senyor Facta, ha estat a les set de la tarda a la Villa Savoja, on resideix actualment el Rei, presentant al monarca la seva dimissió, amb motiu de la votació haguda aquesta tarda a la Cambra dels Diputats.

El Rei ha reservat de moment la decisió que s'hagi d'adoptar davant les actuals circumstàncies.

La dimissió del Govern serà demà comunicada a la Cambra dels Diputats. — Hava.

Roma, 19. — El president del Consell de ministres, senyor Facta, en el discurs que ha pronunciat aquesta tarda, contestant les interpel·lacions formulades sobre la política interior, ha recordat els aldarulls ocorreguts durant les últimes setmanes, afirmant que el Govern prossegueix la seva tasca pacificadora, si bé aplicant vigorosament la llei.

Terminat el discurs del senyor Facta, s'ha presentat una ordre del dia, signada pels representants de diversos grups parlamentaris, en la qual es posa de manifest que el Govern no ha aconseguit la indispensable pacificació interior ni ha restablert l'economia ni la hisenda del país.

Aquesta ordre del dia ha quedat aprovada per una gran majoria de vots, segons ja s'ha dit en un telegrama anterior. — Hava.

Roma, 20. — El «Giornale d'Italia» diu que entre els noms que es citen per a succeir a Facta, el que té més probabilitats d'èxit és el d'Orlando.

Aquest tindrà l'apoi del dels populars, l'adhesió dels demòcrates, possiblement la col·laboració de la dreta liberal i dels nacionalistes, així com la benevolència dels col·laboracionistes. — Hava.

La nota del comitè de garanties

Berlin, 19. — A la nota que el Comitè de garanties remet al Govern alemany abans de marxar amb direcció a París, s'exigeix el control dels presupostos, de les importacions i exportacions, de l'evasió de capitals i de la publicació d'estadístiques. — Hava.

El match de tennis hispano-americà

Nova York, 19. — L'Associació de Lawn Tennis dels Estats Units ha telegrafiat als jugadors espanyols que disputen la Copa Davis que llur match amb el vencedor França-Austràlia s'efectuarà a Filadèlfia els dies 17, 18 i 19 d'agost vinent.

Els competidors americans encarregats de defensar la dita Copa, que està actualment en poder dels Estats Units, seran els senyors Tilden, Johnson i Williams. — Hava.

Vaga general al Piemont

Roma, 19. — Comuniquen de Torí a «El Tempo», que la Federació de Treballadors ha declarat la vaga general al Piemont com a protesta contra la provatura dels feixistes. — Hava.

Automotors en els trens lleugers

París, 19. — Les proves ordenades pel ministre d'Obres públiques per a utilitzar automotors d'essència als trens lleugers han donat un resultat satisfactori i concluent en alt grau. En vista d'això els dits automotors aviat reemplaçaran la tracció del vapor, realitzant-se amb això una important economia de consum de combustible.

Un automotor, remolcant un cotxe de deu tones, ha corregut la velocitat mitja de 52 quilòmetres per hora en pla terreny.

Aquestes proves s'han realitzat a la línia d'una extensió de 1.500 quilòmetres. — Hava.

La Conferència de La Haia

La Haia, 19. — La reunió plenària de les delegacions aliades amb la delegació russa s'ha celebrat avui, al Palau de la Pau, tal com ho havia sol·licitat, mitjançant el senyor Litvinoff, la delegació bolxevista.

Els russos s'han mostrat molt més conciliadors del que podia esperar-se a jutjar pels precedents.

En realitat no s'ha arribat a la conclusió d'extremes nous, però han estat esbossades, per part de la representació del Govern dels Soviets, importants possibilitats que l'actuació anterior no hauria deixat preveure.

Litvinoff ha declarat sobre tot que la delegació russa estaria disposada, si no es concedís cap crèdit directe al seu Govern, a sotmetre a Moscou el reconeixement dels deutes de Rússia i a reconèixer els propietaris que sofriren perjudicis per causa de la nacionalització dels béns de Rússia, una compensació igual als danys que experimentaren.

Les modalitats d'aquest reconeixement de deute i compensació de béns es regularien mitjançant acords entre els interessats i els Soviets, fixant-se per a això un termini de dos anys com a mínim.

El senyor Litvinoff ha demanat a la conferència un termini d'uns tres o quatre dies per a poder rebre noves instruccions del Govern de Moscou. — Hava.

La Haia, 19. — La Comissió no russa, reunida aquesta tarda, ha adoptat per unanimitat una resolució presentada pel delegat italià senyor Avezzana, posant de manifest la satisfacció originada per la proposició que han formulat aquest matí els russos.

Aquesta proposició, diu l'expressada resolució, és cert que no conté la substància d'una base d'arranjament, però d'esser complida amb lleialtat podria contribuir a la renovació de la Conferència, renovació necessària per a la col·laboració d'Europa en la reconstrucció de Rússia i podria demés facilitar posteriors negociacions que els Governos poden estimar oportunes. — Hava.

La Haia, 20. — Avui es reunirà la sessió plenària de la Conferència sense assistència dels delegats russos.

Una comissió s'encarregarà de recomanar als Governos que no apoin llurs subdits respectius que hagin comprat o intentin comprar als Soviets propietats pertanyents a estrangers sense autorització d'aquests.

El Govern dels Estats Units ha tramès ja la seva conformitat amb la decisió aquesta i s'espera que les altres potències atendran el requeriment de la Conferència.

Ha marxat ja, de tornada a París, la delegació francesa. — Hava.

Vaga a l'Índia

Calcuta, 20. — S'han declarat en vaga 28.000 obrers de les filatures de

tota a les fàbriques de Kamarhati, Khardei i Titighur per haver estat negada pels patrons la petició d'augment de sous feta per aquells ja fa alguns dies. — Hava.

Maniobres bavereses al Wurtemberg

Munich, 20. — Despatxos particulars diuen que les tropes bavereses realitzaven maniobres a Nunsingeri localitat situada al territori de Wurtemberg.

Alguns batallons de la Reichswehr que estaven efectuant exercicis militars a Omdurum han estat cridats telegràficament a llurs respectives guarnicions amb l'aprovació del ministre de la Reichswehr. — Hava.

La travessia aèria del Pacífic

Londres, 20. — L'aviador anglès Morgan intentarà l'octubre pròxim travessar el Pacífic des de San Francisco a Sidney. — Hava.

L'Estatut de Síria i Palestina

Londres, 20. — El Consell de la Societat de les Nacions ha ajornat fins al divendres o el dissabte la discussió sobre els mandats de Síria i Palestina. — Hava.

Comunistes detinguts a Atenes

Atenes, 20. — Han estat detinguts els redactors del periòdic comunista «Rizispatis», acusats del delictes d'alta traïció. — Hava.

Els estrangers a Alemanya

Berlin, 20. — El Govern ha aprovat l'impost municipal aplicable a les persones que habiten hotels i pensions.

Els estrangers s'aplicarà aquest impost quintuplicat. — Hava.

Els petroli de Rússia

Londres, 20. — Segons notícies de Moscou, comunicades des de Riga al «Daily Express», Anglaterra ha signat diversos acords amb les repúbliques transcaucàsiques, especialment amb Azerbeïjan, per a l'exploració de les conques petrolíferes. — Hava.

El tresor del «Laurentic»

Londres, 20. — Segons el «Times», un vapor de l'almirallat britànic que fa treballs de salvament, ha retirat del casc del vapor «Laurentic» naufragat durant la guerra, prop de les costes d'Irlanda, lingots d'or per valor d'un milió de lliures esterlines. — Hava.

Ha estat emmetzinat Lenin?

Estocolm, 20. — El corresponent a Riga del «Svenska Dagbladet» ha obtingut confirmació de que en efecte Lenin havia estat emmetzinat amb cianur potàsic. — Hava.

El President Alvear a Londres

París, 20. — El president de la República Argentina, senyor Alvear, acompanyat del personal de la legació marxà ahir de París, en tren especial, amb direcció a Londres. — Hava.

La frontera austro-iugoeslava

Klagenfurt, 20. — La Comissió internacional de regularització de la frontera austro-iugoeslava ha fixat definitivament la línia de la frontera en la reunió celebrada a Marburg el dia 11 del corrent.

Les negociacions per a solventar aquest assumpte han durat més d'un any. — Hava.

Partides hongareses ataquen Hagersdorf

Viena, 20. — Nombroses bandes hongareses, proveïdes de fusells, ametralladores i granades de mà, atacaren ahir vespre la població de Hagersdorf, a la frontera meridional del Burgenland.

Les tropes austríaques reutiljaren l'atac i prengueren mesures de precaució. — Hava.

Dimissió del coronel Lawrence

París, 20. — Li comuniquen a «Le Matin» des de Londres que el coronel Lawrence, membre del departament del pròxim Orient al ministeri de les Colònies, ha presentat la dimissió. — Hava.

L'execució dels assassins de Wilson

París, 20. — Telegrafien de Londres a «Le Petit Parisien» que els assassins del mariscal Wilson seran executats el dia 7 d'agost. — Hava.

L'ater de Tacna i Arica arranjan

Washington, 20. — Demà serà signat l'acord relatiu a l'antic conflicte entre Xile i Perú, sobre la possessió de Tacna i Arica.

Els delegats que han intervingut en la solució tornaran immediatament a llurs respectius països. — Hava.

Descarrilament del ràpid Cèrbere-Bordeus

Perpinyà, 20. — Entre les estacions de Cornellà i Perpinyà ha descarrilat el ràpid Cèrbere-Bordeus, quan anava a tota marxa.

El tren caigué daltabaix d'un terraplè de cinc metres d'altura, damunt vinya.

El maquinista morí a l'acte, i el fogalner està greument ferit. Entre els passatgers hi ha nombrosos ferits, a majoria lleument.

El jutjat de Perpinyà que es va traslladar al lloc del descarrilament, ha pogut comprovar des dels primers moments que es tractava d'un atemptat criminal. Durant un bon tros, en efecte, s'ha observat que els cargols

dels rails i les plaques que subjecten aquests, havien estat afilats. — Hava.

Prússia per la república

Berlin, 20. — El Govern prussià ha ordenat el cessament de set governadors per no haver exercit tota la vigilància necessària sobre les associacions reaccionàries, a tenor de les noves mesures adoptades pel Parlament.

Idèntica mesura es penirà amb von Bulow, governador de Schneidemühl. — Hava.

Un discurs de Lloyd George

Londres, 20. — En un discurs pronunciat pel senyor Lloyd George a Abewstreich, al País de Gales, el primer ministre britànic declarà que la victòria d'Alemanya hauria significat la dominació d'un Imperi arrogant i bàrbar sobre Europa, la destrucció de França i de Rússia i un feixuc jou imposat al Continent.

Si la Gran Bretanya no hagués participat a la guerra — digué el senyor Lloyd George — hauria sobreviscut algun temps gràcies al seu isolament marítim, però s'hauria vist obligada en un curt termini a fer front a un arrogant Imperi. — Hava.

El Comitè de Garanties a París

París, 20. — Ha arribat a aquesta capital, de tornada de Berlín, el Comitè de garanties. — Hava.

L'autonomia de Jònia

Londres, 20. — Li comuniquen de Constantinoble al «Times» que Grècia es proposa proclamar molt aviat l'autonomia de Jònia, fent-la regir per un príncep grec o un governador general. — Hava.

El Foment de la Sardana de Barcelona i les Festes del Centenari d'audicions.

En la Hoable tasca de catalanitzar els nostres costums, entre les notables obres culturals que realitzen mantenes entitats i institucions, hi intervé també amb aquella fe i amor a les coses de la terra, aquest jovent ardit que per carrers i places punteja airosament la dansa nacional catalana, ja que la nostra dansa és eminentment cultural.

Amb el fi de propagar per la nostra ciutat tan bella dansa, s'aplegà un estol de sardanistes i va crear l'any passat, pel mes de març, amb aquella modestia que és tan pròpia del nostre jovent, i on l'entusiasme hi fa més que l'èxit pecuniari, una novella entitat, amb el nom de Foment de la Sardana de Barcelona.

Per la festivitat de Sant Joan, amb patrici encert, feren la primera audició, que va anar a càrrec de la notable cobla la Principal de Perelada, i des d'aquell jorn fins a la data, sense defallir mai i realitzant el màxim esforç, han organitzat fins a cent audicions de sardanes.

Només perquè es faci càrrec els nostres llegidors de la importància d'aquest fet reproduïm el següent gràfic de les ballades que ha organitzat fins avui:

Any 1921	
Abril	1
Maig	2
Juny	1
Juliol	3
Agost	4
Setembre	6
Octubre	6
Novembre	6
Desembre	4
Any 1922	
Gener	5
Febrer	5
Març	5
Abril	10
Maig	10
Juny	20
Juliol (fins el dia 22)	12
Total	100

La importància que dintre del sardanisme barceloní ha pres aquesta entitat es pot demostrar només esmentant que amb uns quinze mejo-

hi han ingressat més de 425 socis.

Per això avui, en celebrar aquesta entitat sardanista les festes amb què commemora l'haver assolit el centenar de ballades, en felicitar als joves entusiastes del Foment, que hi aporten tot el seu esforç per a fer-lo gran i digne de la pàtria, no ens hem sabut estar de reproduir en breu esquema la vida d'aquesta entitat.

Que tots els sardanistes es captinguin de l'obra cabdal que realitza el Foment en pro de la sardana i ajudin aquest estol de dansaires perquè en data no llunyana, com l'Orfeó Català, el Gracienc, el C. A. D. C. I., i altres institucions catalanes, puguin crear-se una vida independent i prospera.

LES FESTES

El vinent dissabte, dia 22, a les deu de la nit, a la plaça de Sant Jaume (lloc on es va celebrar la primera ballada), es començaran les festes amb una gran ballada, a càrrec de les notables cobles la Principal de Perelada i Barçino, que són les cobles que feren la primera i segona audició, respectivament, i ara faran junament la del centenari.

Els programes que s'executaran, i que, copiem més avall, són basats en les mateixes sardanes que sonen en les cobles més amunt esmentades en la primera i segona ballades del Foment, canviant només una sardana del programa de la Principal de Perelada, per a posar-hi la intitulada «Al Foment de la Sardana de Barcelona», que el talentós compositor En Claudi Soler ha dedicat a l'entitat i ha escrit expressament per a ésser estrenada en aquesta ballada.

Heu's aquí el programa d'aquesta festa:

Per la Principal de Perelada: «Rondalla d'un pastor», Morató; «La delia flaire», Blanch; «La Santa Espina», Morera; «Al Foment de la Sardana de Barcelona» (estrena), C. Soler; «Les fulles seques», Morera; «Jovenivola», Gratacos.

Per la Barçino: «Sota l'olivera», Sallera; «La molinera i el músic», Blanch; «Pluja de flors», Gratacos; «La nit de Sant Joan», Morera; «La publicà empordanesa», Serra; «Angelina», Bou.

L'endemà, diumenge, al matí, al Pla de Palau, se celebrarà una ballada de sardanes, a càrrec de la Principal de Perelada, amb el següent programa:

«En Pere Japó», Bataller; «El cavaller Sant Jordi», Morera; «Riera avall», Orfila; «Mediterrània», Blanch; «L'amella d'Arenys», J. Soler; «La gran ballada», Guanter.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dijous, 20 de juliol de 1922

La Universitat Industrial

DESPRES de les amenaces que el ministre d'Instrucció Pública, senyor Montejo, ha insinuat al saló de sessions de l'alta Cambra contra l'autonomia universitària, ha vingut l'incident de la reducció de 50.000 pessetes que ha sofert en els pressupostos la consignació de 100.000 que percebia de l'Estat l'Escola Industrial de Barcelona.

Aquest incident deplorable revela, o un desconeixement absolut del que significa l'Escola Industrial de Barcelona, o una hostilitat intolerable, com remarca molt eloqüentment el senador nacionalista En Lluís Ferrer-Vidal. Hi ha el precedent que en el projecte de pressupostos que redactà el senyor Silió no existia aquesta reducció. Ha estat, doncs, introduïda durant el temps de la gestió ministerial del senyor Montejo.

L'oportunitatíssima intervenció d'En Lluís Ferrer-Vidal recorda a tothom el que és l'Escola Industrial de Barcelona i la insignificància de l'auxili que rep de l'Estat. Voler minvar encara aquesta consignació no pot obeir sinó a ignorància o malvolença.

Després de la brillant intervenció d'En Lluís Ferrer-Vidal, la ignorància ja no és possible. I com que no és de creure que ningú vulgui mantenir el greuge, esperem que l'assenyada intervenció del senador nacionalista tindrà una eficàcia immediata.

L'organització i el sosteniment de la Universitat Industrial constitueix un veritable títol de glòria per a la Mancomunitat de Catalunya. L'Estat hi col·laborava molt modestament. Ara, però, encara n'ha sentit vel·leïtats i volia augmentar la modestia de la seva col·laboració.

I és, precisament, en matèria d'ensenyança on l'Estat mostra una resistència més gran a delegar les seves funcions, que reté gasi-vament. Les reté, però, sense exercir-les. Ni organitza l'ensenyament com cal, ni el deixa organitzar. I quan podria col·laborar generosament a una obra positiva de cultura, a una tasca pedagògica admirable, encara regateja el seu concurs, i si al capdavant l'atorga ho fa de manera que no pot ésser ni fecunda ni agraïda.

Aquest episodi inclou per a nosaltres una nova experiència, no gens agradable. I si ara no aconseguim reeixir l'obra de l'hostilitat o de la incomprensió, serà tansols per la patriòtica intervenció del senador nacionalista En Lluís Ferrer-Vidal, al qual la causa de la cultura i del progrés bauran d'agrair aquest nou servei.

Quan vénen polítics de Madrid, més o menys relacionats amb el ministeri d'Instrucció Pública, proclamen llur admiració envers l'Escola Industrial. Poc després, però, acostuma a sortir d'aquell departament algun decret o alguna iniciativa contra l'Escola.

Contrasta amb l'actitud d'En Lluís Ferrer-Vidal la del senyor Daurella, qui, com a senador per la Universitat de Barcelona, tenia l'obligació de defensar l'Escola Industrial, com tenia l'obligació, que no complí, de defensar l'autonomia universitària quan el senyor Montejo es permeté la gosadia d'atacar-la.

La importància d'aquest incident no rau en la quantitat, verament insignificant, de la consignació, sinó en l'esperit que revela. Molt oportunitat En Lluís Ferrer-Vidal insinuà que si el Tresor necessitava aquesta suma podríem renunciar-hi. Cal recordar que la consignació de l'Estat amb prou feines paga els impostos que el mateix Estat cobra a l'esmentada Escola.

Les Idees i les Imatges

EL PES MORT DE LA MORT

... No cal confondre la mort — la mort vitalitzada que alludim ahir — amb el pes mort de la mort.

El pes mort de la mort és l'escoria — diríem — de la mort; co que en resta, físicament i psíquica, d'inapropiable, la substància nua.

El fet biològic i el fet històric de les sèries individuals dissoltes i de les col·lectivitats desaparegudes, són determinats, sens dubte, per l'acumulació, en gran escala, del pes mort de la mort.

Co que l'individu i la col·lectivitat — presentem — han de vencer per a viure en el present, en el passat i en l'esdevenidor, no és la mort — que és vida sublimada —, sinó el pes mort de la mort — la veritable mort.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

EL SANT DE DON JAUME DE BORBO

Els tradicionalistes celebraran la festa onomàstica del seu càndid don Jaume de Borbó, amb els següents actes:

Dià 25, a dos quarts de deu, solem-nial ofici a l'església parroquial de Nostra Dona del Pi.

Manifestació tradicionalista amb les banderes i banderins de totes les entitats de Catalunya.

A les onze, míting públic al Teatre del Bosch, sota la presidència del secretari general polític de don Jaume, senyor marquès de Vil·lorès.

Hi parlaran: En Josep Baró, per les joventuts tradicionalistes de Catalunya; En Joan Baptista Roca, per la Joventut de Barcelona; el senador del regne per Navarra, senyor comte de Rodéno; el diputat a Corts per Estella, N'Esteve de Bilbao; el cap regional de la Comunitat Tradicionalista a Catalunya, i tinent d'alcalde de Barcelona, don Miquel Junyent, i el marquès de Vil·lorès, que clourà l'acte.

A les dues de la tarda, gran banquet al Turó Park, amb l'assistència de més de 1.500 comensals.

A les sis, reunió de juntes provincials i de districte, i personalitat del partit amb la Junta Regional del Principat.

A les deu de la nit, artístic festival amb la cooperació de valuosos elements i en honor dels prohoms del partit que honorin els actes.

LA JOVENTUT DE MONTEBLANCH

La Joventut Nacionalista de Montblanch s'ha emprès la tasca de fer una biblioteca, i amb tal objecte, després de reunir nombre de volums, sol·licita la cooperació d'amics i voluntaris per a nodrir-la.

Aquesta biblioteca no serà pas per a ús exclusiu dels socis de l'entitat, sinó que, una vegada constituïda, serà oferta al poble, perquè tothom se'n pugui beneficiar.

Es molt lloada la tasca de la Joventut per a aquest noble obra.

«ACCIÓ CATALANA»

Ha sortit el primer número d'«Acció Catalana», publicació setmanal, orgue de l'entitat del mateix nom, constituïda com a conseqüència de la Conferència Nacional Catalana.

En són redactors els senyors I. V. Foix (redactor en cap), A. Rovira i Virgili, Carles Soldevila, Ventura Gasol i Joan Draper, completant-se el contingut amb la col·laboració que es consideri escaient.

Desitgem a la nova publicació setmanal catalanista mots d'èxit per al bé de la causa de Catalunya.

A l'Ajuntament

Consistori del 19 de juliol de 1922

A la sala nova del Consistori s'hi constituï l'alcalde senyor Marquès d'Al·lella i el personal de Secretaria.

No hi assistí cap regidor i en conseqüència l'alcalde disposà que tot el despatx de l'ordre del dia restés ajornat per a la sessió de la setmana entrant. I l'alcalde declarà closa la sessió.

Barcelona per l'Exposició

LA forma com ha estat coberta la subscripció pública a l'emprèstid de quaranta milions de pessetes que ha realitzat l'Ajuntament de la nostra urbs per a l'acabament de les obres i l'organització de l'esdevenidora Exposició de Barcelona, equival a un plebiscit en favor del certamen projectat i a un vot de confiança dels ciutadans barcelonins en l'administració municipal nacionalista.

Com ha notat molt oportunament l'alcalde, senyor marquès d'Al·lella, a la crida de l'Ajuntament ha respost amb unànime espiendidesa el petit estalvi barceloní, demostrant la identificació ciutadana entre el poble i els seus representants i exterioritzant el desig de col·laborar en una empresa que significa per a Barcelona, capital de Catalunya, la iniciació d'una nova etapa d'engrandiment i de progrés.

L'Ajuntament de Barcelona ha vist cobert aquest emprèstid de quaranta milions en quaranta vuit hores, contractant-lo directament amb el públic, no actuant la Banca sinó com asseguradora. Aquesta circumstància ha enlaira encara el caràcter popular de l'operació ciutadana.

L'esperit d'iniciativa i de ciutadania que palesa aquesta actitud del poble de Barcelona garantitza l'èxit esplendorós del futur certamen. Una vegada més, Barcelona, segura dels seus destins, superarà les tragèdies de la història, les discòrdies socials i les bogeries dels homes. El famós *cómo han dejado crecer esto!* hi trobarà nous motius d'astorament i de sorpresa. I Barcelona, capital de Catalunya, cap i casal i cor i cervell de la Pàtria, prosseguirà la seva marxa ascensional, creixent amb el mateix rítm de la nostra terra renaixent, i bategant amb les mateixes inquietuds i triomfant amb les mateixes realitzacions nacionals.

Contra aquesta realitat permanent, contra el fet viu de Barcelona i de Catalunya, res no podran les maniobres dels enemics ni els prejudicis de la incomprensió. Barcelona i Catalunya aniran seguint llur via, caminant sempre envers l'esdevenidor, un esdevenidor de grandesa insospitada, un esdevenidor del qual són només prefiguracions febles les glòries pretèrites i les realitats vives.

La data de 1888 constitueix una fita memorable en la història de la urbs, una fita que assenyalà l'ascensió de Barcelona com a ciutat europea. La data de 1925 superarà aquella eficàcia, constituint una altra fita, una fita que assenyalà la concreció definitiva de Barcelona com a capital d'una nova Catalunya, d'una Catalunya imminente.

Municipi

SORTIDA

DE LES COLONIES ESCOLARS

Avui han sortit cap a llur destinació les Colònies Escolars estuénques que organitza l'Ajuntament.

La primera de sortir del Palau de Belles Arts, lloc on s'han congregat, fou la de Borges Blanques, que ho féu a les 5:30 de la matinada, i la última, que fou la destinada a Sentmenat, ho féu a les 9:30.

Des de primeres hores de la matí, estigueren al Palau de Belles Arts, atenant tips els detalls de l'organització, el president de la Comissió, tinent d'alcalde senyor Barbey, els regidors senyors Rovira i Quirós, els vocals veïns senyors Bracons, Turro, Domènech i Constantí, el secretari adjunt senyor Palau, el doctor Raduà, facultatiu de la Comissió, el professor d'educació física de les Escoles Municipals de Boec doctor Fuster i els funcionaris adscrits a les oficines de Colònies Escolars senyors Mestres, Suárez, Amela i senyoreta Flora González.

Les Colònies organitzades aquest any són 14 per a nòis, 8 per a pàrvuls també nòis, i 22 per a nòies, amb un total de 1.157 escolars. Per a la direcció i cura s'han designat 80 professors.

Estaran de tornada el dia 27 del pròxim mes d'agost.

MILLORES AL DISTRICTE II

Mercès a gestions del tinent d'alcalde del districte II senyor Barbey, ha estat renovat totalment l'emprat de la plaça de Marcús. El propi tinent d'alcalde ha interessat de la corresponent Secció facultativa que es procedeixi a la renovació del del carrer de Tantarantana i l'immediat arranament de les fonts existents als de Sicília i Llull.

DELEGACIÓ

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el regidor Sr. Esteve per a la VIII Exposició general Escolar convocada entre els Centres mantenedors d'ensenyament sostingut o subvencionat per la Mancomunitat de Catalunya, que s'inaugurarà avui, dijous, a la Universitat Industrial, i en el regidor senyor Sansalvador per acompanyar l'Orfeó Gracienc en l'excursió artística que efectuarà els dies

del 22 al 25 de l'actual a Figueres, Sant Feliu de Guíxols i Blanes.

VISITA

Acompanyada de l'ex-regidor senyor Vallet ha visitat a l'alcalde la Comissió organitzadora dels jocs Florals que se celebraran aviat a la Bonanova, interessant un premi per a invitar-lo a l'acte de la seva celebració.

Descarrilament a Cornellà del Vercol

UN MORT I UN FERIT

L'express de Narbona, que a Cerbera recull el passatge de l'express que a la tarda surt de Barcelona, va descarrilar la passada nit a sis quilòmetres abans d'arribar a Perpinyà.

La màquina està bolcada del tot, per haver caigut daltabaix del terraplè. El maquinista fou trobat mort, penjat al fre, i el fogajner fou recollit amb greus cremades a diferents parts del cos.

Dels vagons dels passatgers, els primers eren tombats del tot, i els que seguien estaven mig tombats fins als últims que no es mogueren de la via.

En el moment de l'accident hi hagué l'esglai que és de suposar. En els primers vagons s'hagué de sortir per la finestra i al fons, equipatge i persones s'agombolaren. No s'hagué de lamentar entre els viatgers cap víctima. Anaven en el tren sinistral molts catalans.

La desgràcia esdevingué a tres quarts de dotze de la nit. Des de l'estació de Perpinyà fou remès un tren de socors, amb metges i material. Els rumors públics assenyalaven una catàstrofe més enorme, la qual, seriosament, no es va confirmar.

Hi comparegueren alguns automòbils i una companyia de soldats senegalesos acantonats a Perpinyà acudiren a prestar servei.

La via restà interceptada de moment, si bé la d'anar a la frontera funcionava normalment.

Un cònsol separatista

Al diari «La Raza», de Mèxic, llegim la següent informació:

«Como uno de los tantos casos del Consol General de España en México, señor Tuero y O'Donnell, podemos apuntar el siguiente, que concretaremos en una de nuestras próximas ediciones.

La señora viuda de Codinach, cuyo esposo murió trágicamente, se presentó ante el Consol, en compañía de los señores Pla y Turu, con el objeto de arreglar los documentos necesarios para poder legalizar el intestado de su difunto esposo.

El señor Tuero y O'Donnell, sin tener en cuenta ni su cargo de servidor de la colonia española, ni la educación que todo caballero debe tener para con una dama, se negó a despachar, de momento, los documentos necesarios, despachándola con cajas destempladas, manifestándole que como ella, la señora viuda de Codinach, pertenece a la Colonia catalana, pidiera los documentos que le hicieran falta al Consol de Olot, i que el nada tenía que ver con ese pueblo.

El caso fué expuesto ante la Junta

Directiva del Orfeó Català, para que se interesara por la señora viuda de Codinach, la cual, en medio de su pesar por la pérdida de su esposo, había de aguantar las insolencias del Consol General de España.

Cridem l'atenció del ministeri d'Estat, envers la conducta d'aquest senyor cònsol, que a més a més de carèixer dels més rudimentaris elements d'educació, adopta una actitud tan radicalment separatista.

Guerra a les mosques

A SANT FELIU DE LLOBREGAT

Drumenge vinent, a les dotze del migdia, al saló del Casino de Sant Feliu de Llobregat tindrà lloc una conferència pública amb el lema de «Guerra a les mosques», organitzada per la Comissió d'Educació General, d'acord amb el Laboratori provincial d'Higiene.

La conferència anirà a càrrec del doctor don Josep Agell i Agell, i serà il·lustrada amb tres pel·lícules.

Generalitat

El que diu el President

Finalitzada la reunió del Consell Permanent, el senyor Puig i Cadafalch ha rebut, al despatx de la Presidència, diverses visites, i entre elles la dels periodistes.

El president ha dit que, a part dels assumptes de tràmit, els consellers s'havien assabentat del resultat de l'Assemblea que es va celebrar la setmana passada a Lleida, sota la presidència de don Romà Sol, per a tractar de l'extinció de la llagosta.

Aquella Assemblea va nomenar una Junta mixta, de la qual formen part els Diputats d'Oscà, Saragossa, Tarragona i Lleida, la qual demanarà al Govern l'extinció d'aquell insecte que ha destruït una part de la quantitat que hi ha destinada al mateix fi.

La invasió de la llagosta afecta unes vint mil hectàrees de fora Catalunya. Dins d'aquesta, la invasió no té en realitat importància. Sembla que per a entrar en terra catalana té la dificultat de la marineda, impedint-ho també l'existència de rius fronterers.

Amb tot, el senyor Puig i Cadafalch ha dit que no calia confiar massa en això, i que era precis pendre mesures perquè la invasió d'aquell insecte no prengués l'any vinent altres proporcions.

També ha parlat de l'epidèmia tifosa de Sabadell.

Al Consell s'ha llegit una comunicació referent a l'estat sanitari d'aquella població, que dissortadament no és del tot satisfactori.

El president deia com estaven mancats d'una policia encarregada de la vigilància d'aigües, i com és necessari anar a la depuració d'aquestes, sobretot en ciutats com Sabadell, on les que hi ha estanades en rieres i escorrentes recullen tots els residus de la indústria en venir pluges fortes, són recollides totes les imatges, produint llur filtració aquestes passes tan lamentables.

D'una nota ben simpàtica ha donat compte el president i és la que ofereix el Sindicat d'un poble rural que agrai als serveis que ha rebut de la Mancomunitat ha tramès a aquesta una petita quantitat perquè la destini a l'adquisició de material per al Laboratori. Es això ben digne de conservar-se, per quant som en un temps que els serveis públics sembla que no siguin dignes de cap agraïment.

Finalment ha donat compte d'haver-se constituït el Patronat del Laboratori d'Assaig i Acondicionament de material comercial i industrial. Es aquesta obra iniciativa del senyor Vallès i Pujals, i està destinada a proporcionar assenyalats serveis a la indústria, al propi temps que pot proporcionar beneficis a la Mancomunitat.

Ha dit el senyor Puig i Cadafalch que institucions similars funcionaven a Terrassa i Sabadell amb extraordinari èxit.

Quan els reporters la prenen comiat del president, el diputat senyor Nogués i Comet, qui es trobava al despatx, ha preguntat què hi havia de la rebuixa de subvenció que el Govern dona a l'Escola Industrial.

El president ha dit que no tenia encara notes concretes referents a aquest assumpte, però que no valia la pena d'amohinar-s'hi perquè aquella quantitat era tan insignificant que quasi no paga els impostos que l'Estat exigeix sobre l'ensenyament que es dona en aquella Escola.

Comentant amb els periodistes l'errorregut, ategia que quasi valdria la pena de refusar la consignació, essent esquivada com és.

El senyor Puig i Cadafalch ha invitat, abans de sortir els reporters del seu despatx, a la festa inaugural de l'exposició que havia de tenir-lloc aquesta tarda.

Despatx de les seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 19 i 20 de juliol de 1922.

Carreres, camins i ponts

Continuació dels treballs que s'efectuen per Administració.

Designació del senyor diputat don Ramon Riu Vendrell, per a assistir al reconeixement i, si calgués, a recepció provisional de les obres de construcció del camí de Solsona a l'Hostal del Boix.

Adjudicació a favor de don Joan Corret Ambrós, de la subhasta de l'acopi de grava per al camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 1 al 7, i per als camins de Mollet a Sant Climent, de Perelada a Garriguella, de Garriguella a Vilamaniscle i de Mollet a Rabós; i a don Esteve Cantenys i Fita, la subhasta de l'acopi de grava per al camí de Beadella a la carretera de Madrid a França.

Aprovació de l'expedient de revisió de preus del contracte per a la construcció del camí veïnal de Guisona a Taltahull per Massoteres, tros segon.

Telèfons

Acabament de les línies Capmany-Catallops, Figueres-Cabanes, Viladran-Sant Julià i Artesa Segre-Vilanova de Moya.

Iniciació dels treballs a les línies Figueres-Vilanova de la Muga, Puigcerdà-Alp, Puigcerdà-Bellver i Tortosa-Alcanar.

Agricultura

Adquisició d'un microscopi de disseció Lèitz, d'una cambra clara Reichert, d'una estufa i d'una campana

per a microscopi, per al Laboratori de la secció d'arbres fruiters, amb l'import del donatiu fet pel Sindicat Agrícola de Sant Antoni Abat de Granadella, al departament d'Agricultura de la Mancomunitat, en agraïment de la seva operació.

Cultura

Concessió per a la provisió de places de biblioteques.

Concessió d'un premi per al certamen del Centre Agrícola del Penedès.

Sanitat

Informació referent als resultats de la campanya antitífica a Sabadell i Salt (Girona).

Firma d'una escriptura

Autoritzada pel notari don Joaquim Casades ha firmat el president l'escriptura d'adjudicació a favor de la S. A. Mines del Priorat, de l'acopi de grava per als quilòmetres del 1 al 5 de la carretera de Falset a del 1 al 5 de la carretera de Falset a la general Espluga, a Flix, per Bellmunt, tros de Falset a Bellmunt.

Inauguració d'una nova estació a la xarxa telefònica de la Mancomunitat

Amb motiu de la inauguració del servei telefònic de la Mancomunitat a Vilanova de la Muga, l'alcalde d'aquella població, en nom de l'Ajuntament, ha enviat al president un telegrama agraïment a la Mancomunitat la millora obtinguda.

Ajuntament que s'adhereix a la campanya dels telèfons

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca ha enviat còpia de l'acord adoptat, adherint-se a la campanya en favor de la concessió a la Mancomunitat del servei telefònic de Catalunya.

El director del mapa geològic

Estigué a acomiadar-se del President el director del Servei del Mapa Geològic de Catalunya i catedràtic de l'Escola Superior d'Agricultura, doctor don Marian Faura i Sans, que surt cap a l'estranger per a assistir al Congrés Geològic Internacional que ha de celebrar-se a Bèlgica i a l'Assemblea de la Societat Geològica Alemanya que tindrà lloc a Breslau, a les quals reunions ha estat invitada la Mancomunitat.

Visites

Han visitat el senyor Puig i Cadafalch, en el seu despatx de la Presidència de la Mancomunitat.

El director general de Catalunya Gràfics, senyor Guasch.

Don Joan Estelrich.

Una comissió de l'Ajuntament de Papiol, formada pel senyor alcalde, un regidor i el secretari, acompanyats del president de l'Assemblea, senyor Jansana, el diputat senyor Basols i don Manuel Rodés Arenas.

Una comissió del poble de Malgrat.

Una comissió de l'Escola Catalana Mossèn Cinto.

El secretari de l'Escola del Treball, don Pau Vila, per a assistir a un Congrés Pedagògic a Solsona.

També despatxà el President amb el cap del departament d'Hisenda, don Jacint Vega i March.

LA COL·LECCIO «MINERVA»

Acaba de sortir el fascicle titulat «Manipulacions fotogràfiques», per R. Garriga Roca.

L'actualitat social

AGRESSIO A UN DELEGAT DE POLICIA

A les dues de la matinada d'avui fou objecte d'un atemptat el comissari cap de la delegació de policia del districte del Nord, don Honorí Inglès. Es dirigia a la delegació l'expressat comissari i passava pel carrer de Sant Andreu quan quatre individus amagats a la Riera d'Horta li feren una quinze disparats, repel·lint el dit comissari a l'agressió, disparant contra els indicats subjectes.

Els agresors fugiren i s'ignora qui són.

El senyor Inglès rebé una ferida a la cuixa esquerra, amb entrada i sortida, una a la mà esquerra, també amb entrada i sortida, i contusions al pit. Va ser curat al dispensari de Sant Andreu, essent qualificades les ferides de pronòstic reservat. Després fou conduït a casa seva, on avui l'ha visitat el general Arlegui.

Afortunadament les ferides del senyor Inglès no presenten la gravetat que es digué en els primers moments que tenien, i aquest matí es trobava el ferit en relatiu millor estat.

Sembla que el motiu d'aquesta agressió és una venjança de determinats elements agitats d'aquella barriada obrera, en la qual el senyor Inglès ve prestant els seus serveis.

El senyor Inglès havia rebut, en diferents ocasions, anònims amenaces. El darrer ed rebé fa dos mesos.

No fent-ne mai cas, tenia el costum d'anar sol de nit i de dia.

Ahí, en anar a pendre el tramvia per a venir cap a Barcelona, es recorda que s'havia descurat de firmar un document i recula cap a la delegació.

Pel trajecte es cometé l'atemptat. A més de les dues bales que el feriren, el senyor Inglès ne rebé una que anava dreta al cor, però fou desviada per la cartera que duia plena de papers, i una altra que li travessà el barret, sense tocar el cap.

Govern civil

TREBALLS GEODESICS

Per disposició de la superioritat hauran de continuar en aquesta província els treballs geodesics, considerats d'utilitat pública, a càrrec de l'enginyer cap don Alfons de Cisneros, i alguns topògrafs.

Amb tal motiu el governador ordena a totes les autoritats, instituts i funcionaris que li estan subordinats, que no disturbïn l'execució dels dits treballs, sino que prestin al cap i subalterns encarregats de fer-los l'auxili que disposa la Reial ordre de 22 de desembre de 1894.

NOU SERVEI D'AUTOMOBILS

El Negociat d'Automòbils anuncia al públic, a fi de què durant el termini de vuit dies puguin presentar-se reclamacions per escrit al Govern civil, que la Societat «Hispano Colomina» sol·licita autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Santa Coloma de Queralt i Igualada segons les tarifes i horaris que estan de manifest a la Secció d'Obres públiques (Pelayo, 11, tercer).

CONTRA ELS DEFRAUDADORS

Complint ordres del governador interin van anar a Sitges i Vilanova els agents afectes a la Junta Provincial de Substències acompanyats del delegat especial, donant per resultat la comprovació, en sa major part, de les denúncies que contra els comerciants de les dites localitats s'havien formulat.

Per defraudació en el pes han estat proposats per a multes, vuit comerciants de Sitges i cinc de Vilanova perquè tenien enganxat a les balances trosos de metall el pes dels quals oscil·la entre 15 i 20 grams, que és el que es mesaven als compradors en cada pesada.

En vista que les autoritats locals no cuden aquest problema, el delegat especial, d'ordre del governador els ocumina perquè, sense perdre temps, convoquin a les Juntes locals de Substències, respectives, a l'objecte d'adoptar mesures que evitin aquest estat de coses, procurant atemptar-se al règim quinquenal que es fa públic en el B. O. de la «provincia» per al seu exacte compliment, i ningú, en particular per aquells encarregats de veïllar per la seva observància puguin al·legar ignorància en cap moment; i en son cas venen obligats a proposar a la Provincial les normes per les quals han de regir-se en cada localitat.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA
20 JULIOL 1922 90

ELS DARRERS DIES DELS ROMANOV

per
Robert Wilton

del Govern Provisional per a l'arrest de la família imperial.

KOROVITXENKO, Pau. Coronel. Fou nomenat Comandant del Palau de Tsarskoe-Selo després de Kolesbue.

KOROVITXENKO, Pau. Capità d'hulans, Comandant del Palau de Tsarskoe-Selo. Fou destituït i el substituït Korovitxenko.

KUZMEN, alferes. Fou Comandant de les forces militars del districte de Petrograd després de Kornilov i Polozov.

LVOV, Jordi Eugenevitx. Fou president del Consell de Ministres del Govern Provisional durant els primers tres mesos de la Revolució; era pres a Ekaterinburg quan la família imperial restava detinguda a la casa d'Ipautov.

MAKAROV, Un magnífic, qui fou agregat a l'embaixada de la família imperial durant el seu viatge a Tobolsk.

MEDVEDOV, Pau. Cap de les guardies de la família imperial a Ekaterinburg. Prengué part activa a l'assassinat de la família imperial.

MOSEKIN, Alexandre. Havia estat manat, i esdevingué ajudant del Comissari Avdeiev a Ekaterinburg. Fou

destituït per embriaguesa i lladrany dels efectes personals de l'Emperador.

MRATKOVSKI, Sergius. Comissari militar de l'exèrcit vermell. Reclutà els homes que actuaren com a guardies de la família imperial a Ekaterinburg.

NAGORNI, Climent Gregoríevitx. Servent personal del Tsarevitx, qui sempre havia estat al servei de la família imperial. Quan la família imperial fou traslladada a Ekaterinburg, Nagorni va ésser acomiadat, detingut i afusellat.

NARISHKINA, Una cambrera de l'Emperadriu.

NIKIFOROV, Aleix. Cap de les guardies de la família imperial a Tobolsk.

NIKOLSKI, Alexandre, alferes. Individu del Partit Socialista Revolucionari. Actua com ajudant del Comissari Pankratov a Tobolsk.

NIKULIN, Ajudant del Comissari Yurovski a Ekaterinburg.

PANKRATOV, Basili Semenovitx. Fou nomenat Comissari per a la família imperial al setembre de 1917, essent destituït pels soldats després de la Revolució bolxevista.

PEREVEZEV, Pau Nicolaievitx. Advocat, qui substituït Kerenski com a ministre de Justícia i dimití a conseqüència dels seus conflictes amb els bolxevistes de Petrograd. Ordenà l'escorcoll dels papers de l'Emperador a Tsarskoe-Selo.

PIGNATI, Comissari de districte a Tobolsk. Ocupà aquest càrrec des dels primers dies de la Revolució fins a la caiguda del govern de l'almirall Koltzak.

POLOVITZOV, General. Subcei el general Kornilov com a Comandant de les forces militars al districte de Petrograd.

PROSKURIAKOV, Felip. Un treballa-

dor, qui formava part de les guardies de la família imperial a Ekaterinburg.

RASPUTIN, Gregori. El famós monjo adivinator. Fou mort dos mesos abans de la Revolució.

RODRONOV, El Comandant del destacament dels letons a Tobolsk; es cortà el Tsarevitx i les Grans Duquesses de Tobolsk a Ekaterinburg.

SCHNEIDER, Caterina. Lectora de la Cort. Fou separada de la família imperial a Ekaterinburg.

SEBNEV, Ivan. L'acat al servei de les Grans Duquesses.

SVERDLOV, Un dels principals bolxevistes, President del Comitè Executiu Central del Congrés dels Soviets de Diputats, Treballadors, Soldats i Pagesos de tota la Rússia.

TATISHCHEV, Ilià Leonídvitx, Comte. General ajudant de camp de l'Emperador; sojornà amb la família imperial a Tobolsk i fou acomiadat i afusellat en arribar a Ekaterinburg.

TEGLEVA, Alexandra. Cambrera del Tsarevitx i les Grans Duquesses. Romangué amb la família imperial fins a llur arribada a Ekaterinburg.

TRUFF, Aleix. Servent de la família imperial; fou mort a trets amb la família imperial.

TUTELBURG, Maria. Cambrera de l'Emperadriu. Fou separada de la família imperial durant el viatge a Ekaterinburg.

TXENODUROV, Tereñci Ivanovitx. Cambrer de l'Emperador. Arribà amb la família imperial a Tobolsk i sojornà amb l'Emperador fins que la família imperial fou traslladada a Ekaterinburg. Morí poc després.

TXKHEIDZE, Individu de la Duma i un dels cabdills del Soviet de Diputats Treballadors de Petrograd durant els primers mesos de la Revolució.

VASILIEV, Un capellà de l'Església de Blagoveskenskí a Tobolsk, qui celebra funcions religioses a la Casa del Governador.

VERSHININ, Individu de la Duma, qui acompanyà la família imperial a Tobolsk com a Comissari del Govern Provisional.

VOLKOV, Aleix. Servent que fou acomiadat i detingut novament en arribar la família imperial a Ekaterinburg.

VIRUBOVA, Anna. Cambrera d'honor i amiga personal de l'Emperadriu.

YAKIMOV, Anatoli. Un treballador, qui fou cap de les guardies de la família imperial a Ekaterinburg.

YAKOVLEV, Comissari bolxevista qui substituït Pankratov el 9 (22) d'abril de 1918. Anà de Moscou a Tobolsk i se'n tornà com a conseqüència dels seus conflictes amb els bolxevistes d'Ekaterinburg, que s'ensenyoriren de les persones de la família imperial.

YUROVSKI, Comandant. El carceller i el botxí de la família imperial.

NOTA DEL TRADUCTOR

Aquí fineix el llibre de Mr. Robert Wilton. La primera part, com havíem el lector, conté la interessantíssima història dels darrers dies dels Romanovs, encara no prou coneguda. La segona part resta constituida per la transcripció literal de les declaracions que testimonis presencials dels fets deposaren davant el jutge instructor del procés incoat a Ekaterinburg.

Tot el que en el llibre és informació — informació genuïna i autèntica — té una valor positiva. Constitueix una contribució, en molts aspectes insuperable, a la història de

la revolució russa. La part crítica, però, és evidentment prematura.

Els judicis relatius a la conducta personal dels individus que intervingueren en la detenció, captivitat i mort de la família imperial són definitius. Per als assassins les persones honestes i normals de tots els pobles i de totes les ides no poden tenir sino una condemna abso-

luta. Les observacions de Wilton, quant a les causes efectives i immediates de la revolució russa, i el caràcter essencial d'aquest moviment, no poden ésser sino provisionals. Es curiós constatar aquí, sense que el traductor vulgui suscitar ara una revisió dels fets històrics, que la majoria dels autors contemporanis de la Revolució francesa judicaren aquell moviment amb paraules i conceptes molt semblants — pràcticament idèntics — als que Robert Wilton i altres autors anglesos apliquen avui a la revolució russa. Baldament això, és un fet notori que durant el transcurs del segle XIX els autors anglesos judicaren de faiso molt diferent aquella mateixa revolució francesa. Tothom sap que realment el segle XIX europeu glorifica la revolució francesa i en visqués políticament i admic social. La rectificació o la revisió ha començat suara, coincidint gairebé cronològicament amb la guerra europea i la revolució russa. Una visió sintètica d'aquest transcendent moviment no podem tenir-la, encara, els contemporanis. Cal sortir-ne, del vòrtex voraginós, i contemplar el conjunt del panorama d'una perspectiva històrica estant.

Joaquim PELLICENA I CAMACHO

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

L'Exposició Escolar

A l'hora que tanquem aquesta edició es fa a la Universitat Industrial la inauguració oficial de l'Exposició General Escolar de la Mancomunitat de Catalunya, que constitueix una brillant manifestació pedagògica, digna de les més entusiastes alabances.

En les vinents edicions ressenyarem aquest acte, el qual es veu conegut i apreciat per distingides personalitats.

De l'atemptat al comissari senyor Inglès

La Jefatura de policia ha redactat la següent nota referent al fet:

«A les dues, en passar pel carrer de Sant Andreu don Honorí Inglès, comissari en cap de la secció del Nord, quatre individus que estaven a l'aguait a la Riera d'Horta, li feren uns quinze disparats ferint-lo a la part superior interna de la cuixa esquerra i a la mà esquerra, de pronòstic reservat, amb orifici d'entrada i sortida.

L'agredit repel·lir l'agressió disparant contra els agressors, que fugiren.

El personal de la Secció i altres funcionaris practiquen diligències per a la detenció dels agressors».

PENINSULA

UN ATEMPTAT

Madrid, 20, 2 tarda.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que havia rebut notícies de Barcelona manifestant que anit passada, un grup de sindicalistes feu uns quinze disparats contra l'inspector de policia don Honorí Inglès.

Aquest resultat amb una ferida a la cuixa, amb orifici d'entrada i sortida, que fou qualificada de pronòstic reservat.

Els autors de l'agressió no foren detinguts, ignorant-se les causes de l'atemptat.

EL TIFUS

Parlant de la campanya contra el tifus ha dit aquesta tarda el cap del Govern que el focus havia minvat molt fins a l'extrem que fa pocs dies, la nota sanitària assenyalava només cinc malalts hospitalitzats: tres homes i dues dones.

A Astúries i Andalusia també aparegueren alguns focus que foren combatuts eficaçment.

La direcció general de sanitat ha repartit profusament un fascicle contenint les mesures preventives que han d'adoptar-se contra el terrible mal.

EL PRESIDENT DE L'ARGENTINA

Oficialment s'ha confirmat la pròxima visita a Espanya que ha de realitzar el president de la República Argentina, senyor Alvear, havent-se ultimats els detalls del viatge.

Definitivament el dia primer d'agost arribarà el president Alvear a la frontera.

A Hendaya l'esperaran, en nom del Govern espanyol, el ministre d'Estat i el cap del Gabinet diplomàtic, comte de Bulne.

Es traslladaran el president senyor Alvear, amb el seu acompanyament, fins a Sant Sebastià, on descansarà un parell d'hores al ministeri de Jor-nada.

Immediatament, el senyor Alvear, amb el ministre i el cap diplomàtic, embarcaran en el cuirassat «España», salpant el vapor cap a Santander, on arribaran el mateix dia primer, a última hora de la tarda.

Al moll de Santander es tributaran al president Alvear els alts honors corresponents a la seva jerarquia.

L'esperaran el rei, el Govern, les autoritats i el restant element oficial.

En l'andò descobert i acompanyats per l'escolta reial, es traslladaran el rei i el senyor Alvear, seguits de la comitiva oficial, al palau de la Magdalena, on aquella nit se celebra un banquet de gala en honor del cap d'Estat argentí.

El dia 2 hi haurà una excursió a Santillana, una recepció a l'ajuntament i una funció de gala al Teatre Pereda.

El dia 3 al matí sortirà el senyor

Alvear en el vapor «España», cap a Sant Sebastià, acompanyat sempre del ministre d'Estat, i cap del gabinet diplomàtic.

A Sant Sebastià s'atorarà unes quantes hores per a saludar la reina Cristina, i a la tarda del mateix dia 3 marxarà en automòbil cap a Hendaya, on pendrà l'express de París, acompanyant els senyors Fernandez Prida i Bulne.

ELS EXPULSATS DE L'EXERCIT

Sembla que la majoria dels ex-alumnes de l'Escola Superior de Guerra dels que se sap que han estat readmesos en l'exercit per sentència del tribunal competent, s'han reunit aquest matí per a tractar de l'actitud en què s'ha col·locat, envers ells, l'arma d'infanteria, que els obliga a no seguir llurs estudis a l'Escola Superior de Guerra.

Es diu que els reunits, després d'un ample canvi d'impressions, acordaren donar-se de baixa de l'exercit.

EL PRESSUPOST D'INSTRUCCIO PUBLICA

La fórmula d'avençament arbitrada per a solucionar la lluita que entorn de la discussió del pressupost d'Instrucció pública hi havia la Sena na estat la següent:

S'augmenta en 50.000 pessetes, que es destinen a la residència escolar catòlica, la partida de 200.000 que hi havia per a residències.

Es manté la partida de 800.000 pessetes consignades per a la construcció d'un edifici destinat a l'Institut-Escola, però suprimint la paraula escola, a fi que la partida quedi consignada per a construcció d'un edifici per a Institut, deixant així el ministre en llibertat de destinar aquesta quantitat per a edificar edificis a qualsevol dels instituts de Madrid.

Per la seva part els impugnadors de les partides, tal com anaven, retiraran l'esmena que tenien presentada sobre analfabetisme.

UN ALTRE ARTICLE D'AMOS SALVADOR

En «El Imparcial» apareix avui un altre article de don Amós Salvador, que comença amb aquestes paraules:

«El artículo que tuvo la bondad de publicar «El Imparcial», escrito por mí, sobre la cuestión catalanista, que me ha hecho blanco de los más groseros e injustos insultos, contrarrestados, por fortuna, con muchísimo mayor número de entusiastas felicitaciones, de todas las provincias de España, así como de muy significativas y respetables personas y colectividades de Cataluña, empezaba diciendo: «Cuando va a acabar o vamos a acabar con la mascarada regionalista?»

Pues ya parece que se han quitado la careta. Ya no puede dudar nadie de la última asamblea, del banquete de Barcelona, donde se han declarado los asistentes franca, resuelta y decididamente separatistas.

Verdad que los catalanistas siempre se expresan en tonos de amenaza, y, aunque se les podría dejar a sus anchas, en la última que han formulado no sería caballeroso dejar abandonadas a las otras 45 provincias y a la mayoría de los catalanes que desean la unidad de España.

Hay que librar a esos catalanes, que, aun hablando catalán, se enorgullecen con llamarse españoles, de las demasías de los catalanistas y de la odiosa tiranía de la Lliga, muy difícil de ser combatida por su organización despótica y que llega a hacerse invencible cuando le presta su apoyo activo o pasivo el Estado español.

Es ya preciso resolver este problema que no admite más dilación ni distracciones y para ello voyan a un lado los separatistas y cuantos, conscientes o inconscientes, en una u otra forma, les ayudan con lamentable complicidad y pongáanse resueltamente enfrente los que por ningún concepto y en ningún modo hemos de transigir con el separatismo».

ELS REINTEGRATS A L'EXERCIT

Madrid, 20, 4'15 tarda.

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica una disposició ascendint a capitans d'infanteria els tinentes don Manuel Quesada, don Joaquín Boneta, don Eleuteri Villanueva, don Ramon Martínez Aragón, don Josep Díaz Villegas, don Lluís Carranza Torres, don Joan Borjas Quiroga i don Ferrán del Aguilá, reintegrats a l'exercit després de llur

expulsió de l'Escola Superior de Guerra. Se'ls concedeix l'antiguitat en la col·locació que els correspongui entre els de llur classe, havent profitat efectes administratius els ascensos en les revistes de comissari corresponents.

CONTRA LES DECLARACIONS DELS MILITARS

El ministre de la Guerra ha dictat una Reial ordre dient que, en vista de la freqüència amb què acuden els militars a la premsa exposant opinions sobre assumptes del servei o relacionats amb la política del Govern, en forma d'articles, solts, cartes, declaracions, firmats els uns o emprant pseudònims en altres, tenint en compte que inclou infracció manifesta de les disposicions vigents i que interfereixen perjudicialment als interessos de l'exercit, pels antagonismes que poden crear entre les classes, en perjudici de la disciplina i interessos generals del país, es recorda a tots els que formen part de l'exercit la prohibició absoluta d'acudir a aquests mitjans. Consigna les disposicions legals que ho impedeixen i ordena a totes les autoritats militars que, emprant tots els mitjans que tinguin, impedeixin que s'infringeixi aquesta prohibició, exigint, sense excepció de categories, amb la major rapidesa i rigor, les responsabilitats corresponents per la via judicial.

Aquesta prohibició no compren els treballs d'estudis científics en general, estrany a la política, ni aquells que tinguin caràcter tècnic professional.

EL CAPITA GENERAL DE CATALUNYA

En l'express ha arribat aquest matí a Madrid el capità general de Catalunya, senyor Primo de Rivera.

Després de descansar uns quants moments s'ha dirigit al ministeri de la Guerra, visitant al cau del Govern i al sots-secretari de Guerra, general Barrera.

No han aconseguit veure'l els periodistes.

El sots-secretari de Guerra, senyor Barrera, els ha manifestat que el viatge ha obert únicament a tractar amb el President d'assumptes de Barcelona.

El general Primo de Rivera tornarà de nou el dissabte vinent a Barcelona.

Se sospita que el motiu del viatge és informar el Govern de l'estat de la guarnició de Barcelona, en relació amb l'actitud i aspiracions de les Juntes de Defensa.

DE GRACIA I JUSTICIA

Han visitat el ministre de Gràcia i Justícia, els arquebisbes de Tarragona i Valladolid.

El ministre ha manifestat que desitja que s'aprovi com més aviat millor el projecte de llei de redempció de forps que actualment estudia la comissió permanent de Gràcia i Justícia del Congrés. La reforma passa al Senat fàcilment i troba dificultats al Congrés, pel criteri expressat per la minoria democràtica. Avui assistirà el senyor Ordóñez a la reunió de la comissió per a exposar la urgència de l'aprovació d'aquest projecte. El senyor Gullón ha demanat que s'obri una informació que retrassaria la provació d'aquest projecte.

El ministre ha afegit que el projecte de centralització de les oposicions de Notaries a Madrid està pendent de dictamen de la comissió mixta i esperarà també que sigui llei abans de la clausura del Parlament.

Respecte al projecte d'inspecció de tribunals quedarà per a després de les vacances parlamentàries.

LA TARDA AL CONGRES

Madrid, 20, 5'15 tarda.

Amb uns 30 diputats s'ha obert la sessió del Congrés d'aquesta tarda.

Poc abans han celebrat la seva habitual conferència els presidents del Consell i del Congrés.

Hi havia anunciada una pregunta al ministre de Foment sobre la campanya d'extinció de l'il·luminació, però no ha pogut fer-se perquè el senyor Argüelles ha enviat un avís, anunciant que no podia assistir aquesta tarda a la sessió del Congrés.

Es parlava a la Cambra de la data de clausura del Parlament, sense que les persones més afectes al Govern s'atrevisissin a determinar la data exacta d'aquella clausura.

Es fundaven en què la comissió mixta de pressupostos, reunida avui,

al Senat, havia despatxat els de Justícia, Estat, Guerra i Marina, deixant pendent els restants per a la reunió de demà.

Com que es dubtava que la comissió acabí demà la seva tasca, es dubtava també que els dictàmens mixtos poguessin ésser aprovats el dissabte en tots dos Cambres.

LA COMISSIO MIXTE DE PRESSUPOSTOS

En la seva reunió d'aquest matí, la comissió mixta de pressupostos ha introduït les següents modificacions en el quatre que han estat dictaminant Estat. — Es restableix la subvenció de 20.000 pessetes per al Centre de investigacions històriques hispano-americanes.

Gràcia i Justícia. — S'accedeix, com a transacció, a consignar 60.000 pessetes per a material del ministeri i sots-secretari.

Es restableix el nou jutjat de Córdova.

Se suprimeix l'augment destinat al Laboratori mèdic legal, però mantenint l'augment de 2.000 pessetes per a material del mateix.

Es consignen 6.000 pessetes d'augment per a despeses de cotxe als jutjats de guàrdia de Madrid i Barcelona.

S'autoritza l'augment de 40.000 pessetes per a l'inspecció de tribunals.

Es suprimeix la partida de 65.000 pessetes per a despeses de l'inspecció dels funcionaris judicials.

Es rebaixa en 10.000 pessetes el crèdit d'auxilis a les institucions protectores de la infància delinqüent.

S'estableix, encara que amb caràcter transitori, i subjecta a una reorganització de les plantilles, la gratificació de 500 pessetes a 1.275 per als oficials de presons.

Subsisteix la supressió acordada pel Congrés de l'augment per a noves paròquies en diferents diòcesis i es rebaixa 7.500 pessetes de l'assignació del Patriarca de les Índies.

Guerra. — S'augmenten 21.000 pessetes perquè en cobrin 3.500 cada un dels 63 celadors de fortificacions.

Es suprimeixen 7.500 pessetes de les gratificacions de tres consellers i fiscal togat del Suprem de Guerra i Marina i s'eleva a 8.000 la del president.

Es suprimeix la partida de 3.000 pessetes per a un ocolòleg civil, així com les destinades al sou d'alferes per als metges auxiliars.

Es rebaixa a 300.000 pessetes la consignació per a viatges a l'estranger, amb l'obligació de què les comissions es concedixin de real ordre.

En el dipòsit de Guerra es suprimeixen 6.000 pessetes. En artilleria 87.920 i en enginyers 1.250.000.

S'eleva a 3.100.000 pessetes el crèdit per a transports.

Es rebaixa en 278.121 en Sanitat; 440.000 en Cría Caval·lar i 202.000 en imprevistos.

Marina. — D'acord amb el Senat i prèvies petites modificacions s'aprova el pressupost.

CONGRES

Madrid, 20, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a les 3'35, president el comte de Bugallal.

Al banc blau, els ministres de Marina, Gràcia i Justícia i Treball.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior.

El senyor ROMEO manifesta que no vol que es compti el nombre de diputats, encara que a la vista està què és insuficient per a prendre acords.

L'únic que desitja és que conèixi en acta la seva protesta, perquè malgrat haver-se anunciat a la premsa que avui es tractaria en sessió pública quelcom que l'altre dia es tractà en sessió secreta, com de costum els diputats no han acudit a la Cambra.

El PRESIDENT. — Es cert que a primera hora no acuden els diputats, perquè saben que sols es tracten assumptes d'interès local; però després, quan llur presència és necessària, mai manca prou nombre de diputats.

El senyor ROMEO. — Doncs jo demostraré a S. S. que ni al començament ni després hi ha prou diputats.

El PRESIDENT. — No necessita proves ni demostracions. (Rialtes.)

Queda aprovada l'acta.

Precis i preguntes.

El senyor MARTINEZ VILLAR sol·licita que les sucursals de Bancos estrangers a Espanya posin a llur front

persones solvents i se sotmetin a totes les disposicions del nostre Codi de Comerç; que es posin ratoladors a l'exterior que expressin el capital de dotació i que s'estableixi una inspecció de la comptabilitat i operacions que realitzin aquests Bancs.

Sol·licita també que no s'autoritzi la negociació pública de valors de Bancs estrangers que no siguin responsables financerament.

SENAT

Madrid, 20, 4'15 tarda.

A dos quarts de quatre comença la sessió, presidint el senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau el ministre de Fiances.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Sense discussió s'admet el dictamen de la comissió mixta del projecte de llei de construcció i organització de l'Institut Cajal.

També sense discussió s'aprova el dictamen de la comissió de Foment sobre la Reial ordre de 6 de juliol de 1921 atorgant la concessió d'un ferrocarril secundari sense garantia d'interès de Vigo a La Ramalloa. Declarada la urgència, es vota definitivament.

Es posa a discussió l'article de la llei de pressupostos.

No havent demanat ningú la paraula contra la totalitat, es procedeix a la discussió per articles.

Sense discussió s'aproven els primers.

Al tercer, el senyor ESTELAT aplega un vot particular, demanant que s'inclougui en l'estat lletra A les despeses que pugui ocasionar el manteniment i reparació de les xarxes telefòniques incautades el passat exercici i les de què s'incauti d'aquí endavant.

Madrid, 20, 5'15 tarda.

Li contesta per la comissió el missatge de MORTARA i queda rebut.

Al mateix article el senyor BARRERA defensa un altre vot particular, demanant que a la secció sena, ministeri d'Instrucció pública, capítol 25, article únic, concepte de subvenció a l'Escola Industrial de Barcelona, s'ampliï fins a 100.000 pessetes el crèdit de 50.000.

Fa un calorós elogi de la citada escola, que fou creada pel Govern i que ve fent una tasca cultural per tot hom elogiada i reconeguda.

La subvenció que la dita Universitat Industrial venia rebent era de 100 mil pessetes i sens dubte la disminució fou feta per omissió o error.

El ministre de FINANCES fa notar el criteri de la comissió de no acceptar res que signifiqui augment de subvencions, però diu que el ministre d'Instrucció trobarà segurament la manera de satisfer la sol·licitud.

El senyor FERNER-VIDAL parla per al·lusions.

Manifesta que la rebaixa de la subvenció ha de considerar-la l'Escola Industrial de Barcelona com un greuge.

Alegeix que el ministre de Fiances ha vorejat la promesa desmentir l'error, però és necessari que d'una manera clara, que no deixi lloc a dubtes, el ministre digui que ha sofert una omissió i serà subsanada.

El ministre de FINANCES afirma que l'error serà subsanat, per a satisfacció de l'Escola Industrial de Barcelona.

El senyor BARRERA, en vista de les manifestacions del ministre, retira el vot particular.

El senyor CHAPAPRIETA parla sobre la totalitat de l'article, dient que necessita saber si seran ampliables els crèdits de Governació, relatius al personal de Correus i Telègrafs.

La comissió manifesta que aquests crèdits no seran ampliables.

S'aprova l'article tercer.

Al següent, el senyor AZPEITIA defensa un vot particular, que no és pres en consideració.

El mateix senador defensa altre vot particular al mateix article, demanant que l'impost de plus values, quan es tracta de successions entre pares i fills i entre conjuges, no rebaixarà la quantitat que en concepte de drets reals satisfaci els hereus a l'Estat, per cada n dels bens que integren la herència.

La comissió accepta el vot particular lleugerament modificat.

Al mateix article, defensa una esmena el senyor RANERO.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 19

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Sàc», de Huelva, amb mineral.
 Llagent espanyol «Marians», de Torrevella, amb melons i cindries.
 Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 42 passatgers.
 Pailebot espanyol «Masota», de Santapola, amb càrrega general.
 Pailebot espanyol «Arroyo», de Cullera, en llast.
 Pailebot espanyol «V. Ferrer», de Tarragona, en llast.
 Vapor espanyol «Cullera», de Celler, en llast.
 Vapor espanyol «Velarde», de Bilbao, amb carbó.
 Pailebot espanyol «Teolara», d'Alacant, amb bocals buits.
 De Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.
 Vapor espanyol «Trini», de Màlaga, amb càrrega general i passatgers.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol «Rius i Taulet», amb càrrega general, cap a Liverpool, via de València.
 Vapor espanyol «Aragón», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
 Vapor espanyol «Cirilo Amorós», amb càrrega general, cap a Passajes i escales.
 Vapor espanyol «Almora», amb càrrega general, cap a Vinároç.
 Vapor espanyol «Manino», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «Barceloneta», amb càrrega general, cap a l'Havana i escales.
 Vapor espanyol «Cabo Niguel», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

VAIXELLS SORTITS

Vapor alemany «Neapel», de transit, cap a Tarragona.
 Vapor espanyol «Manuela Pla», amb càrrega general, cap a Tarragona.
 Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general, cap a Ceuta.
 Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», amb càrrega general, cap a Marbella.
 Vapor espanyol «Pedro», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «Tito», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor espanyol «Aratx Mendí», en llast, cap a Benisaf.

Vapor espanyol «Lulio», en llast, cap a Tarragona.
 Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.
 Vapor alemany «Erka», en llast, cap a València.
 Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.
 Cap a Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.
 Vapor espanyol «Rius i Taulet», amb càrrega general, cap a Liverpool, via de València.
 Vapor espanyol «Aykeri Mendí», amb càrrega general, cap a Vinároç.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Buenos Aires, 16. — El vapor anales «Thamesmede», que varà prop de Martin Garcia, ha surtat sense auxill aquest matí.
 Manila, 17. — El vapor nord-americà «West Keats» varà a la costa de Panay, podent sortir-ne sense auxill. Té algunes avaries.
 Singapur, 17. — El vapor danès «Jutlandia», ha sortit cap a Copenhaguen, després de reparar les seves avaries.
 Baltimore, 17. — El vapor nord-americà «Barnock» ha recollit a 51° graus latitud Nord i 14° longitud Oest setze mariners de la tripulació del pailebot nòrdic «Hjebienae» que, en viatge de Bolonya a Nova York, ha tingut foc.

MEMORIA COMERCIAL DE 1920

La Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona ha publicat la seva Memòria Comercial corresponent a l'any 1920. Forma un volum en quart d'unes 750 pàgines, bastants més de la meitat consagrades a la secció d'estadístiques, havent-se augmentat aquestes amb noves dades, particularment en el que fa referència a comunicacions, i s'ha modificat la disposició d'alguns estats, a fi de fer més fàcil la consulta. La secció d'estadístiques està dividida en deu grans capítols, en els quals, amb un bon mètode expositiu, hi estan reunides les matèries següents activitat marítima de Barcelona, amb les entrades i sortides de vaixells, comparació entre vaixells de vapor i de vela, nacionals i estrangers, i registre de la matrícula de Barcelona; transports terrestres, amb els productes i despeses dels ferrocarrils catalans, comparats amb els dels anys anteriors, i mercaderies i passatgers transportats per les diferents línies; moviment de mercaderies, amb nombroses estadístiques que es refereixen a l'entrada i sortida d'aquestes per les Duanes de Barcelona i Portbou i per les diferents línies fèrries amb llur classificació i comparació amb els anys anteriors; preus en el mercat de Barcelona d'articles alimenticis i primeres matèries, amb interessants estats comparatius; producció agrícola de Catalunya amb un estat comparatiu de la superfície cultivada i la seva producció en el quinquenni de 1916-1920; estadística de societats mercantils, amb diferents estats que es refereixen a llur constitució i desenvolupament, classificació i capital; vida financera de Catalunya, amb nombrosos estats relatius al capital, a les emissions, als beneficis i a les utilitzacions a la Borsa; moviment comercial, amb gran nombre de dades estadístiques referents a la premissa, a l'estat, a les vagues i l'emigració, tancant aquesta part de la Memòria un capítol en el qual figuren metodològicament agrupades una sèrie d'estadístiques referents a comunicacions postals, telegràfiques i telefòniques.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	13.29	00.00	13.50	00.00		00.00
Futura:						
Juliol	13.06	13.00	13.10	00.00		13.10
Octubre	12.58	12.58	12.62	00.00		12.63
Gener	12.27	12.27	12.31	00.00		12.32
Març	12.17	N.	12.22	00.00		12.22
Maig	12.03	12.03	12.07	00.00		00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futura			Nov. . .	15.65	00.00	00.00
.			Gener. .	18.70	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	22.20	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Juliol	21.96	00.00	—	00.00
Octubre	22.15	22.23	22.37	00.00
Desembre	22.03	22.20	22.24	00.00
Gener	21.81	21.94	22.00	00.00
Març	21.72	21.83	21.93	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	22.25			00.00
Futura:				
Juliol	22.09			00.00
Octubre	21.89			00.00
Desembre	21.54			00.00
Gener	21.36			00.00
Març	21.24			00.00

Barcelona, 19 de juliol de 1922.

BORSA DE BARCELONA

20 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 64'80 a 64'55 i a 64'80, Alacants de 64'15 a 64'05 i a 64'15, Orenses a 16'20, Plates a 45'05, i Docs a 18'50.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 64'85 a 64'60 i a 64'65, Alacants de 64'45 a 64'20, Andalusos de 51'30 a 51'20, Orenses a 16'20, Cáceres variable a 33'80, i Colonials de 64'50 a 64'35.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% a 98'75.
 Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% a 105'00.
 Barcelonesa de Navegació 6 1/2% a 71'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2% a 95'00.
 Elèctrica del Cinca 6 1/2% a 85'00.
 Grans Molins Bascos 6 1/2% a 89'50.
 Accers Sant Martí 7 1/2% a 89'50.
 Mines de Potassa «Soria» 7 1/2% a 101'00.
 Trasatlàntica 6 1/2% a 102'03.
 Tenaria Moderna 7 1/2% a 98'00.
 Municipis de l'Exposició 6 1/2% a 94'75.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Tresor v. 5% gener 1921	1102'50	1103'25	1103'25
París, xec publicat	542'5			
Londres, xec publicat	28'70			
Berlin, xec	1'45			
Vienna, xec	0'94			
Roma, xec	28'25			
Gènova, xec	00'00			
Zurich, xec	124'15			
Nova York, xec	5'415			
Coronels sueques, París	303'50			
Coronels sueques, Londr	168'15			

Deutes Estat	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922
Interior	A. 68'35	B. 69'40	C. 69'40	D. 69'40	E. 69'40	F. 69'40	G. 69'40	H. 69'40	I. 69'40	J. 69'40
Exterior	A. 69'00	B. 69'00	C. 69'00	D. 69'00	E. 69'00	F. 69'00	G. 69'00	H. 69'00	I. 69'00	J. 69'00

Amort. 5%	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922
A. 69'30	B. 69'30	C. 69'30	D. 69'30	E. 69'30	F. 69'30	G. 69'30	H. 69'30	I. 69'30	J. 69'30	K. 69'30

Tresor v. 5%	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
A. 69'00	B. 69'00	C. 69'00	D. 69'00	E. 69'00	F. 69'00	G. 69'00	H. 69'00	I. 69'00	J. 69'00	K. 69'00

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guisa del llegidor.
Cotització: Francs, 54'25; suïssos, 124'15; belgues, 51'25; lliures, 26'70; líres, 29'85; dolars, 6'44; marcs, 1'40 i coronas, 0'04.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 64'85, Alacants a 64'35, Andalusos a 51'10, i Docs a 18'35.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a l'aquest matí, es puja 0'25 de Nords.
 De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'15 de Nords.

REBLES

Borsa de Madrid

Canvi facilitat per la Banca Marqués, S. A.

Barcelona 20 de juliol de 1922.

4 per 100 interior, comptat	69'35
» fimes	00'00
» fiproxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	96'25
Banc d'Espanya	549'00
Arrendatària de Tabacs	000'00
Stat. Gral. Sucr.-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	66'00
» » » ordinàries	00'00
Francs	54'25
Lliures	26'70
Banc Espanyol Rio Plata	226'00
Cèdules Hipotecàries	000'00

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	587'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	53'10
Accions Rio Tinto	1.487

PREMI DE L'ON

(Preus de compra)

Alfons	121'50 per cent
Isabel	121'50 » »
Unces i mitges unces	120'50 » »
Quart d'unca	120'00 » »
1/16 d'unca	121'50 » »
Francs	121'25 » »
Dòlars	6'125 » »
Lliures	30'85 » »

Barcelona, 20 de juliol de 1922

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS

Rambla del Centre, número 9

Pàgina Artística de LA VEU

20 de juliol
de 1922

560

EXPOSICIÓ DE PUNTES I VENTALLS

Ventall de la col·lecció de la senyora vídua de Puerto

Durant el mes passat, el Foment de les Arts Decoratives celebrà una Exposició de Puntes i Ventalls a la planta baixa del Palau de la senyoreta Isabel Llorach, al carrer de Mun-taner.

L'èxit no pogué resultar més afalagador per a la gentilesa de la propietària, que donava un alt exemple a l'aristocràcia de Barcelona, seguint

la contemplació de Barcelona els exemplars que han hereditat o adquirit, fent quedar a la nostra ciutat elements d'art que ajuden a la purificació del nostre gust i al refinament dels nostres costums i hàbits socials.

Es desitja que no sigui sola aquesta Exposició, organitzada pel Foment. La cooperació de les distingides dames que han deixat llurs col·leccions i l'exemple digne de tot agraïment de la senyoreta Llorach ha d'induir a organitzar altres Exposicions monogràfiques, especialment d'objectes que tinguin relació amb les arts sumptuàries i decoratives.

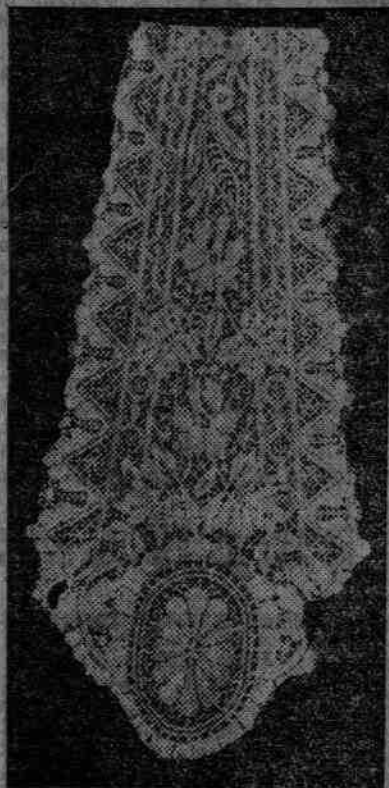
Barcelona és una ciutat de tradició artística, que va accentuant-se cada dia que passa, però així com surt al carrer i és coneguda de tothom la part que hem tingut en la història de la pintura i escultura, no ho és gairebé gens la nostra cooperació a la de les arts sumptuàries i decoratives.

Aquests objectes, com les puntes i ventalls, no es presen a ésser mostrats al públic com un quadre o una estàtua. Fins llur mateixa natura de coses directament ordenades a l'ornament de les dames i damiselles, semblen destinar-los a viure recollits en l'ambient domèstic, i una vegada enlairaats pel temps i la selecció del passat llur temps d'ús personal, i bon gust a la categoria d'objectes d'art purament decoratiu, semblen demanar la penombra de la sala íntima o el recó del Museu. Allí es deixen veure o endevinar per al curiós flairador qui ama les coses fines confitades pels anys, descolorides lleument per les mitges llums i amoixades per les mans blau-blancs de les dones que guien llurs gustos per la intelligent orientació de llur instint d'èssers delicats qui amenen que se'ls assemblei.

Així, quan contemplem aquests objectes, reunits a les sales sumptuoses d'un palau embellit per l'art, la vida de qui l'habita, la llum que hi entra a onades pels grans finestrals, ensems que la xerradissa i els cants dels ocells del jardí, ens facilita l'examen en una visita ràpida, però ens fa desitjar la llarga contemplació en el silenci, la comunicació íntima i afectuosa que un objecte d'Art — i més un objecte d'art frivolt com un ventall o una punta — permet sols quan viu la seva vida en el lloc que els anys li han fet apropiat i agradós.

Fins la claredat de les mirades i el xiuxineig de les converses de les nombroses visitants, que el dia que hi anarem nosaltres — i els altres dies devia succeir, si fa o no fa, el mateix — semblaven haver-se conjurat a ésser belles i distingides, arriben a ésser indiferents per una visitant, com el fos possible el desmentiment d'aquell vers de Goethe que proclama el triomf de la presència de la dona, eclipsant l'emoció de l'Art.

No és aquest lloc a propòsit per a parlar objectivament de les puntes i

Punta de la col·lecció de la senyora vídua Palau

dels Ventalls. D'aquests, especialment, n'esgotà el tema l'estiu passat el nostre eminent col·laborador mossèn Josep Gudiol, conservador del Museu Episcopal de Vic, el qual publicà en aquestes «Pàgines Artístiques» tres notabilíssims treballs que completaren,

en ço que es refereix a Catalunya, el que en digué l'expert col·leccionista madrileny don Joaquim Ezquerro del Bayo, el qual escriví un pròleg extens i notabilíssim al Catàleg de «La Exposición del Abanico en España», celebrada a Madrid ara fa dos estius.

L'Art de les Puntes, de tanta tradició a diverses comarques, ha donat lloc a tota una literatura, en la qual culmina la poesia de mossèn Cinto «La puntaire de la Costa». Els darrers anys s'ha accentuat la decadència d'aquest art nostre, però també s'ha deixat albirar una reacció que ha donat lloc a manifestacions tan notables com l'Exposició celebrada l'any passat a l'Arbós del Penedès, la qual constituí una veritable revelació.

D'aquesta Exposició de Puntes i Ventalls, organitzada pel Foment de les Arts Decoratives, en ressurtien moltes coses lloables. La primera de totes, l'exemplaritat. Sigui aquí tributat un record de pietat i admiració per a la malaguanyada senyora Regordosa de Torres, la qual sabé preocupar-se, en els anys que altres dones destinen exclusivament a festes i vida sense transcendència, de reunir una col·lecció notabilíssima de puntes i ventalls, tenint la sort d'adquirir algun d'aquests que no faria pas mal paper entre els de les col·leccions de renom universal. La mort matinerà tallà ben tendra una vida que hauria fet molt per l'Art, tenint una gust depuradíssim i una gran fortuna.

Aplaudim, després, al senyor Pi-rozzini, el qual fa molts anys que predica amb l'exemple, reunint ventalls, i es deixa veure en tota manifestació artística.

Aquestes dues col·leccions criden l'atenció pel gran nombre d'objectes exposats, i pel mèrit especial d'algun d'ells.

Fragment d'un ventall italià de la col·lecció Regordosa

A la sala destinada especialment a Puntes, els ulls i el cor i l'ànima s'en van a les presentades pel Monestir de Pedralbes, que una tradició autoritzada atribueix a la mare, xa mà de la Fundadora, la Reina Elisenda de Montcada. És una punta de fil d'or, perles i robins, d'una singular riquesa i un art refinat, digna de la Reina Fundadora i del Monestir.

De la col·lecció de la família Pèrressortien una punta d'argent fil·liana del segle XVI i un drap brodat

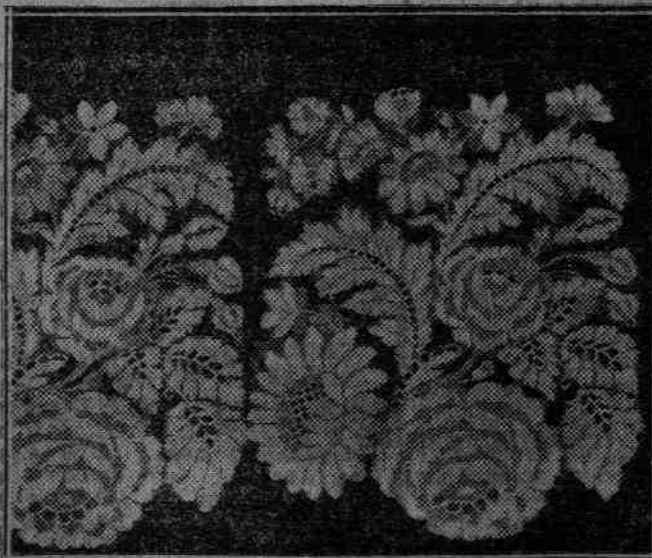

Ombrel·la anglesa de la col·lecció de la comtessa de la Vall de Canet

amb puntes perses.

De la col·lecció de la senyora Sala, un fragment d'alba, de Santiago de Compostela, amb puntes de Valencianes, i un fragment de punta de Bruges, amb elements heràldics.

De la col·lecció de la senyora Llorach, unes puntes de Malines, Milla i Alençon.

Punta de la col·lecció de la Sra. vídua de Verdaguer

Ventall de la col·lecció Sombola

De la senyora Verdader, una mantellina negra de Brusselles i una corbata de punta i seda blanca, i una corbata de macramé.

De la senyora marquesa de Castille, una mantellina d'Anglaterra, blanca.

De la senyora Casas-Carbó, una de seda, de Brusselles, i un ventall de nacre, amb puntes.

De la senyora vidua de Puerto, un ventall combinat de puntes blanques i nacre.

De la senyora Segura un fragment de corbata d'Alençon.

De la senyora Escrivà de Barna, exemplars notables i nombrosos de valencianes, Flanides, Malines i Alençon, i algun de Catalunya a punta de rafia, del segle XVI.

De la senyora Regordosa, una de grogues, que duia en casar-se amb En Ricard Torres, altres d'Alençon i també de catalanes i castellanes.

De la senyora comtessa de la Vall de Canet, una ombrella blanca i un ventall de puntes negres.

De don Oleguer Junyent hi havia algun exemplar ben notable, especialment un amb franges de plata i or.

L'Exposició de Ventalls ofería exemplars notabilíssims, podent-se'n seguir la història, amb la contemplació dels variadíssims que de cada època i estil hi havia exposats.

Comentant pels xinesos i acabant pels isabelins, remarcarem els següents:

De la col·lecció Regordosa, la qual sobresurt extraordinàriament a l'Exposició, hi havia una profusió de ventalls notabilíssims, en què és difícil assenyalar exemplars sobresortints.

Antem els següents:

Un Lluís XIV, pintat a la ploma, un altre amb el país de mics xinesos, un altre de mics policromada; un altre de gran, xines, amb res d'is de nacre i negre, eren acompanyats per molts altres Lluís XIV.

Un altre que pertanyia a la Pompadour, i un altre magnífic, de baralles de conxa, amb pals representant el «Rapte de les Sàbines», atribuït, amb fonament, al Ticià.

Un Lluís XV esplèndid i pintat, de país de cabritella, contenint, dissenyadament, mirall, flascó d'essència i llibre de notes.

Un d'angles, amb l'Adoració dels Reis, pintada al país, forma part dels dotze que es coneixen amb pintures bíbliques.

Un amb «Jorgnettes» o lent per a mirar dissenyadament.

Un de batalla de marfil, «bradard», molt calada, amb medalló, policromat.

Un Lluís XVI de baralles formant combinacions de figures.

Un primer imperi de marfil i acer. Un isabelí, encarregat per Isabel II d'Espanya a un joier de París, amb baralles de nacre, incrustacions d'esmalts, maragdes i robins.

De la col·lecció Pirozzini, molt abundant i notable per més d'un aspecte.

Un xines i un que incia l'ús de les plomes, com a baralles i país.

Un d'or i seda gloriosa i Ceres, i altres de brodats i pintats.

Un de nacre i or, amb figures, i un altre de conxa.

També n'hi ha un de gran, objecte purament decoratiu, que no abunda a la nostra terra.

De la col·lecció Sambola, de Girona.

Un segle XVII, amb tanques de plata afiligranada i excel·lent dibuix.

Un de baralles de cer brunyit, alternant amb altres d'or, incrustades de plata, i país ben pintat.

De la col·lecció A. Cortada:

Un Lluís XVI, amb baralles d'or, incrustat d'or, formant exquisides figures, i país de seda pintada i amb brodats de fil d'or.

Un altre Lluís XVI, amb baralles de vori i nacre, amb pintura d'esenes, barreja de ciutat i pastures, segons el gust de Maria Antonieta.

La col·lecció de la senyora Oimo, vidua de Puerto, és escassa, però valuosíssima, puix presenta un ventall amb país, atribuït a Wateau.

De la col·lecció Sala:

Un de fillgrana de plata, amb esmalts.

Un de vori, tot branillatge, amb petites figures.

Un de fusta daurada, i un altre de ben artístic de mitjan segle XIX, de fusta policromada, i un altre de gran branillatge de nacre amb figures.

De la col·lecció Jover: dos de xinesos, i tres també xinesos, de baralla de conxa policromada; un de fillgrana daurada, i un de nacre gris, amb país sumptuos, meticulosament treballat; i un Directori, tot baralla, amb país damunt.

De la col·lecció Llorach: dos xinesos, un de baralles amb fillgrana d'or i plata, intercalant-se amb al-

tres de nacre, conxa, sandal i vori, i un de lacat, or i negre, i altres de francesos, l'un d'or incrustat i l'altre d'or amb petits esmalts.

De la col·lecció Moragas:

Un de xines, gairebé tot país, i un de japonès petit i també gairebé tot país, amb excel·lent fillgrana.

Un Lluís XVI, notable per presentar un assumpte europeu, amb figures japoneses.

Un altre de les darreries del segle XVIII, de nacre i or, amb un excel·lent país clar i altres de les primeries del XIX, d'assumpte mitològic.

De la col·lecció Riva de Soler:

Un molt notable japonès, de branillatge lacat, amb ropatge de seda, testes de vori i país en les mateixes baralles.

També hi havia excel·lents exemplars presentats pels col·leccionistes senyora Guardiola de MHA, Casas Carbó, Jordana.

La casa Cardús presentava un ventall de processó, procedent de la parroquia de Sant Pere de Terrassa, probablement d'origen copte.

L'artista senyor Triadó en presentava un amb país Lluís XVI, representant un teatre amb escenes i ropatges de l'Edat Mitjana.

Les notes anteriors indiquen la guai-xança que té a la nostra terra l'afició a col·leccionar puntes i ventalls, la qual afició és aquí purament artística, puix molts objectes són adquirits pacientment i amb despeses considerables.

Per altra part, aquí ha influït per l'exemple de la Reina actual, que s'ha distingit per la seva afició a col·leccionar ventalls, induïnt beneficentment perquè l'aristocràcia madrilenya conservés els ventalls de família i n'adquirís dels que surten a les vendes d'antiguitats.

L'Exposició, que l'amabilitat de la senyora Llorach ha volgut estatjar en el seu palau del carrer de Mun-taner, demostra el refinament i extensió que ha adquirit entre nosaltres l'amor a l'art i l'afició al col·leccionisme, ja que s'ha pogut presentar una exposició tan notable com la que hem ressenyat lleugerament.

Miquel CAPDEVILA

Les reformes de l'Església de Cervera

A la parroquia de Cervera s'estan fent obres que tenen un valor artístic de grandíssim relleu. L'església, que té altres de catedral, s'ha mereix tot. La base de l'obra principal, que és la construcció d'un nou altar major, és una verge bizantina, fins ara arreconada en el nínxol d'un altar lateral i bon tros mutilada, que és un dels exemplars més formosos de Catalunya. No cal dir sinó que té més de set pams d'alçada, tot i estant asseguda. La faç és esplèndida, sobriana, perfectament esculpida, i la posició, l'actitud i els plecs de la roba són admirables.

Com a estolt per aquest joell s'està construint un baldagui del mateix estil, obra de l'arquitecte Folguera, que té el gran avantatge de no amagar cap de les línies meravelloses del trancor, les quals són d'una gràcia imponderable. Cal esmentar, que tot això és obra de l'actual econom de la parroquia, el qual ha pogut impedir una sèrie de disbarats que s'intentava realitzar posant un d'aquests altars daurats de gust pessim que hauria obstruït la visió de l'absis magnífic.

Una altra de les millors realitzacions és l'altar del Sagrat Cor, amb una imatge bellíssima de l'Arnau, imitació del Crist de Reims, que re-

EN LA LLIBRERIA nacional i estrangera

72, Rambla Catalunya, 72 (cantonada València)

Novetats en llibres d'art i reproduccions gràfiques

sulta veritablement impressionant, tant per l'estructura del cap, d'augment i dolça serenitat, com per l'elegància del gest i del ropatge.

Un cop acabades totes les obres en farem una gessanya detallada. No cal dir que tot es fa amb materials seriosos, el baldagui amb marbres tarraconins i pedra que serà policromada i tots els canals de ferro forjat.

Nosaltres felicitem el zelós senyor econom per aquesta bella empresa, de la qual tot Cervera n'hi restarà agraït.

L'afer de les pintures murals de Sant Baudilio de Casillas

Durant els dies passats hi ha hagut revolada en els centres artístics espanyols, en descobrir-se que s'estaven atreient les pintures murals de l'ermita de Sant Baudilio de Casillas.

El fet d'ésser declarada «monument nacional» no impedeix que els propietaris es venguessin les pintures a un antiquari per a ésser tretes d'Espanya.

Aquest cop, les corporacions interessades han aconseguit impedir que se'ls emportessin les pintures, encara que hagin fet riure una mica els escarfaells que han hagut de fer per a no treure els diners de les pintures.

Per cert que es digné que els artistes que arrencaren les pintures, eren els mateixos que estaven al servei de la Junta de Museus de Barcelona per a traslladar al Museu de la capital de Catalunya les pintures de les esglésies pirenenques.

Aquests telegrames, tramesos de Madrid estant i publicats pels diaris de Barcelona, han motivat una carta del senyor Stefanoni que posa en clar l'assumpte.

El cavaller Stefanoni, es distingí durant la invasió de l'Alta Itàlia pels exèrcits austríacs, perquè salvà, amb perill de la seva vida, les pintures murals de les esglésies que estaven a l'abast del bombardig, per la qual acció fou condecorat pel Govern italià.

Heu's aquí la carta:

«Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA.

Molt senyor meu i de la meua consideració més distingida.

En l'edició del periòdic de la seva digna direcció del dia 7 del corrent, i a la secció de telegrames de Madrid, he llegit una notícia referent a la detenció a la província de Sòria d'uns sòrdits italians que arrencaven pintures murals a l'església de Berlanga.

En la dita informació s'afegia, demés, que els detinguts són els mateixos que arrencaren les pintures murals de Catalunya adquirides pel Museu de Barcelona, i referent a aquest extrem més precís declarar que és possible que hi hagi aquí una confusió entre els tècnics que practiquen l'operació d'arrencament i els comerciants o antiquaris al servei dels quals poden estar els dits tècnics.

Per la meua part puc dir que jo vaig venir a arrencar les pintures murals de Catalunya contractat per don Ignasi Pollak, hongarès de naixement i súbdit nord-americà, associat a M. Derrèpe, i encès de naixement i súbdit també d'Amèrica, i que ignorant el projecte d'exportació d'Espanya, vaig atreure les pintures murals de l'església de Mur, que són avui a Boston, i les altres de les deu esglésies del Pirineu català que són avui al Museu de Barcelona. Que d'aleshores ençà he seguit treballant a Catalunya, i que actualment, i des de fa temps, presto els meus serveis per compte dels dits senyors al Museu de Barcelona, ocupant-me en l'operació de trasllat i instal·lació definitiva de les dites pintures.

A fi d'eliminar tota confusió que pogués perjudicar-me, deo afegir que fa pocs dies vaig informar-me que estava a Barcelona un ex-ajudant meu, el qual em manifestà que l'havia contractat el senyor Derrèpe per arrencar pintures a Espanya, i que actualment ignora el lloc on és el dit ex-ajudant meu.

Gràcies, senyor director, per l'atenció que ha tingut de publicar aquestes línies. Aprofito aquesta ocasió per a oferir-vos de vostre, afm. s. e., Cav. Franco Stefanoni.

Barcelona, 8 de juliol 1922.

Noticiari

CONVERSES SOBRE LES EXCAVACIONS DE TOSSA

S'han publicat en un fascicle il·lustrat, amb fotografies, unes converses sostingudes entre Xavier Casademunt i Ignasi Melé, sobre les excavacions de la vila romana de Tossa i publicades al «Butlletí del Grup Excursionista Gironí».

En curtes pàgines s'hi condensa el que se sap de Tossa, segons el que en diuen els historiadors i el que ensenyen els monuments arqueològics.

Les notícies que dona el fascicle deixen veure la tasca admirable del metge de Tossa doctor don Ignasi Melé, el qual, desinteressadament, i amb un instint i un estudi exemplar, ha posat al descobert molts mosaics i altres elements que indiquen l'esplendor de Tossa a l'època romana.

Acompanyen el fascicle uns Dictàmens del doctor don Pere Bosch Gimpera, director del Servei d'Investigacions Arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, i del doctor don Adolf Schutten, catedràtic d'Història Antiga a la Universitat d'Erlangen (Bàfara).

Aquests dos Dictàmens són molt laudatoris per al doctor Melé, i demostren el bé que fa a l'Arqueologia catalana i al renom de la vila de Tossa.

UN RETRAT DE MARIA ANTONIETA, SOLTERA

A la venda, feta a Nova York, dels béns de l'arxiduc austríac Victor Lluís mort l'any 1919, un col·leccionista adquirí per 40 dòlars un retrat de noia al pastell.

Poc després la tela cridà fortament l'atenció i els estudis fets han permès esbrinar que es tracta de l'únic retrat que es té de Maria Antonieta, soltera.

Fou fet quan tenia 15 anys, pel pintor austríac Josep Krontzinger, per encàrrec de l'emperadriu Maria Teresa, mare de la futura Reina guillotina.

Independència de la seva vàlua anecdòtica, sembla que el retrat també és notable per la seva vàlua artística.

LA DIRECCIO DEL PRADO

Per a substituir a don Aurelià de Bernete, director del Museu del Prado, mort recentment, ha estat designat el vice-director, don Ferran Alvarez Sotomayor.

Com que aquest pintor era el col·laborador del senyor Bernete en les reformes que introduïa al Museu, especialment en la formació de sales especials dedicades a un sol pintor, sembla que la seva designació indica la continuïtat del camí emprat pel senyor Bernete amb suficiència i bon criteri.

Aspiren a la Direcció del Prado el pintor senyor Moreno Carbonero i el col·leccionista senyor Lázaro Galdiano.

Per a la vice-direcció s'ha designat a don Xàvier Sánchez Cantón.

L'ISOLAMENT DELS TEMPLES

A París han decidit despegar l'església de Sant Nicolau de Chardonnet de les construccions que s'hi arre-dossen.

Aquesta obra de deixar la susdita església isolada de tota altra construcció havia començat per la demolició del Seminari del mateix nom, que dirigia el cèlebre humanista Dupanloup, qui fou més tard un dels prelatos francesos de més relleu. Entre els deixebles que M. Dupanloup tingué al seu Seminari menor del Chardonnet, hi figurà Renan.

JOIES
ESMALTS
D'ART
R. SUNYER
Granvia, 643, enl.
Telèfon 913 S. P.

L'església fou construïda del 1638 al 1709, segons dibuixos de Lebrun, cèlebre pintor qui hi fou enterrat.

Celebrant aquesta obra de dignificació d'un temple, esperem l'hora que es faci la mateixa obra als nostres, com Santa Maria del Mar, agudada a cases que l'enlletgeixen.

LES MURALS D'EVORA

A Portugal s'han sentit veus enèrgiques de protesta contra del projecte de desfer les murals d'Evora, recordant que els enginyers napolitans al servei d'Espanya no aconseguiren destruir-les l'any 1663.

Els amants de les belles arts no es resignaran mai a veure desaparèixer les belles murals antigues que, en escaçar, per efecte dels combats que han sofert, resulten més interessants i més dignes d'atenció.

EL MUSEU DELS GOBELINS

Tocant a la manufactura dels tapissons dels Gobelins, ha estat inaugurat el Museu d'aquestes joies d'art, que enorgulleixen, amb raó, les arts franceses.

Per cert que el crític d'art de «Le Temps», M. Thiebaut-Sison, censura durament que el Museu sigui petit i poc apropiat per a fer exposicions de les sèries completes de les tapisseries que França posseeix, afegint que sols a l'Exposició, que es feu a Barcelona, en plena guerra, ha pogut contemplar sèries remarcables com la «Història del Rei», composta segons cartons de Lebrun, per la qual Exposició nosaltres, els barcelonins, poguérem contemplar una meravella d'Art Francès, que no és a l'abast dels ulls dels francesos.

Aquesta Exposició amb què s'inaugura el Museu, és dividida en dues parts: una, d'Art Antic, en la qual abunden les joies anteriors als Gobelins o pertanyents a catedrals, com també alguns dels qui foren exposats a Barcelona.

Una altra part, dedicada a l'Art Modern, comprèn les obres dels autors contemporanis.

EXPOSICIO DE RETRATS DE MARISCALS DE FRANÇA

A París s'ha celebrat l'Exposició de retrats de Mariscals de França, la qual ha constituït un èxit d'anècdota per la llarga corrua de personalitats militars que s'han ofert a la contemplació dels parisenos, i d'art perquè la sèrie constituïx una història — encara que parcial — de la moderna pintura francesa.

En aquesta Exposició ha triomfat l'art de la nostra raça, puix l'obra més celebrada ha estat «El Mariscal Lluís de Gramont i els seus fills», de guda al català de Perpinyà Jacinto Rigaud.

MORT D'ALBERT BAERTSON

A Gant, on havia nascut, ha mort el pintor Albert Baertson. Tenia 66 anys, i era considerat com un dels mestres de la jove escola flamenca, i entre els seus quadros sobresurt el titulat «Desglac», exposat al Saló de París l'any 1903 i que ara és al Luxemburg.

QUADRO DESTRUIT

A Levona (Eslavàquia), uns legionaris xecs han destruït un quadro cèlebre, titulat «La dona blanca de Levona», el qual inspirà al novel·lista hongarès Maurici Jokay una novel·la amb el títol esmentat.

Els autors de la malifeta no han estat agafats.

LA GENERALITAT DE VALENCIA

Accedint a precs de la Diputació de València, li ha estat lliurat el Palau de la Generalitat, on fins ara, com a Barcelona esdevingué, estava instal·lada l'Audiència, la qual s'ha traslladat a l'edifici de la Duana.

La Diputació de València, que ha demostrat tenir consciència d'ella mateixa, i el que pot per a fer ressorgir les glòries valencianes, adoptant la cooficialitat de la llengua d'Auzies March, pot emprendre la restauració del gloriós edifici. Només li cal encargar-la a l'illustre cronista i historiador de l'art valencià senyor Martínez Aloy, autor d'un monografia excel·lent de l'edifici que ara és reintegrat a València.

DESCOBRIMENT

A una cova del terme del Perelló, tocant al de Tortosa, han estat descobertes unes pintures prehistòriques.

Com que no han estat encara estudiades, ignorem llur vàlua artística, però tindran l'interès d'ésser úniques per aquelles contrades tarraconines.

TEATRE

Pàgina 12

JULIOL

1922

Confraternitat internacional dels teatres

CATALANS A FRANÇA

Ceret, 9 juliol 1922.

Les qualitats excel·lents del teatre, totes elles encaminades a l'acoblament d'ideals i de sentiments, s'han vist malversades pel malentès i la cobdícia d'aquells que barrejant se n'han apoderat.

Un art que les assumeix totes; un art que reclama la presència de les col·lectivitats per a ésser comprès, gustat i admirat, no significa un himne de germanor desatencat damunt del firmament? Doncs bé, mireu-lo d'aquí, de ben a prop, aquest art escollit entre totes les manifestacions de l'esperit per a realitzar el misteri de l'afinació universal; mireu-lo d'aquí, i l'entendreu encadenat, sotmès a les més paoroses rigors de la cobdícia; convertit en instrument de la grossera expressió; servint de peó en els mercats de l'exploació sentimental, o d'arabot en el llot de les obscenitats, és a dir, descompartidor dissolvent, com el mal esperit embrollador de la troça.

Si es vol analitzar amb l'esperit més ben disposat del costat de la transigència, acceptant que les més bones intencions siguin les guies de llurs passes, se'ns presentarà tot el més vistós i vol d'ocell, com un seguit de petites fortificacions que pretenen acaparar l'atenció dels voltants, amb l'escama de la competència, i l'ensenyia insidiosa de la propaganda sense fre.

I això que s'esdevé en el radi encongit d'una ciutat, passa igualment en l'amplada de tot el món civilitzat. Però en aquest segon aspecte, la cosa resulta un xic més grotesca, perquè s'és fins arribat a la legislació, damunt el concepte altruista de la producció poètica, en el sentit de certs drets, que consenten l'acaparament, i no permeten l'esbargiment de la cosa bella, si no és a canvi d'una xifra, que essembla resumir tota mena de qüestions i aclarir tota mena de dubtes.

Però no s'acaba pas aquí. L'art del teatre, que, com havem dit ja poc, sembla davallat entre els homes per atansar-los amorosament i fer que així puguin beneficiar de les seves bondats, s'és convertit en una mena d'«mexca muralles», ja no vull pas dir de la producció, perquè el mot em semblaria tan ridícul com el mateix pevat que condemnem, sinó de la mateixa idealitat que la promou.

Els «mercats» (cal anomenar-los així) s'atrinxeren terriblement.

Aquella somlada germanor dels autors, que tots pretenen lluitar per una causa semblant, es converteix en un camp de prevaricacions i rissories, quan no de lluites a la desfeta, recorrent als procediments més infectes.

Generalment, les capitals absorbeixen, i els petits nuclis són absorbits per elles.

De capital a capital, és de nació a nació, s'estableix el propòsit del distanciament més terrible.

Però en aquesta, com en totes les lluites, hi sol haver un «pinxo». És el que ha sabut, amb més gràcia, absorbir les febleses de tipus general i les ha condimentades amb l'etiqueta del «dernier cri».

No cal pas dir que em refereixo a la França, que té la «Central» a París, i, com en el cas concret de la moda femenina, produeix teatre, i escampa teatre amb tractes i contractes per les quatre bandes del món, reservant-ne, però, el dret de la no introducció a casa seva de cap obra vinguda d'enllà.

En conjunt, totes aquestes misèries, trixen i esmicolen la veritable significació del teatre.

Es una llàstima! Però heu's aquí que un indret de la mateixa França, allunyat del resolt enlitrant dels «boulevards», de la farandula neguitosa de la capital, sadollat de llums surenharques i

amorosament de remors d'aigua generosa, ha sabut iniciar aquells sorrents de germanor que pateixen en el fons de la constitució teatral.

Ha realitzat obra seva, ben seva, i, prescindint de fronteres, ha cridat, per a interpretar-la, els catalans de l'altra banda de muntanya, i els ha rebut com a gent de casa seva, i els ha confosos entre els seus amors i les seves admiracions més pregones.

Que significava en aquells moments un escenari, sinó el lloc on s'assolia l'estorç comú, per tal d'airejar, en presència dels espectadors, el fet consumat de la concepció poètica.

La Catalunya francesa, i la Catalunya no francesa, formaven un sol poble en esperit. La col·laboració era tan perfecta, que el resultat arribava a l'espectador com a flaire d'una flor del moment. Un misteri anhel de comprensió envaia totes les voluntats era el teatre; un afany de realització esborrava les precedències: era el teatre; una confusió de famílies realitzava el misteri de la família única: era el teatre.

Autors, actors i públic no sentien sinó el desig d'un bell deslliurament, i per tant, d'assolir-lo amb la rialla als llavis i el goig del ben obrar a l'ànima, essent tots herois d'una tarda de juliol protagonitzada de tantes coses...

Fet i fet, el teatre hauria de simbolitzar una immensa sardana.

Els sentiments venats en ell (i parlem sempre del bon teatre), en abastar-se de nació a nació, donar-se generosament les mans amb la fallera de comunicar-se, formarien la rodona gegantina que bé podria regular l'espiritualitat dels pobles, sotraient-los de la ridícula aprensio, del propi i l'estranger, i aventurant a col·laborar en esperit a l'obra de la sensibilitat universal, avui en falla.

Ceret; l'obra d'En Pons i En Viollet, els acords de la música d'En Morera; l'emportament dels actors barcelonins, i els orfeonistes aguerencs; l'abnegació i l'entusiasme del públic francès; la sentor del Pireneu, i les somortes ferveors, van suggerir-nos aquestes, i altres coses.

ADRIÀ GUAL.

El Teatre Català

III

Croiser, l'eminent hel·lenista, explica, en una de les seves obres més interessants, la important participació que van tenir els poetes dramàtics de Grècia, juntament amb els oradors i els polítics, en l'elevació del concepte moral de llur poble, que tant va contribuir al grau esplendent de civilització, que encara avui mereix l'admiració general.

Es que essent el teatre en aquelles èpoques una manifestació literària, perfectament equilibrada amb el seu sentit, el poeta podia aportar-hi, d'una manera normal, i consegüentment, secundària, la seva creació personal, el fruit de la seva inspiració, la llum renovadora del seu geni.

Gabriel Alomar, al qual hem al·ludat en l'article anterior, assenyalava en aquest fet el punt culminant de la literatura dramàtica, en el seu veritable valor.

El poeta dramàtic, l'autor, ha de pendre, en primer lloc, el teatre en la seva naturalesa veritable, en el sentit que hem exposat en els dos articles darrers, o sigui, el de culte tributari pel poble als ideals estimats per ell com a superiors, com a guia de virtut i com a expressió del bé suprem.

Però, sobre aquest fet, erronçant d'aquest punt de partida, hi ha d'afegir la seva personal positzio, la seva opinió particular, que constitueix sempre una nova valor sobre les valors corrents i usuals acceptades pel poble.

D'aquesta manera, sobre els conceptes immobils i rutinaris de la multitud, s'exercia l'empenta de la reno-

vació, que ve del geni i de l'originalitat.

Per aquesta tasca, el poeta dramàtic compta amb el poder divi de la paraula.

La paraula dissenyada i ordenada bellament pel poeta floreix en noves valors espirituals, i com al mateix temps aquesta paraula és l'ànima del poble, les noves valors, enc que noves, no es mouen de la pròpia naturalesa i personalitat de la nació.

La pregona relació existent entre aquesta naturalesa i la creació nova del poeta és el que fa de l'obra dramàtica una obra profundament, essencialment nacional, segons hem indicat ja en un altre lloc del present treball.

Un dels pocs crítics que han aprofundit seriosament en el problema que motiva aquestes ratlles, En J. Ferran Mayoral, ha indicat amb gran encert aquesta missió del poeta dramàtic en les següents remarques d'un dels estudis continguts en el seu llibre «La renovació del teatre».

«Qui no considera les tragèdies ra-cionalistes com a cristallitzacions purissimes del més pur del geni francès? I amb tot no s'hi troben herois o tipus de la terra, ni s'hi fa color local, ni el llenguatge conté fórmules populars típiques?»

Passions, sentiments, dolor, plaer, mort, vida, tot igual per tot arreu. El que diferencia un home d'un altre home, una raça d'una altra, no és aquest fons natural comú.

El que fa de Racine un geni és l'ec-til.

Aquesta valor intel·lectual del poeta dramàtic, aquesta autoritat de l'autor, té particular importància per a la conclusió a que ens proposem arribar.

Della se'n desprèn que l'autor necessàriament ha de portar amb la seva obra, davant l'auditori, una idea, un pensament, una emoció, nova per al seu poble, entre les idees acceptades per la seva generalitat, i estimades com el dogma oficial de la moral i de les virtuts del seu temps, si bé sempre movent-se dintre dels límits propis al caràcter de la col·lectivitat.

L'autor, doncs, no s'ha de limitar a dir, a glossar o a defensar, allò que la generalitat ja creu o estima, perquè en aquest cas la seva tasca queda reduïda a un divertiment insulsi, sense cap transcendència d'interès públic, sinó que en certa manera, ha d'atacar-lo, creant sobre la seva consciència noves valors ideals.

NOTES MARGINALS

«TEATRE D'ART»

Aquests dies tenen lloc al teatre anomenat «Estudi Círcer», unes representacions dramàtiques, sota el nom de «Teatre d'Art».

Actua de primera actriu la senyora Mercè Nicolau; porta la direcció artística N'Enric Giménez; i figuren en el repertori una sèrie d'obres estrangeres de positiva valua artística i literària, triades amb singular encert.

Com que no és objecte nostre, avui, emetre judicis respecte a la interpretació de les representacions teatrals, ni és oportú exposar-los amb referències a les obres, tota vegada que aquestes són ja conegudes entre nosaltres, hem de limitar-nos a celebrar sincerament la idea, que, sens dubte, ha presidit l'organització d'aquestes funcions.

«Teatre d'Art» es titulen, presentant en aquesta designació una mena de redundància, perquè el teatre és art o no és teatre, ja que hom suposa que en el cas present en la paraula art s'hi ha volgut encloure la idea de la bella literatura, de l'alta idealitat del poeta dramàtic, del teatre tal com ha d'ésser, en fi.

Però, és perdonable aquesta redundància, perquè la veritat és que el teatre ha arribat a tal desviació, a tal allunyament de la seva pròpia

naturalitat, que ja per a fer entendre clarament el que és el teatre se li han de donar designacions que, d'una manera o altra, vinguin a indicar que es tracta de quelcom distint al que correntment s'assenyala amb aquest nom.

I d'aquí en prové que aquest petit defecte de la designació ja no és defecte, sinó més aviat qualitat, perquè denuncia l'existència d'un afany d'enlairament i dignificació del teatre, ben digne de lloança.

Abhels d'aquesta naturalesa contri-buïxen, en poc o en molt, des de llur respectiva esfera, a fer comprendre la necessitat d'aquesta renovació, i és possible que llur constant manifestació arribi a influir en l'ambient i promogui la conjunció i l'harmonia de tots ells, per a una tasca més normal, més estable i, per tant, més eficaç.

De moment és interessant remarcar una coincidència amb altres elements també propagandistes del «Teatre d'Art»: la de representar obres estrangeres per a infiltrar al teatre català les renovacions desitjades... i a més de la coincidència un bon símptoma: que ningú ha titllat a la Mercè Nicolau de poc patriota per haver escol·lit aquestes obres.

L'ACCIO I LA PARAULA

A París, on tenen lloc en matèria de teatre, com en matèria d'art i de literatura en general, totes les originalitats i totes les excentricitats, es parla ara de la instauració d'una iniciativa, propicia a moltes consideracions.

Charles Pagot, erudit professor de llatí, i entusiasta propagador del perfeccionament d'aquesta llengua, ha concebut la idea d'instaurar un teatre, on les representacions es donin en llatí, per tal d'ajudar, amb la més fàcil comprensió d'aquest idioma, a la seva àmplia expansió.

Desconexem els detalls del projecte de M. Pagot i els fonaments en què basa les seves esperances d'èxit i d'eficàcia, però no es pot amagar la primera impressió que produeix el projecte.

Aquesta impressió, de caràcter exclusivament pedagògic, fa recordar que el professor de referència, potser sense donar-se'n compte perfecte, ha vingut a demostrar, amb la seva pensada, que és certa i viva la íntima connexió existent entre la paraula i l'acció en la manifestació dramàtica.

Aquesta connexió prové dels orígens mateixos del teatre i és el que avui obliga a que l'obra teatral tingui encara una valor primordial literària si es vol que conservi la seva pròpia naturalesa. En efecte, si l'acció no és el complement de la paraula, si no és la continuació plàstica de l'expressió verbal, i s'independitza d'ella, per absorbir l'atenció de l'auditori ella sola, el teatre deixa d'ésser teatre i es reduïx a un espectacle com els focs artificials o els acrobates de circ equestre.

M. Pagot haurà comprès, sense dubte, que la paraula, acompanyada de l'acció, serà més comprensible, i aquesta facilitat no prové de res més, precisament, que d'aquella comprensió abans esmentada.

La qual cosa, com deïem abans, ve a posar novament de manifest que tots aquests gèneres teatrals de tant èxit, que es fonamenten en la intriga, en l'acció, en el decorat, en la guape, de les actrius, en la frevolitat de la música, en l'acudit, etc., i que, àdhuc molts, han assenyalat com a convenients per adaptar al teatre català, són espectacles, però no són teatre.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA. AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Sessió Adrià Gual

En aquesta sessió oferim en Gual una de les faules escèniques d'ador més belles de totes les literatures.

La primera part d'aquesta sessió inoblidable al Teatre de l'Orfeó Gracienç, la formen tres obres del que podríem dir-ne Teatre Sintètic.

En el parlament, l'autor, que se presenta amb el bagatge de tota una vida devota, fidel i estorçada pel Teatre, ens diu com creu que en el mate de l'escena s'hi poden portar i dir, com davant de l'altar, totes les manifestacions sinceres de l'esperit.

Avui el seu d'esperit, inquiet i sadollat de visions diverses, hi porta unes obres d'estilgassa de vida, obres llavors i obres síntesi, tot d'una peça.

Així com una història d'amor comença o fina a voltes en una bessa-breu, que empeny a l'heroisme o essencial l'agredor del renunciament, aquestes obres.

La Paràbola de les vídues a la Font: font a la qual tres vídues arriben, formoses i joves pel camí del poble — camí melangios de recordances — a omplir es dolls. Elles mateixes són dolls vessants de dolces sense objecte, sostinguts per la nansa feble de propòsits de vida resignada i closa.

I arriba l'home jove, encès de sol i sed, i demana de la seva aigua — que se podria ésser de la llur amor.

Elles es resisteixen amb aquella persistència de la dona que la fia en el concepte i que en el cor té tantes querdes, i quan el jovecell agassa pren el doll d'una d'elles, per la llum raó de que qui té sed vol beure, una pedra sortida de la ma atollonçada, el fereix. Arriba el vell — el Seny — i recull i se'n du el jove.

— Oh, vídues, dones! Per que hi aneu a la font a l'hora que els jovecells hi passen?

Aquesta obra produeix la imprecisió grata d'un fris al box al peu del qual hi hagués fulles verdes i tendres del box de muntanya.

Segueix Bressolada, drama curt, punyent; llosa de drama.

La mare canta al fill adult, purificat i perdonat pel cel pel seu gran amor de mare.

Arriba, ubriac, l'home — el poc home, el marit no perdonat i trist, sinó consentit i perit, que ha fet el pacte del silenci a canvi de la permesa vagància. En la incoherència de les seves paraules borbollant en l'alcohol, va apareixent el drama: mèdula.

— Oh, aquests homes de mar que passen, cremen amb la passió que els sobreix i fugen! —

I l'embric, al qual, en apareixer, molestava el cant de bressol de la mare, va caient en la seva delícia atàngada de la son i vol, amençat, exigeix que la dona canti ara per ell.

Ella, oïdora, canta damunt del bressol, amb sanglots i llàgrimes, i quan no pot més i en la fatídica llar la catiga fa callar aquelles vides que l'endema es desvetllaran amb la mateixa tragèdia, un chor llunyà d'àngels, des de les altes compassions pels petits innocents i les mares per cadors benedides, segueix la canço catalana adonhortadora més purificada encara per la lluyanyia.

Es feridora la impressió d'aquest drama i el públic va trebrà amb una ovació.

Tancava la primera part de la sessió «Scherzo» trágic d'le amant de Verona». Roman cerca Julieta, la seva daurada obsessió.

Li porta flors i totes les altres flors de la seva voluntat, de les quals ell mateix n'ignora les espinas.

I quan al migdia ell li parla, en cedex la resistència i l'abracada frisa i lliga, pel jardí no torn passa la Mort amb la Dalia i els bandejos, també inevitablement, fatalment, car els grans amors només van per la Mort prematura o gelosa en aquesta vida petita i encarrilada.

Aquesta obra no fa pas, cal con-

...ho, la impressió que podria i hauria de fer.

L'aparició de la Mort, silenciosa, forma corpòria, no esgarifa, sinó desgrada un poc.

Catrina que En Gual, per a l'objectiu d'emoió el no proposat, traspasat, i voltes les figures de major importància; quelcom així com si el nou estat els fos concedit als enamorsats un lleure de resurrecció dintre un repòs eternal que es va oferir a la clauent la tragèdia shakespeariana, ale cossos gentils, fatigats i enapadissims dels amants de Verona.

Altesures, si en lloc de l'experiència de la tragèdia que passaren, i tant aduoc l'experiència, tornes gradualment a aparèixer la flor vermella de la passió immensa, donant la sensació de l'amor inevitable de la mort inevitable així mateix, per tot el que ultrapassa la limitació terrenal. I podria la Mort dallar de deu els cossos de tija i tornarlos al peu de tots els qui feben massa greu el cos per les grans ales que porten.

SEGONA PART

ISAAC I BEATRIU

(Simfonia d'un dia ser)

Aquesta obra d'En Gual és una de les faules d'amor més belles que coixen en totes les literatures.

Beatriu, aquesta Beatriu catalana, amb la forta flor de raça; aquesta cosseta tendra i acicada, esdolla d'amor i de seny, és... Catalunya, un Mirelós de Provença.

Composta l'obra — diu En Gual — a les serenades de Bach — el pare d'Isaac — Beatriu viu per l'amor, però Beatriu l'amor jove i honrat d'Isaac, la segueix a la «Matinada» (maestoso), «Migdia» (allegretto), «Capvescut» (andante) i «Nit de lluna» (F-l).

Tot el paisatge, fins a l'horitzó, i la terra a cel i a totes hores, tot comple l'amor, però la noia sap que l'amor més vera si no és ligada a temps per la serenitat i la passió, pot dur a l'angoixa, perquè, camunt del front, hi porta la mitja pla de la Verge amara, i a dins el cor l'arrel de la família sobbia.

Fals de l'amor, esdolla en la bondat, suprema forma de l'amor, amb i deu de matisos.

Quan al migdia ell li parla, en hora encara de sol, i la Isaac, com un arbre carregat de fruit, deixa caure les branques dels braços vers l'amada, ella fa un suprem esforç de llum i l'aparta del seu costat, emparant amb la bondat del cel blau, i darrera la capa transparent ella sap proteccions divines.

Beatriu cau sola a terra entre les herbes. El sol i l'amor se li han ficat al cap i al pit.

Al vespre Isaac torna a trobar-la a terra, no lluny d'allí. S'hi costa esperar. Ella, amb un gran esforç, s'alça i diu paraules de llum: — Per què no hi has tingut tan, al mig del sol? No em veus com estic? Comés vis de cor per amunt. Deixa'm una; a cada sola.

Però no pot pas. Va a caminar i s'entolla. Tot són llumetes de la solació.

Encara la llum fixa de la raó honesta dicta:

— Bé, Isaac, Acompanya'm per si m'insinjo; però amb una condició: No em diras cap paraula en tot el camí.

I caminen, caminen, i en «Nit de lluna» arriben a vistes del poble.

La casa de més ençà és la casa d'Isaac. Hi ha una llum tranquil·lament encesa darrera la finestra íntima.

Ella somriu i respira l'aire de condança de la casa i l'aire fresc de la nit.

I sentint-se emparada, diu:

— Ara ja pots parlar!

— Testimoni! — repeteix ell.

I és ella, aleshores, la que li posa, ençada, els braços al coll.

Aquesta és la senzill i gran faula representativa de l'amor català, plena muntanya, aquesta muntanya on ha mamat la Pàtria que s'ha fet esponentosa.

— Beatriu, petita, santa Beatriu, perquè és la nostra amor viurua sempre més entre nosaltres per exemple i per benedició.

D'aquesta obra la traça de l'autor dramàtic n'és absent per innecessària. És la força suprema de la poesia la que aguanta l'ale comú del públic durant el diàleg constant, només variat pels diversos estats d'esperit dintre la mateixa amor sostenida, i amb l'única diferenciació de l'hora i de l'indret divers del paisatge.

El públic va sentir el càlcul de trobar-se davant d'una obra racial i va aplaudir-la d'aquella fàula entusiasta que tant té de consagració

com de propòsit de seguir les rutes lluminoses i serenes.

La interpretació de les obres que havem ressenyat va anar a càrrec dels deixebles de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, llevat del professor, l'actor Enric Giménez, qui va representar, per cert magistralment, l'embrac de «Bressolada».

Hi prengueren part amb una gran voluntat amorosa i no exempta d'incertesa artística les senyoretes Rosalia Rovira, Maria Ferrer, C. Vilar, i els senyors Joan Cristófol, A. Rovira, A. Parés i J. Arinó.

Volem connotar a part el nom de la senyoreta Rovira, qui va fer la mare de «Bressolada», amb un gran sentiment, i el de la senyoreta Concepció Castells, que va saber identificar-se molt bé, en l'expressió i en l'ànima, de la definitiva figura de Beatriu, traspasant la seva dignitat al senyor Rovira, que la secundava en son paper d'Isaac.

Bé pot tributar-se un elogi al senyor Joan Cristófol, deixeble estudiat, que suava ha assolit distincions noves, pel to que va saber donar al Romeu.

Col·laboraren, demés, a la vetllada selecta, el professor de viola senyor Tarragó, el professor Ricard Vives, del «Trío Barcelona», i unes seccions de senyoretes i d'hommes de l'Orfeó Gracienc dirigides per l'amat mestre Balcells.

Les decoracions, totes noves i sadollades d'ambient, foren devotament executades, sota bocets del mateix Adrià Gual, pels escenògrafs senyors Amigó i Batlle.

El públic, nombros i selecte, era compost, ultra distingides dames i damelles, de tots els elements literaris, artístics i culturals de la nostra Barcelona.

El més triat de la nostra vida ciutadana hi era.

I en el descans i en el comiat eren molts que en necessitat espiritual demanaven la resurrecció i la definitiva estabilitat del TEATRE INTIM.

R. SURINACH SENTIES.

El Pare J. Branda

Els nostres llegidors, en llegir aquest títol, es diran: I qui és aquest bon Pare? Aviat els posarem en antecedents sobre aquest benemèrit sacerdot de la Congregació salesiana, molt estimat per un rodri grups d'obres que tingueren la sort de ser formats per ell, i admirat per un gran nombre de fervorosos catòlics barcelonins, que tingueren la sort de tractar-lo.

El P. Branda, fou un dels primers fills del venerable Bosco; d'aquest apòstol de la joventut, l'obra del qual està sent tant de bé a tots els països, especialment a Espanya. En demanar un nombre grup d'admiradors del venerable D. Bosco que vingues a establir la seva nova obra a Espanya, trameté el P. Branda, amb un reduït grup de salesians, els quals fundaren a Utrera (Sevilla) el primer col·legi salesià, que fou una fecunda llavor per a les altres fundacions que es feren al nostre país. El P. Branda, estigué a Utrera des del 1881 al 1884, donant un gran impuls a aquest col·legi, que des del segle passat és considerat com un dels primers d'Andalusia; avui dia s'hi eduquen més de 300 interns i uns 400 externs.

L'obra del venerable Bosco s'anava estenent providencialment, i així hi arribà el torn a Barcelona, on hi havia ja un nombre grup de persones de l'alta societat, admiradors de la seva obra, que desitjaven que el venerable trametés alguns dels seus fills a una casa de Sarrià, donada a l'efecte per la generosa i caritativa dama catalana donya Dolores Chopit; el venerable Bosco acedí a les súplicants dels seus cooperadors i trameté el P. Branda en 1884, perquè inaugurés i dirigís la primera escola salesiana d'arts i oficis d'Espanya.

Aviat conegué la societat barcelonina les bones qualitats i virtuts d'aquest benemèrit fill del venerable Bosco, inserint-se en gran nombre a les llistes de cooperadors per a una obra tan social i benemèrita, i gràcies a la cooperació de tan generoses persones, aviat els tallers-escoles dels PP. Salesians són els millors i potser únics de la seva classe a tot Espanya. D'aquestes escoles han sortit ja uns 4.000 obrers; tallers dignes d'una protecció oficial per part del Govern, ja que són l'única medicina infalible per als mals de la societat actual, i així ho dauen haver reconegut els governs d'Itàlia, Bèlgica, Xile, Argentina, Brasil, etc. Tot això fou el que ens porta el Pare Branda.

Demés, ell fou qui procurà a Barcelona la visita del taumaturg del segle XIX, el Venerable D. Bosco. Gràcies al P. Branda, es veié a Barcelona una manifestació tan gran d'entusiasme i pietat religiosa com no s'havia vist mai, i encara ara, qui no recorda l'entrada triomfal del venerable Bosco a Barcelona, i les manifestacions d'admiració i reverència donades per tot Barcelona a les conferències que donà el venerable a les esglésies de Bellem i la Mercè? Qui no recorda les interminables plegacions de persones sanes i malaltes, estacionades hores i més hores davant del balcó de D. Bosco esperant la seva benedició? I, per últim, qui no recorda els grans miracles que aquells dies sorprengheren l'atenció de tot Espanya, que tenia fixos els seus ulls en el nostre sant visitant? Doncs totes aquestes grans manifestacions foren degudes a l'amor que el P. Branda professava a Barcelona, amor que el fèu treballar cosa de no dir per aconseguir la vinguda del venerable Bosco i el creixement i propagació de la seva obra.

Doncs bé; després de 33 anys d'abgència de la seva estimada Barcelona, hi torna ja octogenari per assistir al tercer Congrés nacional d'antics alumnes salesians, que se celebrarà al Col·legi de Sarrià els dies 28, 29 i 30 del corrent mes; aquest viatge l'han aconseguit els molts pres dels seus amics alumnes i dels nombrosos admiradors de tan precar bar, súplicants que han pogut aconseguir que el Capítol Superior de la Congregació prescindiexi per uns dies de tan preada joia... la qual vindrà custodiada pel P. Josep Vespignani, membre del Capítol Superior, i del conegut P. Fierro.

La seva arribada està anuñada per a la present setmana, i és d'esperar que rebrà tan benemèrit religiós la cordial i merescuda salutació de la nostra ciutat, que s'honorarà amb el títol d'agraïda amb els que li han fet algun bé.

Hospital de la Sta. Creu

Havent de proveir-se la visita de Medicina general, aplicada a la Segona Infància, vacant en aquest Hospital, amb caràcter d'especialitat, la qual es proveirà mitjançant oposicions lliures, s'avis a les senyores metges que desitgin pendre-hi part, que tots els dies feiners, de 10 a 12, es rebran lurs instàncies a la Secretaria d'aquesta Administració, acompanyades del títol professional, certificat de baptisme, maris i serveis prestats i informe de bona conducta.

El Tribunal que ha de jutjar els exercicis, format pels doctors don Joan Vinra i Carreras, com a president, i don Rosend Coll Viladell i don Francesc Gallart i Monés, com a vocals, anunciarà oportunament la data que han de començar els exercicis, i amb l'anticipació convenient publicarà el reglament i el qüestionari de les esmentades oposicions.

El termini d'admissió d'instàncies acabarà el dia primer de setembre.

Barcelona, 13 de juliol de 1922. — P. A. de la J. A., el secretari.

REGLAMENT PER A AQUESTES OPOSICIONS

Reunint el Tribunal que ha de jutjar les oposicions a una plaça de Medicina general aplicada a la Segona Infància, amb caràcter d'especialitat, vacant a l'Hospital de la Santa Creu, prengué els següents acords:

Primer. — Els exercicis d'oposició consistiran en: A) Contestar a sis preguntes tretes a la sort, d'un qüestionari que es remetrà a cada un dels opositors, deu dies abans del que es fixi per a començar els exercicis. Per a l'ur desenvolupament disposarà l'opositor d'una hora com a màxim, havent de contestar totes les preguntes. Aquestes consistiran en tres temes de Medicina general i tres d'Especialitat. B) En l'estudi de un cas clínic, agrupant els opositors en trínques i bínques. L'exponent disposarà de mitja hora per a l'exploració del malalt i del mateix lapse de temps per a l'exposició de la història clínica, i els que formin part de la trínca o bínca, de vint minuts cada un, deu per a l'exploració i deu més per a objectar. C) En una operació de les que més correntment es practiquen en Clínica mèdica i que s'utilitzen com a mig diagnòstic i terapèutic.

Segon. — L'ordre d'actuació dels opositors en tots els exercicis i en la formació de trínques o bínques, s'efectuarà per sorteig entre aquells.

Tercer. — Tot opositor que no es presenti a la sessió de remesa del

qüestionari, s'entendrà que renuncia a les oposicions.

Quart. — Si en el transcurs dels exercicis, algun opositor deixa de presentar-se, es considerarà que renuncia al seu dret.

Cinquè. — Contra la resolució del Tribunal no caben protestes ni reclamacions.

Sisè. — Per a ocupar la vacant el Tribunal proposarà un sol opositor.

Setè. — Després del darrer exercici el Tribunal deliberarà i votarà el candidat que cregui mereixedor d'esser proposat per a ocupar la vacant. En cas que cap d'ells fos mereixedor de la proposta, el Tribunal declararà l'oposició deserta. Immediatament en donarà compte a la M. Il·le. Administració de l'Hospital de l'acord pres.

Barcelona, 17 de juliol de 1922. — El secretari, Dr. Gallart.

D'espectacles

TEATRE D'ART

La tercera de les sessions de teatre organitzades per la companyia dramàtica de Mercè Nicolau i l'Estudi Clàssic, del carrer de Salmerón, tindrà lloc el dissabte vinent i s'hi estrenarà la famosa obra «Monna Vanna».

La cèlebre producció de Maurici Maeterlinck, l'estrena de la qual es va haver de suspendre la setmana passada, serà presentada amb tota propietat i la seva representació constituirà segurament un veritable esdeveniment artístic.

Dels principals personatges de la poètica concepció del gran dramaturg belga se n'han fet càrrec la gran actriu Mercè Nicolau i els aplaudits primers actors Enric Giménez, Enric Guitart i Joan Camellós.

Espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5000 A. Grandiosa companyia catalana de vodevil i grans espectacles BERGES-SANTPERE

Avui, dijous, a les deu de la nit. Penúltima representació de nit, de la formosa obra,

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

L'OBRA DEL DIA. — Demà, tarda, a preus populars, a petició del públic, represa de CARN DE DONA. Nit, última de BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. — Dissabte, nit, estrena en aquest teatre de la interessant obra, EL MISTERI DE SAINT CLOUD o EL CRIM DEL PEGOT. — Diumenge, tarda i nit: EL MISTERI DE SAINT CLOUD

Es despatxa a comptaduria

Teatre de Novetats

Companyia ALBA-BONAFE. — Avui, nit, a les deu: PREUS ECONOMICS. Butaca pletea amb entrada, 250. La comèdia en dos actes EL RAYO. Demà, nit: Reposició de la divertida comèdia EL PREMIO NOBEL. — El diàlluns, reestrena del drama LOS DOS PILLETES.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarriates i Revistes

Avui, dijous, dia 20 de juliol. Nit, a les deu: Gran Moda. Magnífics programes. El divertidíssim sainet LA REAL GANA i 36 i 37 representacions del formosíssim espectacle en 12 quadros, de grandios exit, ARCO IRIS. Davassall de presentació. Riquíssim vestuari. Magnífic decorat. Art, Bellesa i Elegància. — Demà, divendres, tarda: Matinée popular: Darrera presentació de la formosa revista LA SEGRITA DEL AÑO. Nit i totes les nits: el gran espectacle, exit del dia a Barcelona, ARCO IRIS.

TEATRE COMICO

Avui, tres quarts de deu de la nit. «Noche de ánimas», «La cara del mi-

nistro» i la revista de grandios exit

Que és gran Barcelona!

en sis quadros, d'assumptes d'actualitat. Present de precioses flantes a tots els concurrents.

Diorama

Selecte programa per a avui. «La petita fada d'Irlanda», per Mary Miles; «L'aventurera de Montecarlo», primera jornada; «Les fagedes roges»; «El càstig de la promesa». — Demà, noves estrenes.

PALACE CINE

SALO DE MODA

Avui, dijous, dia 20. Nit, magnífics programes. Importants estrenes. VIATGE DEL PRESIDENT DE LA REPUBLICA (segona part); AGENCIA DE RECERQUES; el colossal film de gran argument; SUBLIM ABNEGACIO; la pel·lícula de formós assumpte, ADEU MUSETTA, i la de graciosíssim argument, LA CASA BUIDA.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dijous, el més gran exit de. Reial programa Ajuria. «Abnegació», pel gran artista Elliot Decter, presentació insuperable; «Les malletes de Maria», per Mabel Normand; «El noi del comando», el triomf més gran de «Tomasin» gran broma continua. — Diumenge, nit, «Surt de la cuina» (Programa Ajuria), per Margarida Clarke. — Dilluns, «La reverència del negre», per Tom Moore.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dijous, grandios i extraordinari programa amb quatre selectes estrenes: ADEU MUSETTA, formosa comèdia d'interessant argument, creació de la gentil artista D. Jacobini; AMOR DE PRINCEP, grandiosa pel·lícula d'assumptes interessants, interpretada per la bella artista Gato la Toelle; AGENCIA DE RECERQUES, de gran broma; LA CASA BUIDA, drama sensacional; ASPIRANT A VI DU, comèdia de broma continua. Tarda i nit, magnífic i esplèndid programa. — Diumenge, nit, estrena de la grandiosa pel·lícula L'ILLA DE LA FELICITAT.

TURO PARK

PARC DE MODA

Avui, nit, festival CREU ROJA. Concert BANDA DE CACADORS DE BARCELONA. Balls regionals. Rifa de valuosos presents. Magnífic castell de focs artificials. A la terrassa del Restaurant, concert per l'Orquestra Vienes. Coberta a 750 pessetes i a la carta. Servei d'Autòmnibus. Plaça de Catalunya a TURO PARK. ENTRADA DE PASSEIG UNA PESSETA. No són vàlids els passes de favor.

PARC

Avui, nit: BOXA

GIRONES contra RENAULT JULIUS contra CATALONIER ARACIL contra MOYA

Final del Torneig pes lleuger

SANCHO contra DESFRADAS

Tots els combats seran a quatre rounds de tres minuts. ENTRADA DE PASSEIG UNA PTA. Una vegada començada la vetllada, el públic no tindrà dret a reclamacions.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, dos escolits partits.

EDEN CONCERT

Assaí, 12. Exit de CARME FERRER i MARIA PUJOL. Enorme exit de l'eminent transformista imitador BERTINI. — Molt aviat, debut de les ESTATUARIES VIVENTS. — Orquestra Tzigans PLANAS.

Únicamente el empaque original con la faja encarnada y la inscripción: Tabicación especial para España garantiza la calidad y legítimidad de los

Jocs Florals del Poble Nou

SOTA EL PATRONATGE DE L'ATENEU DEMOCRÀTIC REGIONALISTA, ORGANIZATS PER LA JOVENTUT NACIONALISTA DEL POBLE NOU

Poetes de la nostra terra
Deu us doni salut

Els joves nacionalistes del Poble Nou, fervents enamorats de la nostra parla, malauradament esclavitzada, hem aplegat els amors i entusiasmes de tothom per tal d'organitzar aquests Jocs Florals i enaltir el verb de la nostra raça.

Ara envieu-nos els vostres treballs, els qui feu rimes, els qui escriviu en prosa i canteu l'Amor, canteu la Fe i canteu aquesta Pàtria nostra, dolorida, que Déu us ho pagará.

Flor natural. Ofrena de la Joventut Nacionalista de l'Ateneu. Aquest premi, dit d'Amor i Cortesia, qui en sigui guanyador, haurà de fer-ne ofrena a la Regina per ell elegida, segons el costum tradicional.

Englantina. Concedida per l'Ateneu Democràtic Regionalista, a la millor poesia de caient patriòtic.

Viola. Concedida per mossèn Pius Bosch, rector de la parroquia de Santa Maria del Taulat, a la millor poesia que enalteixi la Fe.

PREMIS EXTRAORDINARIS

I. Valuós premi en llibres, concedit pel senyor President de Catalunya, a un treball en vers, tema lliure.

II. Objecte d'art, premi concedit per l'Ajuntament de la ciutat, a una poesia de tema lliure.

III. Col·lecció de les obres de Verdader, concedit per la Diputació de Barcelona, a una poesia de tema lliure.

IV. Una formosa àmfora d'argent, obra d'art eixida dels obradors del mestre Sales, ofrena del reverend Josep Romeu, rector de l'església de Sant Francesc d'Assís, al millor treball en prosa, que desenvolupi aquest tema: «Formació moral d'un poble per l'ensenyament únic de la Doctrina Cristiana, amb la llengua pròpia».

la llengua mare.
V. Premi de 50 pessetes, ofert per En Lluís Massot, tinent d'alcalde del districte X, per a un treball en vers de tema lliure.

VI. Objecte d'art, premi concedit pel senyor Martí Matons, tinent d'alcalde del districte I, per a un treball en vers de tema lliure.

VII. Premi de 50 pessetes, concedit per N'Agustí Escolà, regidor de la ciutat, per a un treball en vers de tema lliure.

VIII. Premi de 100 pessetes, concedit per l'Aliança del Poble Nou, al millor cant en vers a les bel·leses de la nostra mar. (Aquest premi serà donat solament a un autor de la barriada.)

IX. Premi de 50 pessetes, donat pel Centre Obrer, a la millor poesia que tracti de l'orientació que ha de seguir l'Escola per a donar glòria a Déu i a la Pàtria.

X. Premi de 50 pessetes, ofert pel Club Esportiu Júpiter, a la poesia que millor canti les excel·lències de l'esport.

XI. Premi de 25 pessetes, ofert per l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí, a un treball en vers de tema lliure.

XII. Premi de 50 pessetes, concedit per l'Agrupació Excursionista Júpiter, a la poesia que millor canti les bel·leses o tradicions de la muntanya catalana.

XIII. Premi de 50 pessetes, de l'Ateneu Nacionalista Verdader, al millor cant en vers a la nostra terra.

XIV. Premi de 50 pessetes, ofert pel Casal Nacionalista de la Barceloneta, per a un treball en vers de tema lliure.

XV. Objecte d'art, ofert per la Joventut Nacionalista de la Barceloneta, per a un treball en vers de tema lliure.

XVI. Premi de 50 pessetes, ofert per l'Ateneu Colom, per a un treball en vers de tema lliure.

XVII. Premi de 100 pessetes, de la Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, a la millor memòria exposant els mètodes a seguir per tal d'intensificar en l'infant l'amor a la Pàtria.

XVIII. Premi de 25 pessetes, concedit pel Pomell de Joventut Roselles de la Pàtria, per a un treball en vers de tema lliure.

XIX. Premi de 50 pessetes, ofert

pel Pomell de Joventut Junior, a una poesia que porti per lema: «Fe i Pàtria».

XX. Objecte d'art, premi ofert per N'Antoni Daunas i Dalmau, president honorari de l'Ateneu, per a un treball en vers de tema lliure.

XXI. Premi de 50 pessetes, concedit per l'Escola del Poble Nou, per a un treball en vers de tema lliure.

XXII. Premi de 100 pessetes, ofert per don Josep Canisà, president de l'Ateneu, i la millor prosa exposant solucions al problema social a Catalunya.

XXIII. Objecte d'art, premi concedit per En Josep Torrelló i Casanovas, ex-president de l'Ateneu, per a un treball en vers de tema lliure.

XXIV. Premi de 50 pessetes, ofert per don Jeroni Marsal, ex-president de l'Ateneu, per a un treball en vers de tema lliure.

XXV. Objecte d'art, premi ofert per don Emili Daunas i Trilla, president de la Joventut Nacionalista de l'Ateneu, per a un treball en vers de tema lliure.

XXVI. Objecte d'art, premi donat per don Joan Villemur, caporal del somaten del districte I, a la millor poesia que glossi el lema: «Pau, pau i sempre pau».

XXVII. Premi de 50 pessetes, ofert per don Joan Duran i Boix, a la millor poesia que canti les bel·leses de la cançó nostra.

XXVIII. Premi de 50 pessetes, ofert per don Josep Aulet, al millor cant poètic al treball.

XXIX. Premi de 50 pessetes, ofert per don Salvador Coral, per a un treball en vers de tema lliure.

XXX. Premi de 50 pessetes, al millor treball en prosa o vers de tema lliure, ofert pels Amics de l'Escola del Poble Nou. (Solament poden optar-hi els alumnes i ex-alumnes de l'Escola. Aquest premi no podrà ésser declarat desert.)

XXXI. Premi de 55 pessetes, ofert pel soci M. B., a la millor poesia humorística que canti les excel·lències de l'espiga.

Formen el Jurat: N'Eduard Aunós, diputat a Corts, president; En Ramon d'Alós, secretari de l'Institut d'Estudis Catalans; En Manuel de Montoliu, membre de l'Institut de la Llengua Catalana; En Lluís Bertran i Pijoan, publicista; En Josep Tos-

quellas, secretari.

Advertències: El termini per a l'admissió de treballs finirà el dia 25 d'agost.

La data de la festa de repartiment de premis s'avisarà per mitjà de la premsa, amb quinze dies d'antelació.

La comissió organitzadora fa públic haver acordat que el poeta premiat perd el dret al premi si personalment o per delegació, no el recull el mateix dia de la festa.

Altament, és d'advertir que els treballs premiats quedaran de propietat de la comissió organitzadora, per tot un any, a comptar des del dia de la publicació del veredict.

Les composicions hauran d'ésser tramessas a nom del secretari dels Jocs, al carrer de Wad-Las, número 208, sota plaç tancat, i sense firma de cap mena, acompanyades d'un altre plec tancat, amb la firma a l'interior i el lema a l'exterior.

Es és indispensable que les composicions siguin inédites.

Barcelona, juliol de 1927.

Jocs Florals de Santa Perpètua de Moguda

PREMIS

I. Flor Natural. — Poesia de tema lliure. L'autor premiat haurà de fer-ne ofrena a la dama de la seva elecció, la qual serà nomenada Reina de la Festa.

II. 200 pessetes, ofertes pel marquès de Comillas al millor treball que desenvolupi el tema «L'Església Catòlica davant la qüestió social».

III. Premi de la marquesa de Caldas de Montbui, a una poesia de tema lliure.

IV. 300 pessetes, ofertes pels tres diputats nacionalistes pel districte de Sabadell Terrassa, senyors Joan Bosch, Ramon Picart i Domènec Fatjó, a una poesia de tema patriòtic.

V. 100 pessetes ofertes pel reverend rector, mossèn Quintí Mallofré, a una poesia de tema moral.

VI. 50 pessetes ofertes pel senyor Lluís Soldevila, a una poesia de tema lliure.

VII. 50 pessetes ofertes per N'Ignasi Vidal, a una prosa de tema lliure.

VIII. 50 pessetes ofertes per En

J. Cirera i Boltà, a una poesia de tema lliure.

IX. Objecte d'art, ofert per un amant de les lletres, a una poesia de tema lliure.

X. Objecte d'art, ofert per En Josep Vila, a una composició de tema lliure.

XI. 100 pessetes ofertes per En Felícia Martínez, al millor conte literari.

XII. 50 pessetes ofertes per En Ferrer Vallhonrat, al millor treball literari sobre Santità.

XIII. 50 pessetes ofertes per En Josep Martí i Ribera, a la millor poesia de tema festiu.

XIV. 50 pessetes ofertes per N'Enric Pinedas, al millor treball en vers o en prosa, que lloï la llengua catalana.

XV. 50 pessetes ofertes per la família Modest Font, a una poesia de tema lliure.

XVI. Premi ofert per En Leopold Saguer, a una poesia de tema lliure.

CONDICIONS

Les composicions inédites escrites en lletra clara i intel·ligible, han d'ésser remeses a aquest poble i a nom del secretari del Jurat per tot el dia 18 del propi mes d'agost.

L'ús del pseudònim o el no recollir en l'acte de la festa, personalment o per delegat especial, el premi, impliquen la renúncia.

Es tenen demanats altres premis que, cas d'ofertir-se, s'annunciaran oportunament en un cartell supletori.

La dita festa se celebrarà el primer diumenge de setembre al Patronat Social del poble.

Jurat qualificador: Josep Lleonor, president; mossèn Quintí Mallofré, vice-president; Joan Llongueras; Marian Manent; Josep M. Rovira Artigas; Josep M. Jardi, secretari.

Sardanes

El Pomell de Joventut Pàtria i Libertat, secció sardanística, donarà una gran audició de sardanes, avui, dijous, a les deu de la nit, a la plaça de l'Àngel. Cobla Catalònia.

Amb caràcter d'extraordinària, celebrarà el Foment de la Sardana de Barcelona, avui, dijous, a les deu de la nit, una ballada de sardanes a la plaça de Sepúlveda, a càrrec de la prestigiosa cobla La Principal Barcelonina.

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

MONTSERRAT
El vapor sortirà el 25 de juliol de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

ALFONSO XII
El vapor sortirà el 17 d'agost de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

ANTONIO LOPEZ
El vapor sortirà el dia 10 d'agost de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES
INFANTA ISABEL DE BORBON
El vapor sortirà el dia 4 d'agost de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO POO
SAN CARLOS
El vapor sortirà el mes d'agost de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials de porta del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Callicida ESCRIVÀ

Unie remei d'èxit segur
per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS: J. URIACH I C. S. BRUCH 49

CÚRESE TOMANDO

Píldoras De Witt

CURAN el DOLOR de ESP. LDA

Se venden en todas las farmacias y centros de específicos.—Únicos depositarios: ANDREU y RAMON, Rambla de Cataluña, 119, Barcelona.—Escriba hoy mismo pidiendo un librito y una muestra GRATIS de nuestras "Píldoras de Witt", adjuntando 15 céntimos para el franqueo.

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfídriques, sulfidratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa, que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.º de maig i acaba en 31 d'octubre.

Correspondència

Tenim a disposició del públic un servei especial de CASILLES

Llista particular per a rebre la correspondència
Servei ràpid i esmerat

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 18, baixos
Telèfon 4.863-A.

Catarro dels nois

L'Anti-cataral HORBONET, és el veritable específic acordat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Hronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44, Doctor ADREU I J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Lloguers

Pianos de lloguer de ràpida pressió. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER

Vendes

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4335 A.

FONOGRAFS, DISCOS

Venda, canvi i lloguer
NEW-PHONO, Ample, 37

XINXES

Un fàsic patentat d'ARANTROL, les extremitats per sempre. Únic producte que es pot a prova — Dr. Don, 14, entresol de venda: Bandes i Seler, V. Ferrer, Moncal, Dalmau i Oliveres, Vidal i Ribes, Urquach Viladot, El Siglo i principals drogueries. Diploma d'Honor a l'Exposició d'Hygiene.

Medicaments

químico-mèdics, específics farmacèutics i altres minora, es reben directament dels punts d'origen, Farmàcia de Bolta, Rambla de Catalunya, 14, cantonada Rodoneda i Valter.

Fins 10.000 duros s'admetran per a ampliació d'important negoci industrial. Escriu: Tiroleses n.º 2025, Pelayo, 1.